

REFERAT Magistraten_2018-21 d. 10-05-2021

Mødedato Mandag d. 10. maj 2021 kl. 17:00

Mødested Kommunalbestyrelsens mødesal

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Orientering om hørbare tog.....	4
Opsamling på mødet i Bæredygtighedsrådet.....	6
Midler til indfasning af minimumsnormeringer dagtilbud.....	7
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om fire dages eller fleksibel arbejdsuge o	11
Udmøntning af klimafonden 2021-2025.....	15
Erhvervsstrategi 2018-21 - Handlingskatalog 2021.....	18
Udleje af kommunens areal/lokale til Verdensballetten.....	20
Indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation.....	22
1. finansielle orientering om budget 2022.....	24
Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2020.....	29
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om at søge Socialstyrelsens ansøgningsp	31
Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl og kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther	33
Handleplan for Rusansvarlig Ungdom.....	37
Forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen om udskydelse af reduktion af klippekortsord	42
Status på modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek.....	46
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om pantholdere på kommu	50
Revideret projektforslag for cykelstier på Platanvej.....	52
Regulering af udlejningsløbehjul på offentligt areal på Frederiksberg.....	55
Håndtering af risici på grund af lovændring.....	63
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Malte Mathies	69
Anlægsbevilling til fælles gårdanlæg Niels Ebbesens Vej 24-28.....	73
Lukket.....	76
Lukket.....	77
Lukket.....	78

Punkt 192: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-2-21

Sagsfremstilling

Meddelelser fra borgmesteren på magistratens møde den 10. maj 2021

- a) Orientering om deltagelse fra Metroselskabet i sagen om hørbare tog
Orientering om deltagelse af direktør Rebekka Nymark fra Metroselskabet blev taget til efterretning.
- b) Om deltagelse af kommunens advokat ved behandlingen af sagen om "Henvendelse vedrørende ejendomme"
Orientering om deltagelse af kommunens advokat blev taget til efterretning.
- c) Om valgmøder i KU.BE og på Biblioteket Frederiksberg
Orientering om afholdelse af valgmøder i KU.BE og på Biblioteket Frederiksberg blev taget til efterretning.
- d) Om ny udmelding af kommunekvoter for antal flygtninge
Orientering om Udlændingestyrelsens udmelding af kommunekvoter for flygtninge blev taget til efterretning.
- e) Orientering vedrørende brand tirsdag den 4. maj 2021 på Lindevangskolen
Orientering om brand på Lindevangskolen blev taget til efterretning.

Punkt 193: Orientering om hørbare tog

13.05.16-G01-2-21

Resume

Magistraten bad på mødet den 3. maj 2021 om at få forelagt en sag om støj fra metroens tog på M3. Der er modtaget en orientering fra Metroselskabet som redegør for den aktuelle status og de tiltag, der aktuelt gøres for at analysere og nedbringe støjen uagtet, at denne ikke overskrider de oprindelige forudsætninger fra VVM-redegørelsen.

Beslutning

Magistraten tog Metroselskabets "Orientering om hørbare tog" til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at Metroselskabets "Orientering om hørbare tog" tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Magistraten har anmodet om en orientering om støj fra driften af metrocitring (M3). By-, Kultur og Miljøområdet har anmodet Metroselskabet om en redegørelse for den aktuelle situation. Redegørelsen "Orientering om hørbare tog" af 4. maj 2021 er vedlagt som bilag.

Orienteringen fra Metroselskabet gør kort rede for de lovgivningsmæssige rammer og giver en status på støj og vibrationsmålinger samt på klager og mulige tiltag fremover. Desuden beskrives Ekspropriationskommissionens behandling af nye sager og den aktuelle og planlagte informationsindsats. Redegørelsen viser, at der over en længere periode har været en stigning i niveauet af vibrationer fra togdriften, hvilket bekræftes af, at antallet af henvendelser fra naboer, der føler sig generet er steget. Siden december 2019 har der været henvendelser fra 98 lokaliteter på Frederiksberg. Metroselskabet har igansat et analysearbejde med ekstern rådgivningsbistand for at afdække årsagen til stigningerne. Analysearbejdet forventes afsluttet til sommer.

Metroselskabet har siden de første klager blev modtaget efter idriftsættelsen i 2019 løbende orienteret bestyrelse og ejerkreds herom og selskabets betyrelse har fulgt situationen tæt.

I oktober 2020 fik borgmesteren en henvendelse fra nabogruppen "Netværket Nej til metrostøj" og afholdt et møde med gruppen. På den baggrund anmodede borgmesteren Metroselskabet om, at ejerkredsen fik en uddybende redegørelse ved selskabets kvartalmøde i december 2020, hvor det bl.a. blev aftalt, at Metroselskabet skulle intensivere dialogen med naboerne om problemstillingen. Ved det nyligt afholdte interessentskabsmøde d. 27. april gav Metroselskabet en ny status, og det er aftalt, at ejerne fortsat følger situationen tæt gennem jævnlige statusopdateringer.

Siden interessentskabsmødet har metroselskabet som angivet i den vedlagte orientering besluttet at tage enkelte tog ud af drift, fordi det foreløbige analysearbejde tyder på, at der er togsæt, der ser ud til at generere flere vibrationer end andre.

Endelig skal det nævnes, at borgmesteren på opfordring fra en beboer på Nyvej sammen med forvaltningen har besøgt lejligheder, der er berørt af vibrationsgenererne. Besøget bekræftede, at der er mærkbar forskel på de forskellige togpassager.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de oprindelige forudsætninger fra VVM redegørelsen for Cityringen med de hidtil gennemførte målinger fortsat er gældende, idet der dengang blev forventet begrænsede overskridelser af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi. Det er samtidig vurderingen, at der synes at være et potentiale for at nedbringe støj- og vibrationsgenererne, som aktuelt er stigende, men kan samtidig tilslutte sig Metroselskabets vurdering af, at der vil være naboer, der føler sig generet uanset, at de vejledende grænseværdier overholdes.

By-, Kultur- og Miljøområdet anbefaler, at Magistraten og By- og Miljøudvalget tager Metroselskabets orientering til efterretning, og at der forelægges en fornyet status, når resultatet af Metroselskabets igangværende analyser foreligger. Endelig kan By-, Kultur- og Miljøområdet tilslutte sig, at Metroselskabet intensiverer sin dialog med og kommunikation til de berørte naboer.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten, By- og Miljøudvalget

Historik

Indstilling 10. maj 2021, pkt. 169:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at Metroselskabets "Orientering om hørbare tog" tages til efterretning.

Bilag

Orientering om hørbare tog

Punkt 194: Opsamling på mødet i Bæredygtighedsrådet

00.01.00-A30-1-19

Resume

Bæredygtighedsrådet bidrog d. 24. februar 2021 med inputs til Frederiksberg Kommunes fortsatte arbejde med at bidrage til at indfri FNs Verdensmål frem mod 2030

Beslutning

Magistraten drøftede opsamlingen fra Bæredygtighedsrådets møde.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten
- drøfter opsamlingen fra Bæredygtighedsrådets møde

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i budget 2020 at etablere et bæredygtighedsråd, som rådgiver magistraten inden for den brede bæredygtighedsdagsorden i form af miljø- og klimamæssig, social og økonomisk bæredygtighed. På rådets tredje møde var der fokus på alle bæredygtighedsdimensioner.

Det tredje møde i Bæredygtighedsrådet blev afholdt d. 24. februar 2021 med FNs Verdensmål som ramme for mødet. Ekspertes i Bæredygtighedsrådet bidrog denne gang med individuelle oplæg omhandlende udvalgte Verdensmål samt konkrete forslag til, hvad Frederiksberg Kommune kan gøre for at bidrage til indfrielsen af Verdensmålene frem mod 2030. Efterfølgende deltog hele rådet i en debat, hvor der ligeledes blev formuleret konkrete forslag til en styrket bæredygtighedsindsats.

Eftersom rammen for mødet var FNs Verdensmål - og dermed den brede bæredygtighedsdagsorden - bærer rådets forslag også præg af at være brede og forskelligartede inden for både miljø- og klimamæssig, social og økonomisk bæredygtighed. Forvaltningen har udarbejdet en oversigt i bilag 1, hvor alle forslagene indgår, og hvor der ligeledes er givet en kort introduktion til, hvordan Frederiksberg Kommune arbejder med bæredygtighed inden for det tema, som forslagene relaterer sig til.

Økonomi

Ingen som følge af denne indstilling

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten.

Historik

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 171:
Direktionen indstiller, at magistraten
- drøfter opsamlingen fra Bæredygtighedsrådets møde

Beslutning fra Magistraten_2018-21, 3. maj 2021, pkt. 171:
Sagen blev udsat.

Bilag

Opsamling på møde 3 i Bæredygtighedsrådet

Punkt 195: Midler til indfasning af minimumsnormeringer dagtilbud

28.00.00-G01-20-21

Resume

Den 5. december 2020 blev der indgået politisk aftale mellem regeringen og støttepartierne om minimumsnormeringer i dagtilbud. Aftalen ændrer forudsætningerne for de statslige midler, da der både kan forventes, at Frederiksberg Kommune vil modtage et højere beløb end hidtil antaget, samt at fra 2021 skal de statslige midler indgå i beregningen af tilskud til privatinstitutioner og tilskud til private pasningsordninger, samt indgår i beregningen af forældrebetaling således at Frederiksberg Kommune kan vælge at hæve forældrebetalingen.

Beslutning

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram)

indstiller, at den ekstra statslige finansiering på 1,966 mio. kr. i 2021 fordeles til:

1. Undervisningsudvalget med 0,306 mio. kr. til Skolen ved Bülowvej til oprettelse af 4 klasser på den kommende årgang i skoleåret 2021/22,
2. Børneudvalget med den restende del af de ekstra midler 1,660 mio. kr. til at øge puljen til ekstra ressourcer.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) indstiller, at stemme imod, da alle midler ønskedes anvendt på normeringer.

Indstilling

Direktionen indstiller til Magistraten,

1. at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på på det specialiserede område,
2. at det besluttet, hvorvidt der skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen behandlede dagsordenspunktet på møde den 15. marts 2021, sag nr. 98, hvor det blev besluttet at sende sagen retur til Magistraten til fornyet behandling.

Sagsfremstilling fra Magistratens møde den 8. marts 2021 og Kommunalbestyrelsens møde den 15. marts 2021: Med vedtagelsen af budget 2020 blev det besluttet, at indføre en normering på 3 børn pr voksen i vuggestuerne og 6 børn pr voksen i børnehaven i 2021. Der blev afsat 15,3 mio.kr. til formålet baseret på en forudsætning om en statslig medfinansiering på 11,6 mio.kr. inklusive takstkonskvenser.

Der er den 5. december 2020 indgået politisk aftale mellem regeringen og støttepartierne om lovbundne minimumsnormeringer. Ud over de 600 mio.kr. i allerede afsatte midler i 2021 på Finansloven for 2020, afsættes der med denne aftale yderligere 200 mio.kr. i 2021 på Finansloven for 2021. Midlerne fordeles efter kommunens forventede børnetal (0-5 årige) i 2021.

En foreløbig forventet fordeling af midlerne er meldt ud på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside, og det fremgår her, at Frederiksberg Kommune kan forvente at modtage 14,8 mio.kr. i 2021.

Udover flere afsatte midler til normeringer, betyder den indgåede aftale mellem regeringen og støttepartierne også, at fra 2021 skal de statslige midler indgå i beregningen af tilskud til privatinstitutioner og tilskud til private pasningsordninger, samt indgår i beregningen af forældrebetaling således at Frederiksberg Kommune kan vælge at hæve forældrebetalingen.

Dette betyder, at Frederiksberg Kommune skal genberegne tilskuddet, der udbetaltes til private daginstitutioner, samt private pasningsordninger. Dette skal gælde med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2021. Derudover vil det også være muligt at hæve forældrebetalingen, hvilket i givet fald skal varsles med 3 måneder, og derfor reelt først kunne ske med virkning fra 1. juli 2021.

Den højere statslige medfinansiering end forventet indebærer, at der er afsat flere midler (ca. 2 mio. kr. ved forudsætning om uændret forældrebetaling) i kommunens budget end nødvendigt for at indfri den besluttede målsætning om højere normeringer. Disse overskydende midler kan frigøres til finansiering af andre prioriteringer.

En konkret mulighed er at anvende de overskydende midler til at den pulje til efterværn mod yderligere opdrift på de specialiserede områder, herunder det specialiserede børneområde, som blev afsat på budget 2021. Puljen udgør 9,6 mio. kr. I 2021 og vil med et sådant løfte således kunne øges til 11,6 mio. kr.

Baggrunden for dette forslag er, at der på trods af det betydelige bevillingsløft til de specialiserede områder, som blev gennemført på budget 2021, fortsat vurderes at være en risiko for, at budgetterne på de specialiserede områder i 2021 er utilstrækkelige. Det bemærkes i den forbindelse, at de afsatte budgetter på det specialiserede børneområde er baseret på, at de forudsatte effektiviseringer gennemføres fuldt ud. Det indstilles derfor, at det frigivne beløb tilføres denne reserve, og således kan indgå i håndteringen af eventuel yderligere udgiftsvækst på de specialiserede områder.

Forældrebetaling

Som nævnt er det med den nye aftale muligt at indregne den statslige finansiering i beregningen af forældrebetalingen. Konkret er det muligt at ændre forældrebetalingen pr. 1. juli 2021.

Vælges det at sætte forældrebetalingen op med virkning fra 1. juli 2021, så vil isoleret betyde, at det frigjorte beløb udgør 3,5 mio.kr. i stedet for 2,0 mio. kr. Her er der taget højde for det øgede tilskud til privatinstitutioner og privat pasning, samt afledte konsekvenser i form af øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud. Det vil betyde en månedlig forøgelse af forældrebetalingen på 66 kr. for en vuggestueplads, samt 33 kr. for en børnehaveplads.

Fravælges en stigning i forældrebetalingen i 2021, vil der som nævnt kunne frigøres et beløb på 2,0 mio. kr. Her er der taget højde for det øgede tilskud til privatinstitutioner og privat pasning, og da forældrebetalingen ikke øges, vil der ikke være afledte konsekvenser i form af øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud.

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelse af Budget 2019 besluttet, at forældrebetalingsandelen skal udgøre 25 pct. Med den første udmelding om den statslige finansiering af minimumsnormeringer til 2020, var det ikke lovligt at indregne det statslige tilskud i beregningen af forældrebetaling. Derfor blev der ikke indregnet en forældrebetaling for den statslig finansierede opnormering i budget 2020 og 2021. Med regeringens og dens støttepartiers nyligt indgåede aftale om lovbundne minimumsnormeringer, er det nu muligt alligevel at fastholde Kommunalbestyrelsens tidligere beslutning om en forældrebetalingsandel på 25 pct. Ved indregning af det statslige tilskud i beregningsgrundlaget for forældrebetaling og ved en uændret opkrævning af forældrebetaling i 2021, da vil forældrebetalingsandelen i 2021 blive 24,5 pct. Det lægges til grund, at uanset hvilken beslutning, der træffes fsva. forældrebetaling i 2021 i denne konkrete sag, så udgør den fremadrettede forældrebetalingsandel fra 2022 og frem igen 25 pct. (medmindre andet besluttet).

Økonomi

I budget 2021 var der forudsat en statslig finansiering til normeringer i dagtilbud på 11,6 mio.kr., denne forventes nu at blive 14,8 mio.kr. Beløbet er ikke endeligt bekræftet, men Børne- og Undervisningsministeriet har meddelt, at de forventer udsendelse af bevillingsbrev snarest her i 2021. Såfremt beløbet justeres i bevillingsbrevet tilpasses beregningerne af de frigjorte beløb.

Fastholdes den nuværende forældrebetaling i hele 2021 frigøres et beløb på 2,0 mio.kr. Heri er taget højde for, at der vil være afledte konsekvenser i form af øget tilskud til private institutioner og privat pasning på 1,3 mio.kr. Driftstilskuddet til privatinstitutioner vil stige fra 9.030 kr. pr. måned til 9.293 kr. pr. måned for 0-2 år og fra 4.646 kr. pr. måned til 4.778 kr. pr. måned for 3-5 år.

Ved en ændring i forældrebetalingen med virkning fra 1. juli 2021 frigøres et beløb på 3,5 mio.kr. Heri er der indregnet, at der vil være afledte konsekvenser i form af øgede indtægter på forældrebetaling, øgede udgifter til friplads- og søskendetilskud samt øget tilskud til private institutioner og privat pasning på 1,0 mio.kr. Forældrebetalingen vil stige fra 3.622 kr. pr. måned til 3.688 kr. pr. måned for en vuggestueplads med mad og fra 2.256 kr. pr. måned til 2.289 kr. pr. måned for en børnehaveplads. Driftstilskuddet til privatinstitutioner vil stige fra 9.030 kr. pr. måned til 9.228 kr. pr. måned for 0-2 år og fra 4.646 kr. pr. måned til 4.745 kr. pr. måned for 3-5 år.

De bevillingsmæssige konsekvenser af beslutningen indarbejdes ved 1. forventede regnskab vedr. indeværende år og finansiel orientering vedr. kommende år.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten, kommunalbestyrelsen.
Børneudvalget.

Historik

Indstilling 8. marts 2021, pkt. 92:
Direktionen indstiller til Magistraten,

1. at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på på det specialiserede område,
2. at det besluttet, hvorvidt der skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021

Direktionen indstiller til Børneudvalget,

1. at Magistratens beslutninger tages til efterretning

Beslutning fra Magistraten_2018-21, 8. marts 2021, pkt. 92:

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram)

1. indstiller, at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på det specialiserede område, idet de kan anvendes til at styrke Fællesrådgivningen / indsatser overfor udsatte børn og unge efter covid19-krisen og
2. idet det indstilles, at der ikke skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) stemte imod og et andet mindretal i magistraten (Lone Loklindt) tog forbehold.

Indstilling til kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021, pkt. 98:

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram)

1. indstiller, at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på det specialiserede område, idet de kan anvendes til at styrke Fællesrådgivningen / indsatser overfor udsatte børn og unge efter covid19-krisen og
2. idet det indstilles, at der ikke skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) stemte imod og et andet mindretal i magistraten (Lone Loklindt) tog forbehold.

Beslutning kommunalbestyrelsen den 15. marts 2021, pkt. 98:
Sagen blev sendt retur til magistraten.

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 173:
Direktionen indstiller til Magistraten,

1. at de ekstra midler afsættes til at udvide den afsatte pulje til efterværn mod udgiftsvækst på på det specialiserede område,
2. at det besluttes, hvorvidt der skal opkræves yderligere forældrebetaling i 2021.

Beslutning fra Magistraten 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 173:
Sagen blev drøftet ved en første behandling og herefter udsat.

Punkt 196: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om fire dages eller fleksibel arbejdsuge og deraf mulighed for udvidet træffetid

81.10.00-A00-1-21

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har stillet forslag om, at Frederiksberg Kommune beslutter, at der i samråd med medarbejdersiden skal udfærdiges en lokal model med mulighed for at interesserede medarbejdere inden for områder, hvor det giver mening, får mulighed for at holde fri en dag om ugen, mod til gengæld at arbejde 37 timer over de fire resterende hverdage, eller alternativt sprede 37 timer ud over 6 arbejdsdage.

Sagen indeholder en beskrivelse og vurdering af de muligheder Frederiksberg Kommune allerede har inden for de eksisterende rammer i forhold til fleksibel arbejdstilrettelæggelse, herunder fordeling af arbejdstiden på færre eller flere dage, afledte konsekvenser af kvalitets- og serviceniveau for borgerne, de erfaringer der er gjort under corona-perioden samt den drøftelse, der vil blive taget initiativ til i MED-organisationen.

På den baggrund vurderes, at de grundlæggende intentioner bag beslutningsforslaget kan imødekommes – om end i en lidt anden form.

På denne baggrund indstilles forslaget ikke tiltrådt.

Beslutning

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen) indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes,

- idet det er afdækket, at Frederiksberg Kommune allerede i stort omfang udnytter de eksisterende muligheder for fleksibel arbejdstilrettelæggelse inden for rammerne af lokale aftaler, rammeaftaler mellem KL og Forhandlingsfællesskabet og overenskomsterne, herunder mulighed for fordeling af arbejdstiden på færre eller flere dage,
- da der for nuværende ikke vurderes at være et fleksibilitetsbehov, som ikke kan løses inden for de eksisterende muligheder og rammer, givet de driftsmæssige hensyn,
- da survey gennemført blandt kommunens afdelingschefer viser, at en generel beslutning om en 4- og/eller 6-dages arbejdsuge vil kunne udfordre det kvalitets- og serviceniveau, der i dag tilbydes kommunens borgere - samt udfordre de fælles tidsmæssige rammer for det tværgående samarbejde i organisationen og på de enkelte arbejdspladser,
- da der på baggrund af de erfaringer, som er gjort under corona-perioden vil blive taget initiativ til en drøftelse i MED-organisationen om fleksibel arbejdstilrettelæggelse og driftsmæssige hensyn.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) indstiller, at MED-organisationen høres, inden der tages stilling til forslaget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes,

- idet det er afdækket, at Frederiksberg Kommune allerede i stort omfang udnytter de eksisterende muligheder for fleksibel arbejdstilrettelæggelse inden for rammerne af lokale aftaler, rammeaftaler mellem KL og Forhandlingsfællesskabet og overenskomsterne, herunder mulighed for fordeling af arbejdstiden på færre eller flere dage,
- da der for nuværende ikke vurderes at være et fleksibilitetsbehov, som ikke kan løses inden for de eksisterende muligheder og rammer, givet de driftsmæssige hensyn,
- da survey gennemført blandt kommunens afdelingschefer viser, at en generel beslutning om en 4- og/eller 6-dages arbejdsuge vil kunne udfordre det kvalitets- og serviceniveau, der i dag tilbydes kommunens borgere - samt udfordre de fælles tidsmæssige rammer for det tværgående samarbejde i organisationen og på de enkelte arbejdspladser,
- da der på baggrund af de erfaringer, som er gjort under corona-perioden vil blive taget initiativ til en drøftelse i MED-organisationen om fleksibel arbejdstilrettelæggelse og driftsmæssige hensyn.

Sagsfremstilling

Rådmand Balder Mørk Andersen har på kommunalbestyrelsens møde den 7. december 2020 stillet forslag om, at Frederiksberg Kommune beslutter, at der i samråd med medarbejdersiden skal udfærdiges en lokal model med mulighed

for at interesserede medarbejdere inden for områder, hvor det giver mening, får mulighed for at holde fri en dag om ugen, mod til gengæld at arbejde 37 timer over de fire resterende hverdage, eller alternativt sprede 37 timer ud over 6 arbejdsdage.

Begrundelse:

I SF ønsker vi, at Frederiksberg Kommune er en arbejdsplads, der tilbyder medarbejderne fleksibilitet, der kan skabe balance mellem arbejds-, familie- og fritidsliv. Kan det samtidig gå hånd i hånd med at øge tidsrummet for træffetid for borgerne de øvrige dage, ser vi det som en særdeles gunstig situation.

Odsherred Kommune har haft succes med en forsøgsordning, hvor 300 medarbejdere har haft mulighed for at holde fri hver fredag, mod til gengæld at fordele de 37 ugentlige arbejdstimer over de resterende fire hverdage.

Alternativt kan det overvejes at åbne op for den mulighed at lade medarbejdere fordele deres arbejdstid over 6 dage.

Det er centralt at en endelig model udarbejdes i tålmodig dialog med medarbejderneside og fagforeningerne, og skulle det vise sig, at der ikke er opbakning til en model eller subsidiært et forsøg, skal det ikke gennemføres.

Det skal bemærkes, at medarbejderne har udøvet mere selvledelse under perioden med COVID-19, og har oplevet det som tilfredsstillende og mere effektivt. Disse erfaringer vil være naturlige at inddrage i arbejdsprocessen frem til behandlingen af forslaget.

Beslutningsforslaget blev oversendt til udvalgsbehandling.

Corona-perioden har bibragt en række erfaringer og læringspunkter – ikke mindst i forhold til rammer og metoder for arbejdets udførelse. De erfaringer, der er høstet i Frederiksberg Kommune og samfundet generelt vedrørende bl.a. hjemmearbejde og samarbejde/ledelse på distancen, vil ændre måden vi løser opgaverne på, individuelt og i fællesskab. I Frederiksberg Kommune er der bl.a. gennemført en omfattende dialog i MED-organisationen hen over efteråret 2020, hvor formålet var at identificere læringspunkter fra corona-perioden. Opsamlingen blev forelagt magistraten den 30. november 2020. Dialogen blev fulgt op på den årlige arbejdsmiljødag i marts 2021, da corona-periodens længde viste behov for at identificere yderligere læringspunkter.

Bl.a. dette arbejde peger på en række positive erfaringer. Særligt når det gælder driftsprægede opgaver og løbende sagsbehandling, har det været muligt at løse opgaverne på tilfredsstillende vis ved brug af nye, mere fleksible og digitale arbejdsformer, samtidig med at mange medarbejdere har oplevet en bedre work life balance.

Der peges samtidig også på visse ulemper og opmærksomhedspunkter. Det er således oplevelsen, at udviklings- og innovationsopgaver alt andet lige egner sig mindre godt til samarbejde og ledelse på distancen end driftsopgaver. Det er også vurderingen af perioden med fravær af fysiske møder – både de planlagte og de ”tilfældige” møder ved kaffemaskinen mv. – har haft negative konsekvenser for den sociale og relationelle del af arbejdslivet og i visse tilfælde også medarbejdernes trivsel.

Et gennemgående og væsentligt element i MED-organisationens dialog er i øvrigt, at der er høstet en mangfoldighed af erfaringer, der afspejler mangfoldigheden i den kommunale opgaveløsning. Derfor er en del af opfølgningen også overladt til Område-Med og Lokal-med, i respekt for hvad der giver mening ift. arbejdspladsens eller områdets kerneopgave.

På baggrund af de erfaringer, som er gjort under corona-perioden, vil blive taget initiativ til en drøftelse i MED-organisationen om fleksibel arbejdstilrettelæggelse og driftsmæssige hensyn.

Drøftelsen sker som led i arbejdet med arbejdsmiljøhandlingsplanen, og det vil være naturligt at lade de grundlæggende intentioner i dette beslutningsforslag indgå heri.

Ses der på de mere formelle rammer for arbejdets udførelse eksisterer der i dag en lang række muligheder i forhold til at gøre balancen mellem arbejde og fritid så fleksibel som mulig inden for de eksisterende rammer af lokale aftaler, rammeaftaler mellem KL og Forhandlingsfællesskabet og overenskomsterne, herunder:

Flextidsaftalen

- Placering af arbejde på færre dage end 5 dage pr. uge, med øget arbejdstid pr. dag, fx 4 dages arbejdsuge
- Placering af arbejde på flere dage end 5 dage - Øget arbejdstid i perioder mod mindre arbejdstid på andre tidspunkter af året, hvis det vurderes at være foreneligt med driften

Plus-tidsaftalen 42-timer

- hvor man i en kortere eller længere periode arbejder 42 timer pr. uge med øget løn og pensionsindbetaling. Ordningen kan eventuelt kombineres med, at man i andre perioder arbejder mindre end 37 timer pr. uge.

Mulighed for at gå op og ned i tid

- kan eventuelt kombineres med plustidsaftale. Hvis der er arbejdet 42 timer i en periode, kan der arbejdes deltid (færre end 37 timer pr. uge) i en periode, hvis det er foreneligt med driften.
- kan, tilsvarende flextidsaftalen, kombineres med en fx øget arbejdstid på den tid af året med driftsbelastning og færre timer af året hvor der er mindre driftsbelastning.

Individuelle hensyn, som kan aftales individuelt mellem leder og medarbejder

- kan være aftale om hjemmearbejde på enkelt dage, i perioder eller efter behov hvis foreneligt med driften.
- mulighed for placering af arbejdstid i weekender/aftener eller andre "skæve" tidspunkter, hvis driften og de private behov kan kombineres.

Senioraftaler

- fx færre arbejdstimer og fuld pensionsindbetaling fra det fyldte 52 år, mhp. fastholdelse
- fx indarbejdelse af seniorfridage som en nedskrivning af det ugentlige timetal mhp. fastholdelse

Mulighed for hjemmearbejde

- ad hoc hvis foreneligt med det driftsmæssige hensyn
- i en fast turnus, hvor der er taget højde for behovet for fysisk fremmøde i afdelingen/teams eller med øvrige samarbejdsrelationer

I forlængelse af det stillede beslutningsforslag er der foretaget et mindre survey blandt kommunens afdelingschefer for at undersøge og afdække brugen og kendskabet til de eksisterende muligheder for fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden. Undersøgelsen afdækker også, om der er et fleksibilitetsbehov, som ikke synes at kunne dækkes for nuværende, samt det forventede brug af hjemmearbejde "efter corona".

Surveyet viser, at ledere og medarbejdere generelt i kommunen, udnytter de eksisterende muligheder i forhold til at gøre balancen mellem arbejde og fritid så fleksibel som mulig. Surveyet har ligeledes afdækket, at der er forskellige behov for fleksibilitet i kommunen, men behovene vurderes at kunne rummes inden for de eksisterende rammer af lokale aftaler, rammeaftaler mellem KL og Forhandlingsfællesskabet og overenskomsterne.

Det er også opfattelsen, at kendskabet og udbredelsen af hjemmearbejdet udnyttes i høj grad, og at det vil blive anvendt i højere grad end "før corona". Det er dog væsentligt, at der er en ledelsesmæssig opmærksomhed på hvilke opgaver, der er egnet til dette, samtidig med, at skal være fokus på at pleje de sociale relationer, betydningen af at mødes fysisk fx til personalemøder og trivslen på arbejdspladsen, samt et helt overordnet fokus på redskaber til at udøve ledelse og blive ledet på afstand, hvilket dialogen i MED-organisationen, som tidligere nævnt, også peger på.

Det er væsentligt at bemærke, at grænsen mellem fleksibel arbejdstilrettelæggelse og de driftsmæssige hensyn allerede nu balanceres snævert med behørigt hensyn til de konkrete forhold, der gør sig gældende på det enkelte driftsområde.

Samlet er det den overordnede vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt synes at være et fleksibilitetsbehov, som ikke kan løses inden for de eksisterende rammer, såfremt de driftsmæssige hensyn tillader det, hvorimod en generel indførelse af ret til 4- eller 6-dages arbejdsuge vil give nogle driftsmæssige udfordringer.

Særligt i forhold til de borgerrettede funktioner vil en 6-dages arbejdsuge og dermed øget åbningstid, kræve yderligere ressourcer, hvis Frederiksberg Kommune skal tilbyde samme serviceniveau, hvor alle fagkompetencer er til rådighed for borgerne i den fulde åbningstid. Weekendbemanding vil, jævnfør overenskomsterne, som udgangspunkt kræve økonomisk kompensation til medarbejderne.

Også indførelse af en generel 4-dages arbejdsuge vurderes at skabe udfordringer. Alt andet lige vil det blive vanskeligere løbende at tilpasse medarbejderressourcerne til de faktiske opgaver, hvis medarbejderne som udgangspunkt kun står til rådighed 4 dage om ugen. Særligt for de borgerrettede funktioner vil det være vanskeligt at opretholde den nuværende åbningstid og serviceniveau uden tilførsel af ressourcer, idet en del af arbejdstiden – fordelt på 4 dage - vil skulle placeres uden for den normale åbningstid i en række funktioner.

Der peges endvidere på, at en indskrænkning af det fælles tidsrum, der er til blandt andet tværfaglig opgaveløsning på den enkelte arbejdsplads, alt andet lige vil kunne udfordre mødeafholdelse, trivsel, sparring, videndeling, vedligeholdelse af arbejdspladskulturen mv.

Frederiksberg Kommune har haft kontakt til Odsherred Kommune, som bl.a. oplyser at forsøgsordningen med færre arbejdsdage er begrundet i et behov for at fastholde og rekruttere medarbejdere, der som udgangspunkt har lang transporttid og begrænsede transportmuligheder til Odsherred Kommune. Frederiksberg Kommune har ikke de samme udfordringer, idet rekrutteringsgrundlaget er langt større og transportmulighederne til kommunen er langt mere mangfoldige, end det gør sig gældende i Odsherred Kommune. Frederiksberg Kommune har et stort rekrutteringsgrundlag og oplever ikke problemer med at rekruttere og fastholde medarbejdere begrundet i manglende fleksibilitet.

Endelig skal det nævnes at det gennemførte survey viser, at der kan være områder, hvor der med fordel kan udbredes et større kendskab til de forskellige muligheder, der allerede findes indenfor de eksisterende lokale aftaler, overenskomster og rammeaftaler, med henblik på yderligere dialog mellem leder og medarbejder om fleksibilitet i balancen mellem arbejds- og privatliv. Dette vil blive iværksat af HR og vil iøvrigt indgå i de drøftelser Hovedudvalget tager.

Økonomi

Intet som følge af denne sag

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten 10. maj 2021
Kommunalbestyrelsen 17. maj 2021

Bilag

Rapport survey 4-dages arbejdsuge

Punkt 197: Udmøntning af klimafonden 2021-2025

00.16.02-A00-5-20

Resume

Med denne sag forelægges forslag til udmøntning og disponering af klimafonden for perioden 2021-2025.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten godkender forslag til udmøntning og disponering af klimafonden for perioden 2021-2025

Sagsfremstilling

Der blev som del af budgetaftalen for 2020 afsat 5 mio. kr. årligt i klimafonden svarende til 30 mio. kr. i perioden 2020-25. Med budgetaftalen for 2021-22 blev der afsat yderligere 35 mio. kr. i perioden 2021-25. I perioden 2020-25 er der dermed i alt afsat 65 mio. kr. Der er tidligere disponeret i alt 22,9 mio. kr. fra klimafonden i perioden 2020-2025.

Der udestår således udmøntning af 42,1 mio. kr. i perioden 2021-25, jf. tabel 1.

Tabel 1. Afsatte midler i klimafonden 2020-25 (mio. kr. - drift og anlæg)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Budget 2020	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	30,0
Budget 2021		8,0	12,0	5,0	5,0	5,0	35,0
I alt	5,0	13,0	17,0	10,0	10,0	10,0	65,0
Disponerede midler	5,0	5,0	5,0	4,3	1,8	1,8	22,9
Frie midler	0,0	8,0	12,0	5,7	8,2	8,2	42,1

Med denne sag forelægges et samlet forslag til i alt 20 konkrete projekter, som kan udmøntes for de frie midler i klimafonden 2021-2025. De enkelte projektforslag er uddybet i bilag 1.

Projektforslagene er udviklet med afsæt i fire strategiske principper på baggrund af input fra Bæredygtighedsrådet.

De fire strategiske principper er:

1. Tiltag der bidrager til at opnå CO2e-neutralitet prioriteres højest
2. Der fokuseres særligt på CO2e-reduktion fra transportsektoren
3. Det tilsigtes at opnå størst mulig omkostningseffektivitet
4. Strategisk vigtige grønne tiltag der ikke bidrager til at opnå CO2e-neutralitet, kan også støttes

Strategiske principper

Bæredygtighedsrådets input

- 1 Transportsektoren har potentiale til at bidrage med yderligere reduktion, og kan derfor med fordel prioriteres som det første.
- 2 Kommunerne skal have en langt større rolle ift. udrulning af ladeinfrastruktur, end de har i dag.
- 3 Ladeinfrastrukturen bør udbydes og udbygges før der reelt set er brug for det.
- 4 Det anbefales, at Frederiksberg prioriterer at få en stor andel af kanstensladere.
- 5 Det anbefales at fremrykke udfasningen af dieselbusser, da disse både støjer og forringer luftkvaliteten.
- 6 Frederiksberg kan vha. miljøzoner og trafikøer stille krav til, hvilke køretøjer der kan køre ind i bykernen.
- 7 Virksomhedernes parkeringsarealer bør medtænkes ift. ladeinfrastruktur.
- 8 Fokuser på at opbygge et digitalt fjernvarmesystem.
- 9 Det er væsentligt at sammentænke samspillet mellem el- og varmesystemet.
- 10 Det anbefales at energirenovere kommunens ejendomme.
- 11 Opfølgingsplan for status på den grønne omstilling som en integreret del af budgettet.
- 12 Prioritere grønne indkøb og være med til at sætte en ny standard for dette område
- 13 Forsøgsbydel der er bredt repræsenteret: Hvad er borgerne motiveret af, hvad ved de om effekterne af deres adfærd m.v. for på den måde at kunne indføre en målrettet indsats.

Principper

- 1
- 2
- 3
- 4

- Baseline-reducerende tiltag
- Adfærdsændrende tiltag udover baseline

Bæredygtighedsrådets input har været r
forme de fire strategiske principper. Ove
input, og hvordan disse spiller ind i princ

Katalog med konkrete projektforslag

Med afsæt i principperne er der udarbejdet et samlet katalog med projektforslag, som kan finansieres af klimafonden, jf. tabel 2. Projektforslagene er kategoriseret i seks temaer:

Tema 1: Transport - fremme af grøn transport i kommunen som virksomhed

Tema 2: Transport - klimavenlig infrastruktur, der understøtter grøn omstilling

Tema 3: Transport - fælles om grøn transport

Tema 4: Bygninger - styrkelse af kommunale grønne bygninger og bygningsdrift

Tema 5: Erhverv og forsyning - styrkelse af strukturel grøn omstilling

Tema 6: Borger på Frederiksberg - understøttelse af grøn omstilling

Med forslaget prioriteres projekter inden for alle seks temaer, ligesom der både prioriteres projekter, der understøtter implementeringen af 2030-klimaplanen, KKR VIP-projekterne (grønne pendlervaner, 100% grønne drivmidler og cirkulære indkøb), og projekter, som understøtter samarbejdet med forsyningen og andre relevante samarbejdspartnere.

Tabel 2: Forslag til udmøntning af klimafonden for perioden 2021-2025

Tema	Udmøntning af klimafond (mio. kr.)	2021	2022	2023	2024	2025	Samlet
	Klimafond i alt til rådighed	8,0	12,0	5,7	8,2	8,2	42,1
	Drift	5,0	5,0	5,7	8,2	8,2	32,1
	Anlæg	3,0	7,0				10,0
	Udmøntningsforslag i alt, heraf:	5,3	10,9	4,8	6,8	14,3	42,1
	Drift	3,5	5,4	4,8	6,8	14,3	34,8
	Anlæg	1,8	5,5	0,0	0,0	0,0	7,3
	Balance	2,8	1,1	0,9	1,4	-6,1	0,0
1	1) Omstilling af dieseldrevne ladbiler til el		1,1	0,8	0,8	0,8	3,3
	2) Fremrykning af 100% el-busdrift til 2025		0,5	1,0	3,0	10,5	15,0
	3) Grønne køretøjer i udbud af serviceydelse	0,1	0,5	0,5	0,5	0,5	2,1
2	4) Etablering af flere bilparkeringspladser til elbiler (anlæg)	1,8					1,8
	5) Analyse af forsøg med byens indretning for at reducere biltrafikken	1,0					1,0
	6) Kortlægning af udmøntning af ladestanderbekendtgørelsen	0,1	0,1				0,2
	7) CO2-reduktion i vejbelysning (anlæg)		1,8	-0,1	-0,1	-0,1	1,5
	8) CO2-reducerende udbud af anlægsprojekter	0,3	0,2				0,5
3	9) Grønne pendlervaner - forsøg med samkørsel	0,3	0,3				0,6
	10) Digital platform for elbil-ladestander til virksomheder/arbejdspladser	0,3					0,3
4	11) GAP projekt – overblik og fokus på energispild		1,1	1,1	1,1	1,1	4,4
	12) Energieffektiv drift af svømmehaller (anlæg)		1,5	-0,15	-0,15	-0,15	1,0
	13) LED belysning i kommunale bygninger (anlæg)		1,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,7
	14) Reduktion af energispild på Frederiksberg Rådhus (anlæg)		0,4				0,4
5	15) Klima- og energifaglig implementering af klimaplan	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	4,5
	16) Klimavækst – klimaforbedringer og beskæftigelse		0,3				0,3
	17) 100% grøn strøm for kommunen som virksomhed	0,15	0,15				0,3
6	18) Styrkelse af Bæredygtighedslaboratoriet	0,2	0,3				0,5

19) Udvidelse af samarbejdet med Haver til Maver	0,2	0,3	0,3	0,3	1,1
20) Bæredygtig indkøbspolitik – implementering	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5

Med de foreslåede 20 projekter disponeres de tilbageværende frie midler i fonden perioden 2021-25 (42,1 mio. kr.) fuldt ud.

Det bemærkes, at projekt nr. 2 (fremrykning af 100% el-busdrift til 2025) har en speciel udgiftsprofil, idet en betydelig udgift (10,5 mio. kr. i drift) falder i 2025. Dette skyldes, at der med tiltaget skal betales en engangskompensation på 7,5 mio. kr. til Movia i (forventeligt) 2025. Med henblik på at undgå, at denne udgiftsprofil skævvrider udgiftsprofilen for de øvrige projekter på uhensigtsmæssig vis, er der foretaget en vis udjævning af klimafondens samlede udgiftsprofil henover perioden, ligesom fordelingen mellem anlæg og drift i et vist omfang afviger fra det oprindeligt forudsatte. For perioden samlet set er disse justeringer imidlertid udgiftsneutrale.

Det bemærkes, at for fire af projekterne (nr. 1, 7, 12 og 13) vil der være en effektivisering forbundet med gennemførelse af initiativet i form af mindre forbrug af energi. Disse effektiviseringer er indregnet i de enkelte projekters nettoudgifter og kommer dermed klimafonden til gode (skaber plads til flere projekter).

Med de foreslåede indsatser og projekter understøttes ambitionen om at opnå størst mulig CO₂-reduktionsgevinst, ligesom forslagene understøtter implementeringen af klimaplanens omstillingselementer, som skal bane vejen for at nå målet om CO₂-neutralitet i 2030 og 100% CO₂-reduktion i 2050.

Det skal bemærkes, at midlerne naturligvis også kunne disponeres til andre projekter end de foreslåede. Forvaltningen har i forberedelsen af sagen bl.a. overvejet alternative projekter som varetransport til kommunen i el-biler, videreudbygning af GAP-projektet målrettet bedre indeklime og datafangst samt grønt kosttilbud i daginstitutioner. Det er dog forvaltningens vurdering, at de foreslåede 20 projekter samlet set opfylder fondens formål og de strategiske principper bedst muligt.

Tidligere indsatser finansieret af klimafondsmidler

Blot til baggrund er i tabel 3 gengivet, hvorledes tidligere disponerede midler i klimafonden er anvendt.

Tabel 3: Udmøntning af klimafonden 2020-2023

Disponering af midlerne (mio. kr.)	2020	2021	2022	2023
Projekt 1 - Elbil-by nr. 1 - Ladestandere	1,0	1,0	1,0	1,0
Projekt 2 - Delebiler	0,3	0,3		
Projekt 3 - Varmeøffekt	0,8	0,1	0,8	0,1
Projekt 4 - Genbrug og genanvendelse	0,25	0,6	0,6	0,6
Projekt 5 - Bæredygtighed på skoleskemaet	0,5	0,5		
Projekt 6 - Klimavenlig parkering (indeholdt i projekt 1 og 2)	-	-	-	-
Bæredygtighedsråd og strategiske initiativer	1,4	1,4	1,5	1,5
Bæredygtighedslaboratorium*	0,25	0,8	0,8	0,8
Gate 21 - Partnerskabet for grøn omstilling*		0,3	0,3	0,3

Note: *Det bemærkes at disse projekter er varige og finansieres inden for klimafonden

Økonomi

Med den foreslåede udmøntning og disponering af klimafonden, jf. tabel 2 udmøntes den samlede klimafond med projekter for 42,1 mio. kr. i hele perioden.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 10. maj 2021

Bilag

Bilag 1 - klimafondsprojekter 2021-2025

Punkt 198: Erhvervsstrategi 2018-21 - Handlingskatalog 2021

24.00.00-A00-7-21

Resume

Erhvervsstrategien ledsages hvert år af et handlingskatalog. Erhvervshandlingskataloget 2021 er nu klar til drøftelse.

Beslutning

Magistraten godkendte Erhvervshandlingskataloget 2021 med den bemærkning, at bæredygtighed søges indarbejdet i strategien.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

at, Magistraten godkender Erhvervshandlingskataloget 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. februar 2018 erhvervsstrategien for 2018-2021. Erhvervsstrategien ledsages hvert år af et handlingskatalog, som sætter retning på arbejdet med at udmønte erhvervsstrategien. Handlingskataloget er bygget op om erhvervsstrategiens tre pejlemærker: Byen i Byen - detailhandel og turisme, Vidensbyen - entrepreneurskab og Gode kommunale rammevilkår.

Erhvervshandlingskataloget er opbygget således, at de vigtigste punkter inden for hvert område er fremhævet. Bæredygtighed er særskilt fremhævet i forhold til de enkelte initiativer. Hensigten er at understøtte det politiske og strategiske fokus på bæredygtighed og medvirke til at sikre, at den bæredygtige tankegang er en integreret del af de fremadrettede initiativer, hvor det giver mening.

Pointerne og indsatsområderne fra de årlige erhvervsklimaanalyser søges integreret i erhvervshandlingskataloget efter de vejledende retningslinjer fra Erhvervsrådet og Magistraten. Dog er der alene medtaget initiativer, som vurderes at kunne afholdes inden for budgettet. Som noget nyt er de enkelte punkter markeret med: *fokuspunkt erhvervsklimaanalyser for at tilkendegive sammenhængen mellem erhvervsklimaanalyserne og erhvervshandlingskataloget.

Erhvervsrådet drøftede Erhvervshandlingskataloget 2021 den 12. marts og bakker op om de initiativer, der fokuseres på.

Handlingskataloget er det sidste i forbindelse med den nuværende erhvervsstrategi. Coronakrisen har forsinket mulighederne for at arbejde med at evaluere erhvervsstrategien og med potentialerne i en ny. De mange afledte virkninger for erhvervslivet har også sat helt nye rammebetingelser for arbejdet.

Derfor anvendes den resterende del af 2021 til i dialog med Erhvervsrådet at agere agilt i forhold til de aktuelle udfordringer samt samle inspiration og læring fra byens virksomheder, aktører, interesseorganisationer m.fl. Udover møderne i Erhvervsrådet vil arbejdet ske i regi af både kendte og nye fora, herunder en række inspirationsarrangementer med fokus på genstart efter corona, iværksætter, bæredygtighed, detailhandel og turisme.

Med det afsæt påbegyndes arbejdet med en ny erhvervsstrategi primo 2022, mens der løbende ageres på aktuelle og konkrete emner, der kan forbedre erhvervslivets vilkår allerede i 2021.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten

Historik

Erhvervsrådet 12. marts 2021

Bilag

Punkt 199: Udleje af kommunens areal/lokale til Verdensballetten

82.16.00-A00-1-21

Resume

Frederiksberg Kommune har modtaget en ansøgning til Kultur- og Fritidsudvalgets Strategi- og Partnerskabspulje, om tilskud til afholdelsen af Verdensballetten på Frederiksberg d. 3. august, med et ansøgt beløb for 2021 på 250.000 kr. Ansøgningen vil blive behandlet i Kultur- og Fritidsudvalget d. 31. maj. Verdensballetten ønsker at opføre forestillingen i Grønnegården. Arrangementet er alene rentabelt hvis Verdensballetten må opkræve entre. Ifølge Magistratens egne retningslinjer for kommunens udlån af rådhusets lokaler er udgangspunktet, at arrangøren ikke må opkræve entre. Magistraten har beslutningskompetencen til at kunne dispensere herfra. Magistraten forelægges derfor denne sag med henblik på en afklaring af, hvorvidt tilladelse hertil kan meddeles.

Beslutning

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Michael Vindfeldt, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram), besluttede, at der kan gives tilladelse til at opkræve entre i Grønnegården i forbindelse med forestilling ved Verdensballetten.

Et mindretal i magistraten (Thyge Enevoldsen) stemte imod.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at der tages stilling til, hvorvidt der kan gives tilladelse til at opkræve entre i Grønnegården i forbindelse med forestilling ved Verdensballetten.

Sagsfremstilling

Verdensballetten er en årligt tilbagevendende kulturbegivenhed, der siden 2008 har præsenteret internationale solodansere, sammen med danske sangere og musikere i særligt udvalgte open-air rammer over hele landet. For 2021 afholdes bl.a. forestilling ved fængslet i Horsens, Schackenborg slot i Tønder, ved Den Tilsandede Kirke i Skagen m.fl. Verdensballetten er eneste sted i Skandinavien, hvor mange af disse internationale balletstjerner kan opleves. Den danske tenor Jens-Christian Wandt er konferencier for Verdensballetten, og leder af den kunstneriske ramme.

Frederiksberg Kommune har modtaget en ansøgning til Kultur- og Fritidsudvalgets Strategi- og Partnerskabspulje, om tilskud til afholdelsen af Verdensballetten på Frederiksberg den 3. august 2021 med et ansøgt beløb for 2021 på 250.000 kr. Ansøgningen vil blive behandlet i Kultur- og Fritidsudvalget d. 31. maj 2021. En eventuel tilladelse til afvikling af arrangementet er med forbehold for, at der kan bevilges tilskud fra de kommunale puljer.

Verdensballetten ønsker at afholde deres første forestilling på Frederiksberg i Grønnegården, idet størrelsen og æstetikken vurderes passende til forestillingen. Der planlægges med 850 publikummer, afhængigt af gældende regler ift Corona, og to priskategorier; hhv. 450 kr. og 395 kr. Dertil kan oplyses, at Verdensballetten planlægger at afsætte 4% af deres billetter som fribilletter til socialt udsatte, med fordeling igennem Kulturstilladset, som er et generelt princip for alle aktører, i fald de modtager tilskud fra Strategi- og Partnerskabspuljen. Det er ansøgers ambition, at Verdensballetten herefter gæster Frederiksberg årligt på andre, unikke open-air lokationer.

Denne sag omhandler alene det rent principielle spørgsmål omkring, hvorvidt der kan gives tilladelse til at opkræve entre i Grønnegården i forbindelse med forestilling ved Verdensballetten. Det vil sige at rent praktiske forhold og økonomi søges afklaret ad andre kanaler.

Udgangspunktet for udlån af rådhuset er beskrevet i nogle udaterede - og ældre - retningslinjer "Magistratens retningslinjer for benyttelse af Frederiksberg Rådhuset". Som det fremgår af formuleringen er der alene tale om retningslinjer for selve rådhuset. Forvaltningen finder dog, ud fra en formålsfortolkning af retningslinjerne, at disse også vil gælde i tilfælde hvor andre af rådhuset arealer eller lokaler udlånes, i hvert fald for så vidt angår spørgsmålet om, om der kan opkræves entre for kommercielle/kulturelle arrangementer.

På denne baggrund forelægges spørgsmålet om udlån af Grønnegården til Verdensballetten, idet

- Verdensballettens forestilling vil være af kulturel- såvel som kommerciel art,
- Verdensballetten vil opkræve entre og
- Verdensballetten har afsat økonomi til eventuelle udgifter forbundet med benyttelsen af lokationen.

Af retningslinjerne (vedlagt) fremgår bl.a., at "Hallen skal tjene til byens fællesformål og kan med magistratens tilladelse stilles til rådighed for udstillinger, koncerter, møder eller andre arrangementer. Der vil normalt ikke blive tilladelse til hallens anvendelse til arrangementer af kommerciel art eller til partipolitiske møder."

Ligeledes fremgår det af retningslinjerne, at der ikke uden magistratens tilladelse må opkræves entré til arrangementer i rådhushallen.

Det har ikke været muligt tidligere at påvise arrangementer i rådhushallen, hvortil der er opkrævet entre.

I det omfang det accepteres dels at udlåne Grønnegården til Verdensballetten og dels at Verdensballetten kan opkræve entre, vil det betyde, ud fra et ligebehandlingssynspunkt, at andre tilsvarende forestillinger ligeledes skal have samme vilkår, dvs. ret til forestilling med opkrævning af entre, med mindre konkrete forhold om det modsatte gør sig gældende.

Forvaltningen indstiller derfor til drøftelse, hvorvidt Verdensballettens anmodning om at opføre en balletforestilling i Grønnegården mod betaling af entre fra gæsterne skal imødekommes.

Økonomi

Frederiksberg Kommune er ansøgt om tilskud på 250.000 kr. i 2021 til afvikling af Verdensballetten i 2021, som denne sag vedrører.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten.

Bilag

Magistratens retningslinier for benyttelse af rådhushallen

Verdensballetten 2021 - kultur, natur & fællesskab

Punkt 200: Indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation

00.00.00-G01-24-18

Resume

Som led i implementeringen af de nye nationale krav om affaldshåndtering pr. 1. juli 2021 og i tråd med kommunens målsætning om, at 100 procent af de kommunale køretøjer i 2030 benytter grønne drivmidler, står Frederiksberg Renovation over for indkøb af yderligere eldrevne komprimatorbiler. På den baggrund forelægges Magistraten forslag om indkøb af to 27 tons elkomprimatorbiler og én 7,5 tons komprimatorbil. Samtidig foreslår By-, Kultur- og Miljøområdet, at der sikres økonomiske rammer for og træffes beslutning om indkøb af almindelige eldrevne lastbiler til indsamling af andet affald (f.eks. containerkørsel, farligt affald, elektronikaffald og kranbil til store containere) samt to mikrokomprimatorbiler, når de nuværende dieseldrevne er udlevet og står over for udskiftning.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. at der indkøbes to eldrevne 27 tons komprimatorbiler med tokammer komprimatorskabe og én mini eldreven komprimatorbil med tokammer komprimatorkasse,
2. at der indkøbes tre eldrevne lastbiler, to eldrevne mikrokomprimatorbiler og én eldreven kranbil, når disse er på markedet,
3. at den samlede investering på 32 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via KommuneLeasing, og at der indgås en aftale med KommuneLeasing om at forhøje den nuværende rammeaftale på 65 mio. kr. (vedtaget i Kommunalbestyrelsen på møde den 3. december 2018, pkt. 287) til indkøb af elkomprimatorbiler i perioden 2020-24, så den samlede rammeaftale udgør kr. 97 mio.,
4. at den øgede udgift til leasingaftale finansieres via Frederiksberg Renovations eksisterende driftsbudget og tidligere vedtagne gebyrstigninger - og
5. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation samt forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der indkøbes to eldrevne 27 tons komprimatorbiler med tokammer komprimatorskabe og én mini eldreven komprimatorbil med tokammer komprimatorkasse,
2. at der indkøbes tre eldrevne lastbiler, to eldrevne mikrokomprimatorbiler og én eldreven kranbil, når disse er på markedet,
3. at den samlede investering på 32 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via KommuneLeasing, og at der indgås en aftale med KommuneLeasing om at forhøje den nuværende rammeaftale på 65 mio. kr. (vedtaget i Kommunalbestyrelsen på møde den 3. december 2018, pkt. 287) til indkøb af elkomprimatorbiler i perioden 2020-24, så den samlede rammeaftale udgør kr. 97 mio.,
4. at den øgede udgift til leasingaftale finansieres via Frederiksberg Renovations eksisterende driftsbudget og tidligere vedtagne gebyrstigninger - og
5. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af eldrevne biler til Frederiksberg Renovation samt forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune har i sin elbilstrategi en målsætning om, at 100 procent af de kommunale køretøjer benytter grønne drivmidler i 2030, hvoraf mindst 90 procent benytter el. Omstillingen til el/grønne drivmidler indgår ligeledes i initiativerne under kommunens DK2020-klimaplan, der sigter mod CO₂-neutralitet i 2030.

Omstilling af skraldebiler til el

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde 3. december 2018 indkøb af i alt 15 elektriske komprimatorbiler til indsamling af affald på det gebyrfinansierede område (Frederiksberg Renovation). Ni af bilerne skulle indkøbes i 2019 og yderligere seks indkøbes i perioden 2020-24.

Alle 15 biler er bestilt til levering inden udgang af 2021 grundet ny miljøzonestrategi. Imidlertid er leveringen forsinket primært som følge af Covid-19-nedlukningen. For nuværende er der således leveret 4 stk., idet det dog fortsat er forventningen, at alle 15 biler vil blive leveret i indeværende år.

I forlængelse af de nye nationale krav til affaldshåndtering, jf. Kommunalbestyrelsens behandling af høringsudkast til Ressource- og affaldsplanen på møde den 7. december 2020, er det nødvendigt at indkøbe to komprimatorbiler med tokammer komprimatorkasse til indsamling af rest- og madaffald samt én minikomprimatorbil til indsamling af dagrenovation og madaffald (primært til brug i Fuglebakkekvarteret.)

Omstilling af øvrige køretøjer til el

Ud over de nævnte komprimatorbiler har Frederiksberg Renovation tre ladbiler, to mikrokomprimatorbiler og én kranbil, som alle er dieseldrevne. Det er for nuværende ikke muligt at anskaffe disse typer som eldrevne, men det vil ske inden for en kort årrække. Frederiksberg Renovation følger løbende udviklingen for at holde sig i front og kunne konvertere til el, når det er muligt. Frederiksberg Renovation forventer at være 100 procent elreven inden udgangen af 2024.

Selve købet af elbilerne vil blive tilrettelagt via en udbudsproces, der sikrer den bedst mulige konkurrence mellem de relevante leverandører på markedet. Udbudsprocessen vil tage højde for, at markedet p.t. udvikler sig i retning af flere leverandører og dermed større konkurrence.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at den foreslåede investering er i tråd med de besluttede strategier for omstilling af kommunens bilflåde samt udmøntning af de nye nationale krav på affaldsområdet. Den nuværende indsamling af affald med elkomprimatorbiler har vist, at det er muligt at konvertere alle renovationsbilerne til elbiler og derved sikre en væsentlig miljømæssig forbedring og således bidrage til kommunens målsætning om CO2-neutralitet i 2030.

Økonomi

Indkøbene vil ske via finansiel leasing med en løbetid på 10 år for hver af bilerne. Da der er tale om leasing af driftsmidler påvirker det ikke kommunens låneramme/deponeringspligt.

Leasingforpligtelsen indregnes i balancen som langfristet gæld, og aktiverne registreres tilsvarende under materielle anlægsaktiver i takt med påbegyndelse af leasingaftalerne. Brug af hele den foreslåede ramme vil svare til en øget leasingudgift på ca. kr. 3,2 mio./år., som finansieres af affaldsgebyrerne.

En fuld konvertering til elbiler svarer til en gennemsnitlig gebyrstigning på kr. 60/år pr. hushold. De øgede gebyrer er en del af de skitserede gebyrstigninger, som fremgik af sagen om Ressource- og affaldsplanen, som blev behandlet i Kommunalbestyrelsen den 7. december 2020, og som skal endeligt behandles efter høring.

I henhold til aftalen overtages bilerne af kommunen efter 10 år til 100 t. kr. pr. stk. svarende til den forventede værdi på det pågældende tidspunkt.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Magistraten og kommunalbestyrelsen.

Punkt 201: 1. finansielle orientering om budget 2022

00.30.10-S00-3-21

Resume

1. finansielle orientering er forvaltningens første opdatering på de økonomiske rammer for det tekniske budget 2022, som udmønter budgetaftalen 2021-2022. Økonomien er især påvirket af den nedjusterede befolkningsvækst i Befolkningsprognose 2021 samt af fortsat forventet udgiftspres på de specialiserede områder. Forvaltningen vurderer, at udfordringerne kan dækkes inden for puljer afsat i Budget 2021, forbedringen i kassebeholdningen fra regnskab 2020 samt det forventede demografiske løft i Økonomiaftalen 2022.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram)

- tog 1. finansielle orientering om budget 2022 til efterretning, og
- godkendte ændringsforslag til budgetforslag 2021 beskrevet i sagens bilag 3-7.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt og Thyge Enevoldsen) undlod at stemme.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten

- tager 1. finansielle orientering om budget 2022 til efterretning, og
- godkender ændringsforslag til budgetforslag 2021 beskrevet i sagens bilag 3-7.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2021 blev der indgået en toårig budgetaftale dækkende begge årene 2021 og 2022. Budget 2022 har dermed karakter af et teknisk budget, som udmønter den politiske budgetaftale for 2022. Budget 2021 overholdt målsætningerne i kommunens økonomiske politik med et overskud på balancen samt en kassebeholdning på over 400 mio. kr. i budgetperiodens sidste år (2025). I kassebeholdning indgår en reservation på 100 mio. kr. til større investeringer i byens fremtid – herunder køb og udvikling af grunden på Frederiksberg Hospital.

1. finansielle orientering om budget 2022 (1. FO) er forvaltningens opdaterede status på de økonomiske rammer for det tekniske Budget 2022-2025. Sagen præsenterer en opdatering af det budgetoverslag for kommunens økonomi, som dannede grundlaget for det vedtagne budget 2021.

Det opdaterede budgetoverslag i nærværende sag er især påvirket af den nedjusterede befolkningsvækst i Befolkningsprognose 2021. Nedjusteringen medfører et nettotab for kommunen, da nedjustering af de automatisk demografiregulerede driftsudgifter ikke modsvarer tabet i finansiering fra skat, tilskud og udligning. De økonomiske konsekvenser af nedjusteringen for perioden frem til 2025 i forhold til det forudsatte i budgetforliget for 2021-22 kan håndteres ved træk på kommunens overskydende kassebeholdning, som i regnskabet for 2020 er blevet styrket, primært som en konsekvens af det statslige finansieringsbidrag til de coronarelaterede overførselsudgifter samt en reservation af demografiløftet i kommende økonomiaftale, baseret på regeringens tilsagn om kompensation for det kommunale demografitræk, som også vil indgå i forslaget om en velfærdslov.

Der er således balance i kommunens økonomi i den periode, som 1. finansielle orientering vedrører (2022-2025), på trods af den nedjusterede befolkningsvækst. Det bemærkes, at såfremt kommende befolkningsprognoser viser yderligere nedjusteringer af befolkningsvæksten, vil det kunne blive nødvendigt at gennemføre tiltag, som genopretter balancen.

Det skal samtidig understreges, at den nedjusterede befolkningsvækst – uanset at de økonomiske konsekvenser af den kan håndteres frem til 2025 – indebærer en strukturel (dvs. varig) svækkelse af kommunens økonomi, som udhuler det langsigtede råderum. Dette sammenholdt med, at kommunen under alle omstændigheder ser ind i nogle langsigtede demografiske udfordringer (herunder en væsentlig stigning i antallet af borgere over 85 år) indebærer, at det kan blive nødvendigt at gennemføre nye, varige tiltag med henblik på at sikre en langsigtet økonomisk bæredygtighed med balance mellem udgifter og indtægter. En vurdering af kommunens langsigtede økonomiske bæredygtighed vil naturligt indgå i processen frem mod budget 2023.

På driften indeholder 1. FO udgiftsvækst – særligt på de specialiserede områder. Udfordringerne er imidlertid af et omfang, som forventes at kunne dækkes af de i budget 2021 afsatte puljer reserveret til formålet – dvs. puljen til udgiftsvækst og efterværnspuljen, som netop blev afsat med henblik på at kunne håndtere eventuel fortsat opdrift på de specialiserede områder.

Med forventningen om et forudsat demografisk løft til kommunerne med økonomaftalen og en udgiftsvækst inden for rammerne af afsatte puljer, vurderer forvaltningen, at budgetoverslaget til Budget 2022 kan overholde kommunens økonomiske politik trods forværringen fra befolkningsprognosen.

1. Befolkningsprognose 2021

Magistraten tiltrådte 12. april Befolkningsprognose 2021 som udgangspunkt for kommunens budgetarbejde. Prognosen viste et fald i folketallet i løbet af 2020 og en nedjusteret befolkningsvækst fremadrettet. Faldet skyldtes især bosættelsesmønster for børnefamilierne, der i stigende grad flytter til omegnskommunerne. Dermed sker en udtynding i den eksisterende boligmasse, som overskygger væksten fra fødselsoverskud og tilflytning til nye boliger. Det samlede folketal nedjusteres på den baggrund med mellem 1.300 og 2.700 borgere i årene 2022-2025 i forhold til budgetteringsgrundlaget fra den hidtidige befolkningsprognose. På lang sigt forudsættes fortsat en beskedne befolkningsvækst drevet af fødselsoverskud og tilflytning til nye boliger.

Nedjusteringen af folketallet påvirker både kommunens udgifts- og indtægtsside. På udgiftssiden nedjusteres de demografiregulerede udgifter på driften med det nedjusterede folketal. Det gælder især for skole- og dagtilbudsområderne, mens ældreområdet kun justeres marginalt. På sigt vokser kommunens demografiske træk for ældreområdet markant og vil udgøre en økonomisk udfordring, der skal håndteres. Samlet nedjusteres driftsudgifterne med 171 mio. kr. over perioden 2022-2025 (se bilag 3).

På indtægtssiden medfører nedjustering af folketallet et tab i skatteindtægter fra de erhvervsaktive aldersgrupper, tab af statstilskud, som fordeles efter indbyggertal, samt nettotab i udligning af både skatteindtægter og udgiftsbehov. Samlet medfører nedjusteringen af folketallet et tab på 344 mio. kr. over perioden 2022-2025 (se bilag 5 og 6).

Tabet på bundlinjen er således omkring 170 mio. kr. og skal især ses i sammenhæng med en betydelig nedjustering i de erhvervsaktive aldersgrupper, herunder forældrene i de fraflyttende børnefamilier. Tabet kommer dels fra skatteindtægter, som er højere i disse aldersgrupper, og dels fra statstilskud og udligning, som et generelt tilskud, der ikke er øremærket til de demografiregulerede dele af kommunens driftsbudget.

Det bemærkes dog, at der fortsat i befolkningsprognosen forventes en vækst i folketallet på lang sigt, og at den aktuelle tendens til fraflytning og udtynding i boligmassen forudsættes at rette sig op til en moderat fraflytning inden for budgetperioden. En væsentlig del af befolkningstilvæksten sker imidlertid i de ældre aldersgrupper, som har en langt større effekt på udgiftssiden af den kommunale økonomi i forhold til de erhvervsaktive aldersgrupper. Statstilskud og udligning til den ældre befolkning skal bruges direkte til at levere pleje, mens tilskud til borgere i den erhvervsaktive alder kan disponeres mere frit på tværs af kommunens serviceområder. En befolkningsvækst i de ældre aldersgrupper genererer dermed et udgiftspres i kommunens økonomi i stedet for et råderum til lokalpolitiske prioriteringer, som væksten i de yngre voksne aldersgrupper kan gøre.

2. Forventet udgiftspres på serviceudgifter

Med budget 2021 blev vedtaget et væsentligt løft af budgetterne på det specialiserede børneområde samt specialundervisningen med brutto 19-33 mio. kr. årligt. Samtidig blev der afsat en efterværnspulje med henblik på at kunne imødekomme en eventuel yderligere opdrift på de specialiserede områder. Puljen udgør 9,6 mio. kr. i 2021-2022 og 8,1 mio. kr. årligt herefter.

I 1. FO forventes der et yderligere udgiftspres på knap 20 mio. kr. i 2022 fordelt på alle tre delområder under socialudvalget, børneudvalget og undervisningsudvalget. Det yderligere udgiftspres blev beskrevet i 3. FR 2020 og 1. FR 2021 og kvalificeres igen til 2. FR 2021. Blandt de bagvedliggende årsager kan nævnes stigende omkostninger til anbringelser på meget specialiserede og dermed dyre børneinstitutioner, udfordringer med at realisere forudsætningerne i socialområdets handleplanen om hjemtagning af borgere til billigere tilbud og afgang af borgere fra de aktuelle tilbud, samt sandsynlig forsinkelse i realisering af tidligere besluttede effektiviseringer på børneområdet med både mellemtilbud og tilbudsviften.

Risikoen for yderligere opdrift på de specialiserede området blev anticeret ved budget 2021 og dannede baggrund for reservation af puljer til udgiftsvækst.

Udover demografiregulering og forventningerne på de specialiserede områder viser 1. FO afvigelser på driften som følge af politisk vedtagne ændringer, tekniske budgetændringer samt forventet øvrig udgiftsvækst, der afklares med henblik på endelig indarbejdelse i 2. FO.

De politisk vedtagne ændringer omfatter primært genudbud af plejecenterdrift (magistraten 8. marts), samt driftsoverførsler besluttet med 1. forventede regnskab (kommunalbestyrelsen 19. april), mens de tekniske ændringer omfatter korrektioner vedrørende blandt andet en stigning i bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring. Herudover bemærkes det, at der i 2022 er budgetlagt med en langsigtet effektiviseringspulje på 20 mio. kr., som skal udmøntes med mindreforbrug i driftsregnskabet i 2020, jf. beslutningen herom i budget 2019. Denne udmøntes i 1. FO med henvisning til forbedringen af kassen fra regnskab 2020. Se bilag 4 for en beskrivelse af de tekniske ændringer indarbejdet i 1. FO.

Herudover omfatter udgiftsvækst emnerne vejafvandingsbidrag, Udbetaling Danmark, forbrugsudgifter samt Handlingsplan for Udbud. De tre sidstnævnte emner er videreført fra 1. forventede regnskab 2021. Det konkrete omfang af udfordringen i 2022 på de enkelte emner kvalificeres frem til 2. FO med henblik på indarbejdelse i budgetforslaget. Det vurderes, at den samlede udgiftsvækst kan rummes inden for puljer afsat til formålet i Budget 2021. Herudover bemærkes det, at budgetoverslaget i sagens afsnit 5 indregner udmøntning af puljer afsat til håndtering af konsekvenser ved stigende antal ældre. Endelig udmøntning afventer imidlertid den opdaterede masterplan for plejeboliger.

3. Anlæg

Den indregnede anlægsplan i 1. FO udgør den politisk vedtagne anlægsplan fra Budget 2021 tillagt efterfølgende kommunalbestyrelsesbeslutninger. Den toårige budgetaftale for 2021-2022 indebærer, at det finansierede anlægsniveau er fuldt disponeret til de afsatte projekter og puljer. Der tages dog forbehold for økonomiaftalen for 2022, som kan medføre et løft af anlægsniveauet, som vil kunne disponeres til nye anlægsprioriteringer, såfremt det kan rummes inden for de økonomiske rammer i øvrigt.

Regnskab 2020 for anlægsudgifterne viste en forbedring i forhold til forventningen ved budgetvedtagelsen som følge af forskydninger, der har forbedret kassebeholdningen tilsvarende. På den baggrund afsattes en pulje i 2022 til finansiering af beløb overført mellem årene. Puljen udgør 39 mio. kr. i 2022, når der korrigeres for allerede besluttede overførsler på konkrete projekter, og udmøntes i takt med, at der fremadrettet indarbejdes forskydninger mellem årene på igangværende anlægsprojekter.

Herudover bemærkes det, at der ikke budgetlægges med indtægter fra salg af ejendomme før salget er vedtaget i kommunalbestyrelsen. Der er således ikke indregnet indtægter fra kommende salg af ejendomme.

4. Finansposter samt regnskab 2020

På finansieringssiden er der til 1. FO udarbejdet nye skøn for skat, tilskud og udligning med baggrund i befolkningsprognose samt renter, afdrag og finansforskydninger. Effekterne af befolkningsprognosen er allerede beskrevet kort ovenfor og uddybes i bilag 5 og 6. Bilag 6 indeholder desuden en opgørelse over de skønnede økonomiske margineffekter ved tilflytning til kommunen.

Med baggrund i regeringens udmeldinger herom, herunder det kommende lovforslag om en velfærdslov, forudsættes et finansieret løft af de demografibetingede serviceudgifter i den kommende økonomiaftale for 2022.

Økonomiaftalen for 2021 medførte et løft af serviceudgifterne med samlet 1,7 mia. kr. i forhold til 2020, hvor 1 mia. kr. vedrørte den demografiske vækst i bred forstand og 0,7 mia. kr. specifikt vedrørte udgiftsvækst på de specialiserede områder. Et løft på 1 mia. kr. til den demografiske udvikling vurderes derfor som et realistisk niveau også i Økonomiaftale 2022. Frederiksbergs andel heraf vil udgøre ca. 18 mio. kr. årligt og 72 mio. kr. i alt over den fireårige budgetperiode.

Regnskab 2020 viste en samlet forbedring af kassebeholdningen på mere end 100 mio. kr. i forhold til det forudsatte ved budgetvedtagelsen. I dette tal indgår imidlertid en række forskydninger mellem årene, som medfører merudgifter i 2021 og 2022, herunder anlæg som beskrevet i afsnit 4. Set over alle årene vurderes forbedringen reelt at være ca. 84 mio. kr., som hovedsageligt skyldes midtvejsreguleringen af overførselsudgifterne i 2020 i forlængelse af coronakrisens nedlukning af samfundet. Særligt skyldes dette beskæftigelsestilskuddet, som finansierer dagpenge til forsikrede ledige. Inklusive efterregulering af beskæftigelsestilskuddet i 2021 skønnes den coronarelaterede regulering samlet at bidrage med en forbedring af likviditeten på 58 mio. kr. Hertil kommer forbedringer fra efterregulering af parkeringsindtægter i regnskab 2020, hvor mindreindtægter på driften modregnes i blokstilskuddet, samt regnskab 2019, som ekstraordinært

blev omfattet af udligningsreformen gældende fra 2021. Forbedringen af kassebeholdningen anbefales disponeret til finansiering af tabet fra nedjusteret folketal.

Det opdaterede skøn for renter, afdrag og deponering viser en samlet forbedring på ca. 16 mio. kr. over den fireårige budgetperiode. Forbedringen skyldes især et lavere renteniveau end forventet på nye lån. I modsat retning tæller nettoforøgelse på afdrag og deponering. Forudsætningerne for finansposter i budgetperioden uddybes i bilag 7.

5. Budgetoverslag

De økonomiske konsekvenser beskrevet ovenfor er indarbejdet i det samlede budgetoverslag for perioden 2022-2025, som fremgår af tabel 1. Det fremgår, at økonomien i 2025 viser et overskud på balancen med 2 mio. kr. og en kassebeholdning på 431 mio. kr. Dermed overholdes målsætninger i økonomisk politik om overskud på balancen og en kassebeholdning på 300 mio. kr. med udgangen af budgetperioden samt en reservation på 100 mio. kr. til større byudviklingsprojekter (herunder Hospitalsgrunden).

Tabel 1 – Budgetoverslag 2022-2025

Mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Drift	6.040	6.063	6.207	6.349
Skatteskøn	-6.352	-6.477	-6.632	-6.762
Skøn for tilskud og udligning	121	106	149	156
Renter	-14	-13	-12	-12
Strukturel balance	-206	-322	-288	-269
Nettoanlæg efter lånoptagelse	331	307	318	190
Afdrag og finansforskydninger	-49	100	67	84
Brugerfinansieret område i alt	1	-5	-5	-5
Kasseopbygning	-74	-76	-89	2
Kassebeholdning ultimo	593	518	429	431

Budgetoverslaget viser dermed, at den økonomiske udvikling i budgetperioden er bæredygtig givet forudsætningen om et løft af de demografibetingede udgifter i økonomiaftalen, og givet, at udgiftsvæksten på både specialiserede områder og den øvrige drift som forventet kan finansieres inden for de i budgettet afsatte puljer.

Det bemærkes, at budgetoverslaget ikke tager stilling til eventuelle varige effekter af coronakrisen for service- eller overførselsudgifterne. Dette inddrages sammen med de konkrete effekter af økonomiaftalen i det fulde billede af økonomien, som forelægges med 2. finansielle orientering den 23. august.

6. Videre proces for budget 2022

Den videre proces for budget 2022 er besluttet med magistratens behandling af tidsplan for økonomiarbejdet 2021 den 1. februar. Bilag 2 viser en oversigt over de relevante aktiviteter i budgetprocessen fra behandlingen af nærværende sag til offentliggørelse af budgetpublikationen på kommunens hjemmeside 29. november.

Økonomi

Fremgår af sagen.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Magistraten.

Bilag

Bilag 1 - Budgetoverslag

Bilag 2 - Tidsplan

Bilag 3 - Demografi

Bilag 4 – Opgaveændringer

Bilag 5 - Skat

Bilag 6 - Tilskud og udligning

Bilag 7 - Finansposter

Punkt 202: Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2020

27.30.00-K09-24-21

Resume

Socialtilsynet skal hvert år udgive en årsrapport om det forgangne års drift og udtale sig om kvaliteten i de sociale tilbud og plejefamilierne. Årsrapporten for 2020 skal godkendes af Magistraten, inden den udgives og sendes til Socialstyrelsen, der udarbejder en samlet årsrapport for de fem socialtilsyn.

Beslutning

Magistraten godkendte Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2020 med de faldne bemærkninger, idet forvaltningen blev anmodet om en opfølgende sag om bl.a. institutionen Godhavn, og om hvorledes tilsyn fortsat kan forbedres.

Indstilling

Børn- og Ungeområdet indstiller, at Magistraten godkender Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2020.

Sagsfremstilling

Socialtilsyn Hovedstadens Årsrapport 2020 - Resumé:

Produktion i 2020

Socialtilsyn Hovedstadens opgaveportefølje består aktuelt (pr. 31. december 2020) af opgaven med at føre tilsyn med 511 tilbud og 822 plejefamilier. Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport giver et indblik i gennemførelsen af disse tilsyn i 2020. I årsrapporten kan man blandt andet læse, at Socialtilsyn Hovedstaden har aflagt 1.883 besøg i 2020, hvoraf 12 % var uanmeldte besøg. Den relativt lave andel af uanmeldte tilsynsbesøg skal ses i lyset af Corona-situationen og gældende retningslinjer for besøg. I 2020 har Socialtilsyn Hovedstaden godkendt 68 nye tilbud og plejefamilier, heraf 21 tilbud og 47 plejefamilier. I 2020 har Socialtilsyn Hovedstaden desuden iværksat 5 skærpede tilsyn samt udstedt 35 påbud. 8 plejefamilier har fået tilbagekaldt deres godkendelse. Ingen sociale tilbud har fået tilbagekaldt godkendelsen, men flere har valgt selv at lukke, herunder nogen efter intensiv dialog med socialtilsynet. Der er modtaget 2.540 indberetninger om magtanvendelse og 367 henvendelser whistleblows. Dette er udtryk for en stigning.

Løsning af tilsynsopgaven under coronasituationen

Årsrapporten indeholder et afsnit om, hvordan tilsynsopgaven er blevet løst under coronasituationen. Tilsynene på tilbudsområdet er i langt de fleste tilfælde håndteret således, at de fysiske besøg har været forbeholdt samtale med børnene og besigtigelse af de fysiske rammer, mens samtale med medarbejderne og leder er foregået virtuelt. På plejefamilieområdet har tilsynene primært været fysiske, da det kan være svært at få en fornemmelse af forholdene i en plejefamilie virtuelt. Coronasituationen har også betydet, at vi har andelen af uanmeldte tilsynsbesøg har været lavere end det ønskelige. Forud for et tilsynsbesøg var vi nødt til at sikre os, at der ikke var personer i tilbuddet eller plejefamilien, der var smittede eller i isolation på grund af mistanke om smitte. Generelt er det vores vurdering, at coronasituationen har haft stor indflydelse på dagligdagen i tilbud og plejefamilier.

Tilbudsstrukturen i 2020

Årsrapporten indeholder også et afsnit om tilbudsstrukturen i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje. I afsnittet fremgår det blandt andet, at de 511 tilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje forvalter 17.544 pladser tilsammen. De offentlige tilbud varetager 67 % af det samlede antal pladser, selvom de kun udgør 53 % af den samlede portefølje. Der dækker over, at der blandt de private tilbud er flere små tilbud med færre pladser, mens der blandt de offentlige tilbud er flere større tilbud med mange pladser. Afsnittet viser desuden, at der er en tendens til, at der bliver flere af de større tilbud med 50 pladser eller flere, mens der bliver færre af de mindre tilbud med under 10 pladser.

Kvaliteten i tilbud og plejefamilier

Årsrapporten giver også et indblik i kvaliteten på hhv. børne- og ungeområdet, voksenområdet og plejefamilieområdet i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje. Socialtilsyn Hovedstaden konkluderer overordnet set, at der generelt er høj kvalitet i langt de fleste tilbud og plejefamilier. Det gælder i forhold til alle de syv temaer, socialtilsynet fører tilsyn efter, samt i forhold til det økonomiske tilsyn.

Til alle tilbud indskærper Socialtilsyn Hovedstaden generelt, at tilbuddene sikrer efterlevelse af deres godkendelsesgrundlag. Godkendelsesgrundlaget afspejler socialtilsynets samlede vurdering af den målgruppe, tilbuddet kan håndtere. Indskrivning af borgere uden for målgruppen kan have vidtrækkende negative konsekvenser i tilbuddet, og i mange sanktionssager hidrører kvalitetsmanglerne bl.a. fra, at målgruppen i tilbuddet er blevet for bred, og at personalets kompetencer som følge heraf ikke matcher borgernes behov.

Til plejefamilierne anbefaler Socialtilsyn Hovedstaden generelt, at plejefamilierne har fokus på at forberede plejebarnet på et selvstændigt voksenliv.

Til både tilbud og plejefamilier anbefaler Socialtilsyn Hovedstaden generelt, at tilbud og plejefamilier sikrer sig, at de kender til reglerne for magtanvendelse og kan omsætte dem i deres praksis og tilgang til borgerne. Nye medarbejdere skal læse op på reglerne, og læringsmiljøet i organisationen skal understøtte forebyggelse af magtanvendelser. I plejefamilierne er det vigtigt, at familien kender til deres begrænsede lovhjemmel til at foretage magtanvendelser.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten

Bilag

Socialtilsyn Hovedstaden Årsrapport 2020

Punkt 203: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om at søge Socialstyrelsens ansøgningspuljer 2021

00.01.00-P20-17-21

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har på kommunalbestyrelsens møde den 22. februar 2021, fremsat et beslutningsforslag om at søge en eller flere af Socialstyrelsens ansøgningspuljer 2021. Kommunalbestyrelsen sendte sagen til behandling i socialudvalget, hvor sagen fremlægges til beslutning.

Beslutning

Magistraten og Socialudvalget indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet de nævnte puljer indgår i den normale proces omkring ansøgning af eksterne puljer.

Indstilling

Socialudvalget indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet de nævnte puljer indgår i den normale proces omkring ansøgning af eksterne puljer.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte ved mødet den 22. februar 2021 (punkt 43), forslag fra Rådmand Balder Mørk Andersen om ansøgning af socialstyrelsens puljer til behandling i socialudvalget:

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune beslutter at søge en eller flere af Socialstyrelsens ansøgningspuljer 2021.

Begrundelse:

Socialstyrelsen lægger igen løbende i år puljer op, som kommunerne kan ansøge om. De kan ses i Årskalenderen, og de udmeldes fra 1.-3. kvartal. Beløbene er begrænsede, hvorfor SF foreslår en klar fokusering fra kommunens side.

SF vurderer, at det kunne være relevant at overveje at søge en eller to af nedenstående puljer:

- Et godt ældreliv for socialt udsatte gennem "Samarbejdsmodellen" § 15.75.06.24
- Styrket overgang til og fastholdelse på ungdomsuddannelse for unge med handicap § 15.26.21.22.
- Mestringsprogram til børn med udviklings- og opmærksomhedsforstyrrelser § 15.26.21.22.
- Styrket match af barn og anbringelsessted § 15.26.21.22.
- Udvikling af indsats til unge med selvskade og spiseforstyrrelser § 15.75.06.24"

Forvaltningens bemærkninger:

Forvaltningen afsøger løbende aktuelle og relevante puljer med henblik på at indstille til ansøgning i relevante udvalg. Forvaltningen orienterer sig proaktivt i forhold til kommende og udmeldte puljer fra styrelser og ministerier samt i finanslovstekster, økonomiaftaler, relevant lovtækt og politiske forlig.

Forvaltningen har en struktureret proces og overblik over de igangværende puljeprocesser. Det danner baggrund for afklaring af, hvornår puljerne er åbne for ansøgninger, og for at processen omkring ansøgningen bliver afklaret hurtigst muligt efter udmelding, at der sikres politisk mandat samt at der sikres forankring i forvaltningens afdelinger og relevante udførende driftsenheder.

Processen for puljeansøgninger er således forankret i en procedure i forvaltningen, hvor de løbende afdækninger af puljer leder til politisk fremlæggelse og beslutning samt efterfølgende implementering. I praksis kan proceduren udfordres af korte ansøgningsfrister, hvilket kan gøre det nødvendigt med efterfølgende eller foreløbig politisk orientering f.eks. i form af et meddelelsespunkt. Indsendes en ansøgning pga. kort tidsfrist inden politisk stillingtagen, bliver der eksplicit taget forbehold herfor ved ansøgningen.

Der skal gøres opmærksom på, at der udmeldes et ikke ubetydeligt antal af puljer over et år. Forvaltningen vurderer disse ud fra bl.a. kommunens politikker og planer, hvordan de passer ind i kommunens øvrige tiltag, volumen, mulighed for efterfølgende implementering m.v. Pga. det betydelige antal puljer er det ikke praktisk muligt, at fremlægge alle puljer til politisk afklaring inden, uanset relevansen af en evt. ansøgning. Derfor er der i processen et solidt fokus på, at vurdere ud fra politiske planer og kriterier.

I Socialstyrelsens årshjul, findes en række puljer som kan blive relevante at søge, når nærmere beskrivelse foreligger.

Dette vedrører bl.a. de foreslåede puljer:

- Et godt ældreliv for socialt udsatte gennem "Samarbejdsmodellen", udmeldes i 2. kvartal 2021
- Styrket overgang til og fastholdelse på ungdomsuddannelse for unge med handicap, udmeldes i 2. kvartal 2021
- Mestringsprogram til børn med udviklings- og opmærksomhedsforstyrrelser, udmeldes i 3. kvartal 2021
- Styrket match af barn og anbringelsessted, udmeldes i 3. kvartal 2021
- Udvikling af indsats til unge med selvskade og spiseforstyrrelser udmeldes i 3. kvartal 2021

Men også følgende puljer fra Socialstyrelsen som forventes udmeldt i 2021 kunne være relevante:

- Etablering af nye frivilligecentre §15.71.03.20, udmeldes i 2. kvartal 2021
- Forebyggelse af magtanvendelse på botilbud for mennesker med udviklingshæmning §15.75.06.24, udmeldes i 3. kvartal 2021
- Fripas til socialt udsatte børn og unge §15.26.25.10, udmeldes 3. kvartal 2021

I forhold til de fem foreslåede puljer fra Socialstyrelsen forventes der først en officiel udmelding fra styrelsen i 2. og 3. kvartal. Puljerne vil herefter blive fremlagt til politisk beslutning hvis relevant jf. tidligere nævnte kriterier.

På den baggrund anbefaler forvaltningen, at forslaget ikke tiltrædes, idet de nævnte puljer indgår i den normale proces omkring ansøgning af eksterne puljer.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 3. maj 2021, Magistraten den 10. maj og Kommunalbestyrelsen den 17. maj.

Historik

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 33:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet de nævnte puljer indgår i den normale proces omkring ansøgning af eksterne puljer.

Beslutning fra Socialudvalget_2018-21, 3. maj 2021, pkt. 33:

Socialudvalget indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet de nævnte puljer indgår i den normale proces omkring ansøgning af eksterne puljer.

Punkt 204: Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl og kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt om at udarbejde en lokal vejledning om nuværende, men også mulige vacciner, i samarbejde med de praktiserende læger og PLO Frederiksberg

00.13.00-A50-1-21

Resume

Kommunalbestyrelsen har oversendt et beslutningsforslag fra rådmand Laura Lindahl og kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt om at udarbejde en lokal vejledning om nuværende, men også mulige vacciner, i samarbejde med de praktiserende læger og PLO Frederiksberg. Sagen forelægges nu til beslutning.

Beslutning

Magistraten og sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 1) Nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg, idet det foreslås, at der tages initiativ til, at forslaget drøftes på det kommende årlige politiske dialogmøde i KLU-regi,
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 2) Lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, idet det noteres, at der er 5 sundhedsplejersker fremfor 2, der videreuddannes lokalt på Frederiksberg i Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, og
3. oversendte sagen til orientering i Børneudvalget efter behandling i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 1) Nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg, idet det foreslås, at der tages initiativ til, at forslaget drøftes på det kommende årlige politiske dialogmøde i KLU-regi,
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 2) Lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, idet det noteres, at der er 5 sundhedsplejersker fremfor 2, der videreuddannes lokalt på Frederiksberg i Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, og
3. oversendte sagen til orientering i Børneudvalget efter behandling i Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte på møde den 7. december 2020 (pkt. 332) følgende beslutningsforslag fra rådmand Laura Lindahl og kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt:

"Forslag til beslutning fra udvalgsformand Laura Lindahl og udvalgsformand Merete Winther Hildebrandt om at udarbejde en lokal vejledning om nuværende, men også mulige vacciner, i samarbejde med de praktiserende læger og PLO Frederiksberg

Baggrund:

YouGov har på vegne af GSK gennemført en undersøgelse blandt forældre med børn i alderen 0 – 2 år, med det primære formål at klarlægge forældrenes kendskab til vacciner i, men også udenfor det nuværende børnevaccinationsprogram.

Undersøgelsen viser, at langt størstedelen af forældrene ikke oplever, at deres læge oplyser dem om, hvilke vaccinationsmuligheder der er for deres børn.

Undersøgelsen viser også, at netop lægens anbefaling af vaccinationsmuligheder er afgørende for forældrenes beslutning; her svarer 52 %, at deres læges anbefaling er afgørende for deres beslutning om, hvilke vacciner deres barn skal have, eller har mulighed for at få, udover børnevaccinationsprogrammet.

Vi foreslår derfor, at der, i samarbejde med de praktiserende læger og PLO Frederiksberg, udarbejdes en konkret vejledning om både det nuværende vaccinationsprogram, men også om de vacciner der ligger udenfor programmet. Her tænker vi for eksempel på muligheden for vaccinere mod de former for meningitis, der ligger udenfor programmet, eller muligheden for at vaccinere mod skoldkopper eller TBE virus, som overføres gennem bid af skovflåter. Frederiksberg har jo mange børn i skovtilbud.

Mere konkret foreslår vi

- 1: at nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg
- 2: at lave en lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, med det formål at alle kommunens sundhedsplejersker bliver uddannede vaccineambassadører (for nuværende er det kun 2 sundhedsplejersker fra hver kommune der tilbydes uddannelsen)."

Forvaltningens bemærkninger

I beslutningsforslaget fremsættes et ønske om:

1. at nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg.
2. at lave en lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, med det formål at alle kommunens sundhedsplejersker bliver uddannede vaccineambassadører (for nuværende er det kun 2 sundhedsplejersker fra hver kommune der tilbydes uddannelsen).

Ad 1) Nedsættelse af arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg.

Beslutningsforslaget henviser til en undersøgelse som YouGov har gennemført på vegne af GSK med det primære formål at klarlægge forældrenes kendskab til vacciner i, men også uden for det nuværende børnevaccinationsprogram. Ifølge undersøgelsen fremgår det, at forældrene ikke oplever, at deres læge oplyser dem om, hvilke vaccinationsmuligheder, der er for deres børn – herunder at netop lægens anbefaling af vaccinationsmuligheder er afgørende for forældrenes beslutning om, hvilke vacciner deres barn skal have, eller har mulighed for at få, ud over børnevaccinationsprogrammet.

I beslutningsforslaget lægges der op til, at der, i samarbejde med de praktiserende læger og PLO Frederiksberg, nedsættes en arbejdsgruppe med det formål, at der udarbejdes en lokal vejledning for Frederiksberg.

I forbindelse med besvarelsen af beslutningsforslaget er Frederiksberg Kommunes sundhedspleje blevet involveret med henblik på at få et indblik i, hvorvidt der er samme oplevelse og italesættelse blandt forældre til børn i alderen 0-2 år, om ikke at føle sig tilstrækkeligt informeret via egen læge om hhv. børnevaccinationsprogrammet samt de muligheder, der ligger ud over børnevaccinationsprogrammet. Tilbage meldingen fra kommunens sundhedspleje er, at det ikke umiddelbart er en problemstilling, der kan nikkes genkendende til i mødet med de forældre, som sundhedsplejen er i kontakt med.

Derudover har beslutningsforslaget været vendt kort på møde i regi af Kommunalt Lægeligt Udvalg (KLU) den 23. marts 2021, hvor både PLO-Frederiksberg samt Frederiksberg Kommunes praksiskonsulent og læge blandt andet var repræsenteret. Dette med henblik på at få en førstehåndsmelding i forhold til den fremsatte problemstilling i indeværende beslutningsforslag om forældres kendskab til vacciner både i og uden for børnevaccinationsprogrammet. Herunder også forslaget om, at der nedsættes en arbejdsgruppe med det formål, at der udarbejdes en lokal vejledning på Frederiksberg.

Den umiddelbare tilbagemelding er, at lægerne som udgangspunkt følger Sundhedsstyrelsens retningslinjer i forhold til vejledning om børnevaccinationer, der primært vedrører de vacciner, der ligger inden for børnevaccinationsprogrammet. Et andet aspekt, der blev fremhævet på mødet var, at de vacciner, som ligger ud over børnevaccinationsprogrammet koster patienten penge, hvilket i sig selv gør det betænkeligt, hvis egen læge systematisk går ind og oplyser/anbefaler dette.

Sammenfattende, kan lægerne ikke støtte op om idéen om, at de aktivt skal oplyse børneforældre om vacciner, som ligger ud over det nationalt anbefalede børnevaccinationsprogram.

For så vidt angår beslutningsforslaget punkt 1), hvor der lægges op til, at der nedsættes en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg, foreslår forvaltningen, at der tages initiativ til, at forslaget drøftes på det kommende årlige politiske dialogmøde i KLU-regi. Dette med henblik på

endelig afklaring af, hvorvidt der er behov for nedsættelse af en arbejdsgruppe med det formål, at der udarbejdes en lokal vejledning på Frederiksberg.

På mødet deltager medlemmer af PLO Frederiksberg, repræsentanter fra de praktiserende læger, medlemmerne af Ældre- og Omsorgsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og Socialudvalget. Dertil inviteres også Børneudvalget til at deltage i dette års møde. Frederiksberg Kommunes børne- og ungelæge inviteres ligeledes til at deltage i mødet efter behov.

Det er på den baggrund forvaltningens anbefaling, at beslutningsforslaget tiltrædes, for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 1) Nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg.

Ad 2) at lave en lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, med det formål at alle kommunens sundhedsplejersker bliver uddannede vaccineambassadører.

Regeringen offentliggjorde i 2018 et vaccine-udspil, der bl.a. indeholdt tiltag om at opkvalificere sundhedsplejersker til vaccineambassadører. Formålet med opkvalificeringen af sundhedsplejerskerne til vaccineambassadører var, at øge forældres forståelse for vigtigheden af at få sit barn vaccineret – blandt andet via en grundig introduktion til børnevaccinationsprogrammet, dialog med forældrene om mulige bekymringer ved vaccinerne og eventuelt holde kontakt med sårbare eller skeptiske forældre.

Foranlediget af regeringens vaccine-udspil blev det, som led i finanslovsaftalen 2019, besluttet at søsætte projektet ”En endnu stærkere informationsindsats – de mange skal beskytte de få”. Projektet med sundhedsplejersker som vaccinationsambassadører blev igangsat i 2019 og løber frem til og med 2022. Projektet er placeret organisatorisk i regi af Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen afholder på den baggrund en række uddannelsesdage for sundhedsplejersker, hvor der er fokus på sundhedsplejerskens nye rolle i børnevaccinationsprogrammet, herunder sundhedsplejerskens opkvalificering til at rådgive om vaccination og brugen af Det Danske Vaccinationsregister.

Frederiksberg Kommune har allerede fået mulighed for at tilmelde 5 (og ikke kun de 2) sundhedsplejersker til Sundhedsstyrelsens vaccineambassadør-uddannelsesforløb, der dog grundet corona-situationen endnu ikke har været afholdt. Der følges op med flere uddannelsesdage i løbet af 2021-2022 fra Sundhedsstyrelsens side.

Hensigten med uddannelsesforløbet er blandt andet, at de deltagende sundhedsplejersker bliver klædt på til at videreundervise kollegaer i egen kommune, således at potentielt set alle sundhedsplejersker klædes på til at agere vaccineambassadører.

I Frederiksberg Kommune er det allerede hensigten, at der lokalt skal ske en videreundervisning af sundhedsplejerskerne via de sundhedsplejersker, der deltager i Sundhedsstyrelsens uddannelsesforløb, således at alle på sigt er klædt på til at kunne agere vaccinationsambassadør. På den baggrund er det forvaltningens anbefaling, at beslutningsforslaget, for så vidt angår ønsket om en lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, forkastes, idet det allerede er hensigten at gennemføre dette lokalt på Frederiksberg.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 3. maj 2021

Magistraten den 10. maj 2021

Kommunalbestyrelsen den 17. maj 2021

Børneudvalget den 31. maj 2021

Historik

Indstilling til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 3. maj 2021, pkt. 26:
Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 1) Nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg, idet det foreslås, at der tages initiativ til, at forslaget drøftes på det kommende årlige politiske dialogmøde i KLU-regi,
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 2) Lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, idet det allerede er hensigten at videreuddanne sundhedsplejerskerne lokalt på Frederiksberg, og
3. oversender sagen til orientering i Børneudvalget efter behandling i Kommunalbestyrelsen.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 3. maj 2021, pkt. 26:
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 1) Nedsætte en arbejdsgruppe med PLO Frederiksberg / lægerne med det formål at udarbejde en lokal vejledning for Frederiksberg, idet det foreslås, at der tages initiativ til, at forslaget drøftes på det kommende årlige politiske dialogmøde i KLU-regi,
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår den del, der omhandler beslutningsforslagets punkt 2) Lokal viderebygning på Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, idet det noteres, at der er 5 sundhedsplejersker fremfor 2, der videreuddannes lokalt på Frederiksberg i Sundhedsstyrelsens vaccineambassadørprojekt, og
3. oversendte sagen til orientering i Børneudvalget efter behandling i Kommunalbestyrelsen.

Punkt 205: Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

29.09.00-G01-82-20

Resume

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ved flere lejligheder bekræftet en prioritering af Rusansvarlig Ungdom, der har fokus på unges alkoholforbrug på Frederiksberg idet, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet. På den baggrund drøftede relevante fagudvalg i marts 2021, efter indstilling fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom. Udkastet til handleplanen har efterfølgende været sendt i høring hos udvalgte høringsparter med henblik på at få input hertil. Handleplanen forelægges nu til endelig godkendelse.

Beslutning

Magistraten og sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. indstiller, at handleplan for Rusansvarlig Ungdom godkendes, idet indsats 12 om fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns Kommune udvides således, at forvaltningen som led i kontakten med Københavns Kommune drøfter et obligatorisk forløb på ungdomsuddannelserne,
2. indstiller, at det enkelte fagudvalg er tovholder for implementeringen,
3. indstiller, at sundheds- og forebyggelsesudvalget gør samlet status ultimo 2021, og
4. indstiller, at den videre opfølgning foreløbigt planlægges at blive tilrettelagt i regi af en ny sundhedspolitik for årene 2023-26.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. indstiller, at handleplan for Rusansvarlig Ungdom godkendes, idet indsats 12 om fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns Kommune udvides således, at forvaltningen som led i kontakten med Københavns Kommune drøfter et obligatorisk forløb på ungdomsuddannelserne,
2. indstiller, at det enkelte fagudvalg er tovholder for implementeringen,
3. indstiller, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget gør samlet status ultimo 2021, og
4. indstiller, at den videre opfølgning foreløbigt planlægges at blive tilrettelagt i regi af en ny sundhedspolitik for årene 2023-26.

Sagsfremstilling

Den 19. august 2019 besluttede Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at afsætte midler til arbejdet med unge og alkohol fra udvalgets pulje (den 19. august 2019, pkt. 64). På udvalgets seminar i marts 2020 blev det besluttet at lade sig inspirere af metode og proces for Røgfri generation (opfølgning på seminar den 8. juni 2020, pkt. 36), ligesom udvalget på temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var bred enighed om at tiden er moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler, også i lyset af Børne- og Ungelægens seneste udskolingsundersøgelse som viser, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet.

I forlængelse af sag om målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje (den 17. august 2020, pkt. 41) blev der disponeret 600.000 kr. i 2021 til arbejdet med implementering af Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Inspireret af indsatsen Røgfri generation blev Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020 således forelagt en sag (pkt. 48), med henblik på drøftelse af politiske ambitioner for indsatsen af en Rusansvarlig Ungdom og dilemmaer i forbindelse hermed for på denne måde at angive de strategiske rammer for det videre arbejde hen mod en tværgående handleplan på området.

Sagen blev efterfølgende oversendt til drøftelse i relevante fagudvalg, herunder Magistraten, som på mødet hhv. den 9. november 2020 (fagudvalg) og den 23. november 2020 (Magistraten) sendte sagen i høring hos relevante høringsparter.

Input fra henholdsvis fagudvalg, Magistraten samt høringsparterne indgik i udarbejdelsen af udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget behandlede på den baggrund den 1. marts 2021 (pkt. 9) udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og sendte sagen i høring i relevante fagudvalg med henblik på, at udvalgene drøftede og kom med konkrete bemærkninger til handleplanen via protokollen samt sendte sagen med udkast til handleplanen i høring hos relevante parter. I forbindelse med fagudvalgenes drøftelse, eventuelle protokollering og høringsprocessen ønskede Sundheds- og Forebyggelsesudvalget særlig opmærksomhed på muligheden for at indføre initiativer i retning af yderligere alkoholrestriktioner på ikke-kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet.

8. marts 2021 blev udkast til handleplanen behandlet i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget (pkt. 18), By- og Miljøudvalget (pkt. 82), Kultur- og Fritidsudvalget (pkt. 24), Socialudvalget (pkt. 16), Undervisningsudvalget (pkt. 40), Magistraten (pkt. 93) samt i Børneudvalget den 22. marts 2021 (pkt. 24).

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og betonedede vigtigheden af initiativer, der sigter på at begrænse rusmidler ifm. sociale arrangementer på ungdomsuddannelserne, og sendte sagen med udkast til handleplanen i høring hos FGU Hovedstaden, Frederiksberg VUC & STX, Diakonissestiftelsen samt ungdomsuddannelsesinstitutioner og videregående uddannelsesinstitutioner på Frederiksberg med høringsfrist den 12. april 2021.

By- og Miljøudvalget drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg, og havde ingen kommentarer hertil.

Børneudvalget drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og havde ingen bemærkninger.

Kultur- og Fritidsudvalget drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og udtrykte ønske om, at gå i dialog med kultur- og fritidslivet om en ændring af kulturen hen mod en mere hensigtsmæssig alkoholkultur blandt børn og unge, og vedtog at sende sagen med udkast til handleplanen i høring hos relevante parter med høringsfrist den 12. april 2021.

Socialudvalget drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg, og sendte sagen med udkast til handleplanen i høring hos TUBA og Udsatterrådet med høringsfrist den 12. april 2021.

Undervisningsudvalget drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og havde ingen bemærkninger.

Magistraten drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og sender sagen med udkast til handleplanen i høring hos relevante parter med høringsfrist den 12. april 2021.

Udkastet til handleplan for Rusansvarlig Ungdom blev i forlængelse af drøftelserne i fagudvalgene sendt i høring hos de udpegede eksterne høringsparter. Ud af de 36 parter, der har fået sagen i høring, har forvaltningen modtaget i alt 11 høringssvar, hvoraf 5 af høringssvarene ikke havde konkrete input til handleplanen.

I bilag 1 er høringssvarene samlet under de enkelte fagområder, der besluttede at sende handleplanen i høring hos eksterne høringsparter.

Justering af handleplanen

Høringen i fagudvalg og Magistrat samt ved de eksterne høringsparter viser, at der er bred tilslutning til handleplanen for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg samt for planens nu 22 indsatsområder.

Høringsprocessen har kun givet anledning til minimale ændringer idet, at der tilføjes en yderligere indsats nr. 21 i handleplanen jævnfør beslutningen i Kultur- og Fritidsudvalget om at tilføje en indsats, vedrørende dialog med kultur- og fritidslivet om, hvordan kultur- og fritidslivet kan arbejde med en hensigtsmæssig alkoholkultur blandt børn og unge.

Indsatsen er tilføjet til handleplan for Rusansvarlig Ungdom jf. bilag 2.

Derudover er der kommet nogle kommentarer og tilkendegivelser til handleplansudkastet fra høringsparterne, der ikke har givet anledning til yderligere justeringer.

Både Frederiksberg Idrætsunion (FIU) og Københavns Boldklub (KB) fremhæver i deres høringssvar, at der ikke opleves problemer med hverken indtagelse af alkohol eller andre rusmidler i deres regi.

FIU pointerer, at alkohol indtages alene af voksne over 18 år, og det i et omfang, som på ingen måde kan problematiseres. Det er den generelle oplevelse, at de unge generationer fravælger alkohol ifm. foreningsidrætten.

KB pointerer tilsvarende i høringssvaret, at de unge, som foreningerne kan fastholde, ofte har en tydelig holdning om at være fysisk aktive, have en sund fritidsbeskæftigelse, fastholde et opbygget kammeratskab etc. Det er ikke tilladt på KB at nyde øl og spiritus andre steder end i vore restaurationer (hvor der er styr på hvem bestiller hvad) og rygning er på ingen måde tilladt på matriklerne. Der er ikke en kultur blandt de unge, hvor rusmidler er en del heraf. KB ser sig derfor ej heller som værende en del af de handlingsplaner, der skal aktiveres for at imødegå den negative udvikling.

Uddannelsesinstitutionernes høringssvar viser en generelt positiv tilslutning til handleplanen for Rusansvarlig Ungdom. Mere konkret peger Falkonergårdens Gymnasium og HF i høringssvaret på vigtigheden i at have fokus tidlige indsatser, da problemerne begynder i folkeskolerne for mange unge. I høringssvaret fremhæves handleplanens indsats om et obligatorisk forældre-elev arrangement om unge og alkohol i 8. klasse på kommunens grundskoler (indsats nr. 4) som et fint initiativ, som Falkonergårdens Gymnasium og HF sagtens kan følge op på med elever og forældre, når eleverne starter i gymnasiet.

Derudover orienterede Falkonergårdens Gymnasium og HF om, at der pågår en parallel drøftelse om alkoholkultur på STX-gymnasierne i Danske Gymnasier og de dertilhørende problematikker, hvorfor tilslutning til handleplan for Rusansvarlig Ungdom vil afhænge af, hvilken fælles udmelding der kommer fra Danske Gymnasier på STX-området.

NEXT peger i sit høringssvar på, at der ikke opleves problemer med alkohol, idet at 4 ud af 5 af arrangementerne, der afholdes, er uden alkohol. Det gælder introture, LAN parties, filmaftener, awardshows, juleafslutninger, ekskursioner, faglige lejrter etc. Der er eksterne vagter, lærere og tidligere elever som vagter til arrangementerne og der opleves ikke problemer med alkohol. Der hvor der kan være udfordringer med alkoholkulturen er i det Københavnske natteliv, hvor eleverne har fokus på billige shots og mange "almindelige" elever ikke deltager. I handleplanens indsats nr. 8 sættes der fokus på denne problemstilling, hvor der kigges ind i mulighederne for, at Frederiksberg Kommunes restaurationsplan kan rumme et forebyggende sigte, herunder især et fokus på unge.

Slutteligt kommenteres der i høringssvaret fra Bevillingsnævnet på det høringssvar fra START, der indgik i arbejdet med tilblivelsen af udkastet til Handleplanen for Rusansvarlig Ungdom. Bevillingsnævnet efterspørger i høringssvaret en afklaring af, hvorvidt der opleves et stigende problem med rusmidler eller ej i de områder, som START i høringssvaret henviser til.

Foranlediget af høringssvaret fra START har der den 16. marts 2021 (jf. indsats nr. 17 i handleplanen) været afholdt møde med Lokalrådet, hvor den nævnte problemstilling blev drøftet. På mødet tilsluttede lokalpolitiet sig SSP Frederiksbergs opfattelse, idet det billede START præsenterer ikke er et billede, som politiet genkender. På den baggrund har det ikke givet anledning til yderligere indsatser i handleplanen.

Tids- og procesplan

Sagen vedr. handleplan for Rusansvarlig Ungdom, der blev forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020 (pkt. 48) indeholdt ud over skitserede dilemmaer en tids- og procesplan for arbejdet frem mod en endelig handleplan for Rusansvarlig Ungdom. Formålet med den opstillede tids- og procesplan var at sikre opbygning af et fælles fundament på tværs af de politiske udvalg, tilknyttede institutioner, samt relevante råd, som en handleplan med konkrete indsatser efterfølgende kunne basere sig på.

Det er fortsat samme tids- og procesplan, der følges i det videre arbejde med handleplanen for en Rusansvarlig Ungdom. Af tidsplanen ses det, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 3. maj 2021, på baggrund af drøftelserne i fagudvalgene samt høringssvarene, forelægges denne sag med endeligt udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Når en endelig handleplan er godkendt i Kommunalbestyrelsen, udarbejder de enkelte dele af forvaltningen forslag til, hvordan de enkelte indsatser konkret skal udmøntes i de relevante fagudvalg.

26 oktober 2020	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	Drøftelse af dilemmaer tilknyttet Rusansvarlig Ungdom og proces for den videre proces. Sagen sendes i høring i fagudvalg og Magistraten.
--------------------	---------------------------------------	---

9. november 2020	Relevante fagudvalg og Magistraten	Drøftelse i udvalgene. - Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd.
14. december 2020	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd. På baggrund af høringen udarbejdes en Handleplan
1. marts 2021	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	Drøfter udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom og sender handleplan i høring i fagudvalg
8. marts 2021	Relevante fagudvalg og Magistraten	Drøftelse i udvalgene. - Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd.
12. april 2021	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd.
3. maj 2021	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	Behandler handleplan efter drøftelser i udvalg og indstiller til Magistraten
10. maj 2021	Magistraten	Indstiller til Kommunalbestyrelsen
17. maj 2021	Kommunalbestyrelsen	Træffer beslutning om handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Med denne tidsplan vil det være muligt at igangsætte den lokale implementering i 2021 i form af konkrete indsatser og initiativer, som skal implementeres under de enkelte fagudvalg. Det vil her være det enkelte fagudvalg, der vil være tovholder. Det forventes at indsatsen er fuldt implementeret ultimo 2022.

På Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen i 4. kvartal 2021. Den videre opfølgning kan hensigtsmæssigt foretages samlet i regi af en ny sundhedspolitik for årene 2023-26, der skal drøftes i en ny Kommunalbestyrelse. Denne model er foreløbigt valgt som ramme for den videre opfølgning på handleplan for Røgfri Generation 2020 (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 30. november 2020, pkt. 60).

Økonomi

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Det må forventes, at implementering af konkrete indsatser indeholdt i en kommende handleplan vil være forbundet med udgifter. Disse konkrete indsatser forudsættes finansieret inden for de enkelte udvalgs rammer.

Ved disponering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje på i alt 3,0 mio.kr. årligt blev det besluttet at disponere 600.000 kr. til tværgående understøttelse af indsatsen, herunder projektledelse, kommunikation, workshops, fællesmøder m.v. i 2021.

Afhængig af corona-situationen er der en risiko for, at nogle af de politisk bevilligede midler til den tværgående understøttelse af indsatsen af gode grunde ikke kan blive afholdt i indeværende 2021, idet at nogle af handleplanens indsatser evt. udskydes.

Såfremt der er behov for at videreføre midler fra den politiske bevilling til 2022 vil dette fremgå af sag om overførsler til 2022, idet Sundheds- og Forebyggelsesudvalget ikke har en egen pulje fra 2022.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 3. maj 2021
Magistraten den 10. maj 2021
Kommunalbestyrelsen den 17. maj 2021

Historik

Indstilling til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 3. maj 2021, pkt. 24:
Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at handleplan for Rusansvarlig Ungdom godkendes,
2. indstiller, at det enkelte fagudvalg er tovholder for implementeringen,
3. indstiller, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget gør samlet status ultimo 2021 samt, at
4. indstiller, at den videre opfølgning foreløbigt planlægges at blive tilrettelagt i regi af en ny sundhedspolitik for årene 2023-26.

Beslutning fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 3. maj 2021, pkt. 24:
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. indstiller, at handleplan for Rusansvarlig Ungdom godkendes, idet indsats 12 om fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns Kommune udvides således, at forvaltningen som led i kontakten med Københavns Kommune drøfter et obligatorisk forløb på ungdomsuddannelserne,
2. indstiller, at det enkelte fagudvalg er tovholder for implementeringen,
3. indstiller, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget gør samlet status ultimo 2021, og
4. indstiller, at den videre opfølgning foreløbigt planlægges at blive tilrettelagt i regi af en ny sundhedspolitik for årene 2023-26.

Bilag

Bilag 1 - Høringsvar april 2021

Bilag 2 - Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Punkt 206: Forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen om udskydelse af reduktion af klippekortsordningen

27.00.00-S00-20-20

Resume

Kommunalbestyrelsen har oversendt et beslutningsforslag fra rådmand Thyge Enevoldsen om, at den besluttede omlægning af klippekortsordningen vedtaget med budget 2020 udskydes et år, og at udgiften finansieres via aflysning af ældrekoncerterne i januar 2021. Sagen behandles i Ældre- og Omsorgsudvalget. Sagen forelægges til beslutning. Sagen blev behandlet i Ældre- og Omsorgsudvalget den 1. marts 2021, hvor det blev besluttet at sende sagen til kommentering i Ældrerådet.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog høringssvaret fra Ældrerådet og forvaltningens bemærkninger hertil til efterretning, og
2. oversendte sagen til Kultur- og Fritidsudvalget efter Kommunalbestyrelsens behandling af sagen.

Et flertal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Karsten Skawbo-Jensen, Fasael Rehman, Flemming Brank og Merete Winther Hildebrandt) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Thyge Enevoldsen og Sine Heltberg) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Et mindretal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Balder Mørk Andersen) tog forbehold.

Sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget behandlede d. 1. marts 2021 (punkt 10) beslutningsforslag fra rådmand Thyge Enevoldsen om udskydelse af reduktion af klippekortsordningen.

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede at oversende sagen til Ældrerådet til kommentering, hvorefter sagen forelægges udvalget igen.

Høringssvar fra Ældrerådet

I det følgende præsenteres det modtagne høringssvar fra Ældrerådet og forvaltningens bemærkninger hertil. Høringssvaret er desuden vedlagt i bilag 1, hvor det kan læses i sin helhed.

Ældrerådets kommentarer

Pkt. 1: Under henvisning til blandt andet Ældrerådets eget høringssvar om ændring i kvalitetsstandarderne for 2020, så støtter Ældrerådet det fremsatte forslag, da der, ifølge Ældrerådet, er tale om en betydelig serviceforringelse for de allersvageste ældre – herunder mange demente, som i væsentlig grad får forringet deres livskvalitet.

Dette gælder, ifølge Ældrerådet, både for beboere på plejecentre og hjemmeboende svage ældre, som ikke ved egen hjælp kan forlade deres bolig og ikke ser andre mennesker. De

Forvaltningens bemærkninger til Ældrerådets kommentarer

Pkt. 1: Som oplyst i sagen forelagt for Ældre- og Omsorgsudvalget d. 1. marts 2021 (pkt. 10) forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen om udskydelse af reduktion af klippekortsordningen, så blev partierne, med budget 2020, enige om at erstatte dele af klippekortsordningen for beboere på plejecentre med fællesaktiviteter, samtidigt med at ordningen fortsætter, så beboernes individuelle behov fortsat tilgodeses.

Af selve budgetforslaget for 2020 fremgår derudover, at omlægningen af dele af klippekortsordning vil ske ved tæt inddragelse af beboere og pårørende samt desuden basere

mangler en hjælper til at afhjælpe deres ensomhed og som specificeret i rådmand Thyge Enevoldsens forslag.

sig på personalets indsigt i beboernes behov og ønsker. Beboerne kan fortsat deltage i individuelle aktiviteter f.eks. deltage i familiearrangementer eller få ”én-til-én-tid”.

Derudover er der med omlægningen et særligt fokus på, at ikke ressourcestærke beboere også anvender ordningen. F.eks. beboere med demens eller andre kognitive udfordringer, som gør det svært at anvende ordningen.

Det bemærkes, at selvom klippekortsordningen for plejecentre er omlagt, så er serviceniveauet for klippekortsordningen uændret, idet aktivitetsniveauet fastholdes.

Pkt. 2: Ældrerådet bemærker, at finansieringen af den etårige udskydelse af besparelsen er så lille, at den bør kunne ske af besparelse i hele kommunen som følge af corona, eller af mindreforbrug på Ældre- og Omsorgsudvalgets budget som følge af mindre efterspørgsel efter serviceydelser.

Pkt. 2: Forvaltningen har den 12. april 2021 fremlagt 1. forventede regnskab (punkt 136) vedr. kommunens økonomi i 2021. Heraf fremgår det, at der forventes merudgifter som følge af corona på mellem 20-45 mio. kr. Puljen til uforudsete udgifter forventes i væsentlig omfang at kunne dække de forventede ekstraordinære corona-relaterede udgifter. Således er der ikke tale om et mindreforbrug, som kan benyttes til andre formål.

Forvaltningen bemærker yderligere, at der jf. 1. forventet regnskab ikke er et mindreforbrug på Ældre- og Omsorgsudvalget. Her er der meldt et forventet merforbrug ind på 3,0 mio. kr. Der er således ikke ledige midler på Ældre- og Omsorgsudvalget.

Pkt. 3: Herudover bemærker Ældrerådet, at en midlertidig genindførsel af klippekortsordningen vil have en meget god brandingeffekt af kommunen ved, at borgere nu får mulighed for at handle i områdets butikker, bruge kommunens cafeliv eller kulturtilbud ved f. eks. en tur i biografen eller teatret.

Ifølge Ældrerådet kan kommunen herved støtte de økonomisk trængte ejere, som lider under nedlukningen.

Pkt. 3: Forvaltningen har ingen bemærkninger til kommentaren vedrørende brandingeffekt.

Forvaltningen vurderer ikke, at en udskydelse af omlægningen vil betyde en større støtte, til de som Ældrerådet påtaler som ”økonomisk trængte ejere, som lider under nedlukningen”, idet aktivitetsniveauet er fastholdt.

Udskydelsen af omlægningen vil i praksis betyde, at der vil komme én beboer på café ad gangen, i stedet for flere.

Det er forvaltningens vurdering, at Ældrerådets høringssvar ikke giver anledning til ændringer til selve sagen eller indstillingen.

Oprindelig sagsfremstilling

Rådmand Thyge Enevoldsen fremsatte den 16. november 2020 (punkt 299) følgende forslag for Kommunalbestyrelsen:

”Enhedslisten vil foreslå, at den besluttede reduktion i klippekortsordningen, så beboere i plejeboliger får færre klip, udskydes et år, og at udgiften finansieres via aflysning af ældrekoncerterne i januar 2021.

Begrundelse

Enhedslisten er generelt imod den besparelse på plejebolig-beboeres klippekort, der er indeholdt i budgetforliget for 2021 og 22. Som man kunne se af kommentarerne til årets budgetforslag, er det en kritik, der støttes ikke bare af Ældrerådet, men også af Ældresagen og af MED og beboerrådene på de fleste plejecentre. Hovedkritikken går på, at når der skæres ned på klippekortsordningen får beboerne færre muligheder for at komme ud af "huset" og færre muligheder for at deltage i kulturelle aktiviteter. Covid-19 har gjort reduktionen endnu mere uheldig, da det er blevet endnu vanskeligere at deltage i sådanne aktiviteter. Derfor giver det god mening at benytte sig af den besparelse, der ligeledes pga. Covid-19 opstår ved at ældrekoncerterne aflyses. Hvis ikke udskydelsen kan finansieres fuldt ud via en "solidarisk omdisponering" af det sparede beløb, kunne de resterende midler findes ved 3. forventede regnskab."

Kommunalbestyrelsen oversendte beslutningsforslaget til udvalgsbehandling i Ældre- og Omsorgsudvalget samt Kultur- og fritidsudvalget.

Forvaltningens bemærkninger:

Klippekortsordningen for beboere på plejecentre blev oprindeligt (i 2017) indført for at svækkede ældre fortsat skal opleve at være herre over eget liv, og at de kan få hjælp til at gøre ting, der giver livskvalitet for dem.

Klippekort for beboere på plejecentre kan eksempelvis anvendes til:

- Gå- eller cykelture
- Ture ud af "huset"
- Ture i svømmehallen
- Teaterture eller anden underholdning
- Hovedrengøring
- Velvære aktiviteter.

Med budget 2020 blev det bl.a. besluttet at omlægge klippekortsordningen for plejecentrene til flere fælles aktiviteter, hvilket fremgår af aftalen om Frederiksberg Kommunes budget for 2020-23 jf. nedenstående:

"Partierne er enige om at erstatte dele af klippekortsordningen for beboerne på plejecentre med fællesaktiviteter, samtidigt med at ordningen fortsætter, så beboernes individuelle behov fortsat tilgodeses".

Af selve forslaget fremgår derudover, at omlægningen af dele af klippekortsordningen fra individuelle aktiviteter til fælles aktiviteter vil ske ved tæt inddragelse af beboere og pårørende samt desuden basere sig på personalets indsigt i beboernes behov og ønsker. Beboerne kan stadig deltage i individuelle aktiviteter f.eks. deltage i familiearrangementer eller få "én-til-én-tid".

Derudover er der med omlægningen et særligt fokus på, at ikke ressourcestærke beboere også anvender ordningen. F.eks. beboere med demens eller andre kognitive udfordringer, som gør det svært at bruge ordningen.

Ændringen i klippekortsordningen er blevet udmøntet i forbindelse med revisionen af kvalitetsstandarderne på ældreområdet i 2020. Udvalget godkendte den 27. april 2020 i den sammenhæng, at teksten vedrørende klippekortsordningen for plejeboliger ændredes til følgende (punkt 34):

"Klippekort til aktiviteter anvendes som udgangspunkt til at opfylde individuelle behov. For at sikre bedst mulig udnyttelse vil dette blive tilgodeset, hvor det er muligt, i form af fællesaktiviteter for flere beboere. Det kan fx være en gruppe af beboere, som bliver enige om at tage på udflugt eller på et restaurantbesøg".

Det bemærkes, at serviceniveauet for klippekortsordningen i forbindelse med omlægningen er uændret – der er således ingen ændringer i aktivitetsniveauet. En udskydelse af omlægningen vil således ikke have nogen betydning for serviceniveauet. Det vil alene betyde at omlægningen til flere fælles aktiviteter først er fuld indfaset i 2022.

Ældrekoncerter afholdes hvert år i januar. I 2021 er koncerterne aflyst i januar, men forvaltningen arbejder på alternative løsninger til en evt. afholdelse af koncerterne f.eks. til efteråret 2021. Det skal nævnes, at i forbindelse med coronapandemien er en lang række af aktiviteter og arrangementer blevet aflyst. I 2020 har de midler, aflysningerne har frigivet, indgået i den samlede håndtering af de corona mindre- og merudgifter, kommunen har haft. Således vil det også være tilfældet i 2021, hvilket betyder, at hvis ældrekoncerterne ikke afholdes vil midlerne indgå i den samlede håndtering af merudgifter som følge af corona-pandemien.

Forvaltningen indstiller således til, at forslaget forkastes. Dels på et faglig grundlag idet serviceniveauet er uændret, dels på et økonomisk grundlag jf. håndteringen af corona mindre- og merudgifter.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget d. 1. marts 2021, Ældre- og Omsorgsudvalget d. 3. maj 2021, Magistraten d. 10. maj 2021, Kommunalbestyrelsen d. 17. maj 2021 og Kultur- og Fritidsudvalget d. 31. maj 2021.

Historik

Indstilling til Ældre- og Omsorgsudvalget den 1. marts 2021, pkt. 10:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at kultur- og fritidsudvalget tager sagen til efterretning.

Beslutning fra Ældre- og Omsorgsudvalget den 1. marts 2021, pkt. 10:

Ældre- og omsorgsudvalget oversendte sagen til Ældrerådet til kommentering, hvorefter sagen forelægges udvalget igen.

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 33:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager høringssvaret fra Ældrerådet og forvaltningens bemærkninger hertil til efterretning og
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at sagen oversendes til Kultur- og Fritidsudvalget til orientering efter Kommunalbestyrelsens behandling af sagen.

Beslutning fra Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21, 3. maj 2021, pkt. 33:

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog høringssvaret fra Ældrerådet og forvaltningens bemærkninger hertil til efterretning, og
2. oversendte sagen til Kultur- og Fritidsudvalget efter Kommunalbestyrelsens behandling af sagen.

Et flertal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Karsten Skawbo-Jensen, Fasaël Rehman, Flemming Brank og Merete Winther Hildebrandt) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Et mindretal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Thyge Enevoldsen og Signe Heltberg) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Et mindretal i Ældre- og Omsorgsudvalget (Balder Mørk Andersen) tog forbehold.

Bilag

Bilag 1 - Ældrerådets høringssvar

Punkt 207: Status på modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek

82.06.00-P20-16-18

Resume

I sagen beskrives resultatet af licitationen af moderniseringen af Frederiksberg Hovedbibliotek - dette med afsæt i Kommunalbestyrelsens beslutning den 7. december 2020 om at indarbejde optioner i udbuddet. Forvaltningen indstiller på baggrund af licitationsresultatet, at forslag til udmøntning af entreprisekontrakt på 5,3 mio. kr. (basisløsning Åbent Bibliotek og udvalgte dele af option 1) godkendes, og at forslag til tilkøb af øvrige arbejder på 1,0 mio. kr. (gulve i hele bygningen og maling af vægge) tilkøbes over driften

Beslutning

Magistraten og kultur- og fritidsudvalget indstiller,

1. at licitationsresultat vedr. modernisering af hovedbiblioteket tages til efterretning,
2. at forslag til udmøntning af entreprisekontrakt (basisløsning Åbent Bibliotek og udvalgte dele af option 3) godkendes, og
3. at forslag til tilkøb af øvrige arbejder på 1,0 mio. kr. (gulve i hele bygningen og maling af vægge) tilkøbes over driften finansieret af dels 0,5 mio. kr. fra den afledte drift til bygherreleverancer knyttet til moderniseringsprojektet, dels 0,5 mio. kr. fra sparet leasingudgift til Flintholm Svømmehal i 2021,

Kultur- og fritidsudvalget opfordrer Magistraten til at undersøge, om det er muligt at få finansieret alle optionerne nu, samt at undersøge muligheden for tilkøb af yderligere ekvipering (bygherreleverancer) i forbindelse med 3. forventede regnskab 2021 i forhold til de 0,5 mio. kr., som forudsættes finansieret af afledt drift jf. punkt 3. Endelig anmodede udvalget om en særskilt sag, med et samlet overblik over færdiggørelsen af den oprindeligt forudsatte renovering, som oplæg til budget 2023.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at licitationsresultat vedr. modernisering af hovedbiblioteket tages til efterretning,
2. at forslag til udmøntning af entreprisekontrakt (basisløsning Åbent Bibliotek og udvalgte dele af option 1) godkendes, og
3. at forslag til tilkøb af øvrige arbejder på 1,0 mio. kr. (gulve i hele bygningen og maling af vægge) tilkøbes over driften finansieret af dels 0,5 mio. kr. fra den afledte drift til bygherreleverancer knyttet til moderniseringsprojektet, dels 0,5 mio. kr. fra sparet leasingudgift til Flintholm Svømmehal i 2021.

Kultur- og fritidsudvalget opfordrer Magistraten til at undersøge, om det er muligt at få finansieret alle optionerne nu, samt at undersøge muligheden for tilkøb af yderligere ekvipering (bygherreleverancer) i forbindelse med 3. forventede regnskab 2021 i forhold til de 0,5 mio. kr., som forudsættes finansieret af afledt drift jf. punkt 3. Endelig anmodede udvalget om en særskilt sag, med et samlet overblik over færdiggørelsen af den oprindeligt forudsatte renovering, som oplæg til budget 2023.

Sagsfremstilling

Der er med Budget 2021 afsat i alt 12,6 mio. kr. til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek. Det var formålet med midlerne dels at sikre æstetisk smukke rammer for et moderne bibliotek, dels sikre den fornødne opgradering af den tekniske infrastruktur og teknologi for at skabe grundlaget for et åbent bibliotek, der står rustet til fremtiden. I forhold til sidstnævnte er der forudsat en effektivisering i bibliotekets budget fra 2022.

I forbindelse med gennemgang af byggeprogrammet og projektering ved ekstern rådgiver i efteråret 2020 blev identificeret en væsentlig udfordring ift. at opnå alle tiltag forudsat i det godkendte byggeprogram inden for den afsatte budgetramme. Særligt omkostningerne til de tekniske anlæg og installationer blev skønnet højere end forudsat i byggeprogrammet.

Med henblik på at overholde det afsatte budget blev alle tiltag i byggeprogrammet derfor gennemgået, og der blev foretaget en tilpasning af byggeprogrammet med fokus på at skabe grundlag for åbent bibliotek – bl.a. henset den forudsatte effektivisering og det løft, som tiltaget vil kunne give til borgerne ift. udvidede åbningstider mv.

Følgende tiltag blev dermed prioriteret:

- Teknik til det åbne bibliotek, herunder adgangskontrol via sundhedskort, nyt varslingsanlæg samt CTS-styring af alle tekniske dele såsom styring af vinduer og ovenlys, ventilation, overvågning og adgangskontrol.
- Istandsættelse og ny ventilation i loungen samt åbning ind til Frederiksbergværelset fra salene.
- Levering af en ny fremtidssikrede skranke i forbindelse med loungen.
- Istandsættelse af gallerierne, der kan være åbne uden for den bemandede åbningstid.
- Brandsikring glasdøre og nye brandmeldere.

På baggrund af tilpasningen af byggeprogrammet var det umiddelbart vurderingen, at det ikke var muligt at prioritere de æstetiske rammer for Hovedbiblioteket. Dog blev det besluttet, at der i forbindelse med udbuddet udbydes optioner, der kan medtages i det omfang, at projektets økonomi tillader det, jf. også sagen til Kommunalbestyrelsens den 7. december 2020.

Optionerne, der blev medtaget i udbuddet, er:

- Option 1: Teleslyngeanlæg, ny gulvbelægning og ekstra gulvbokse.
- Option 2: Marmorering af vægge i forhallen. maling af vægge og finering af døre og vægge.
- Option 3: Ny belysning, maling af lofter og akustikpuds på lofter.

Licitationsresultat

Efter afholdt licitation, hvor fire bydende har givet tilbud, har JDN Entreprise A/S givet det laveste bud på opgaven. Opgaven er tildelt på baggrund af tildelingskriteriet laveste pris og den samlede tilbudssum med tillæg af optioner. Totalrådgivers vurdering tilbuddene er vedlagt i bilag.

Tilbudssummen fra JDN Entreprise A/S på 4.346.100 kr. er ca. 1,0 mio. kr. under rådgivers estimat på ca. 5,3 mio. kr. Det er dermed muligt at medtage de tekniske elementer i option 1 til at understøtte etableringen af åbent bibliotek, herunder teleslyngeanlæg, teknik-gulvbokse samt delvis etablering af nyt linoleumsgulv.

Af det afsatte rådighedsbeløb på 12,6 mio. kr. er 4,0 mio. kr. bevilget til fase 1. Det øvrige rådighedsbeløb på 8,6 mio. kr. er bevilget til fase 2 og fordeler sig på følgende poster på baggrund af licitationsresultatet:

Fase 2: Etablering af åbent bibliotek

Entreprisekontrakt: 5,3 mio. kr.

Uforudsete udgifter: 1,0 mio. kr.

Bygherreleverancer og rådgivning: 2,3 mio. kr.

I alt 8,6 mio. kr.

I forhold til Kommunalbestyrelsens bevilling den 7. december 2020 bemærkes det, at etablering af en ny betjeningsskranke medtages som en bygherreleverance, samt at udgifter til byggeplads indgår som en del af entreprisekontrakten.

Øvrige arbejder

På baggrund af licitationsresultatet er det ikke muligt at etablere nye linoleumsgulve i hele den oprindelige del af Hovedbiblioteket samt at medtage hele option 2 og option 3.

Det er rådgivers vurdering, at arbejdet med etablering af linoleumsgulve i hele bygningen og den del af option 2, der vedrører maling af vægge (ikke marmorering), vil være særlig hensigtsmæssig at udføre samtidig med de øvrige arbejder i entreprisekontrakten. Disse arbejder er fastsat til 1,0 mio. kr.

Etablering af gulve og maling er almindeligvis en del af bibliotekets indvendige vedligehold og driftsbudgetter, og det er vurderingen, at der vil være betydelige ekstraudgifter og negative konsekvenser for bibliotekets drift ved at få dette arbejde udført på et senere tidspunkt.

Forvaltningen og Biblioteket Frederiksberg har derfor afsøgt mulighederne for finansiering af det nævnte arbejde og kan pege på følgende driftsmidler i 2021:

- Mindreforbrug vedr. leasingaftalen af Flintholm Svømmehal på i alt 0,5 mio. kr.
- Dele af den afledte drift til udstyring/indretning til åbent bibliotek på 0,5 mio. kr.

Nedjusteringen af den afledte drift vil betyde, at dele af den nuværende ekvipering forsat vil bruges, når moderniseringen er gennemført. Forvaltningen og biblioteket vil afsøge muligheder for yderligere finansiering inden for udvalget til indretning frem mod 3. forventet regnskab.

Tidsplan inkl. etablering af gulve og maling af vægge

- Projektering: Medio november 2020 til medio marts 2021.
- Udsendelse af udbudsprojekt: medio marts 2021.
- Licitation: Medio april 2021.
- Kultur- og fritidsudvalget: 3. maj 2021
- Kontrahering: Maj 2021
- Udførelse: Medio/ultimo maj 2021 til medio januar 2022.
- Bygherreleverancer: November 2021 til ultimo januar 2022.
- Indflytning: Primo februar 2022.

Økonomi

Overordnet økonomi

Der er med Budget 2021 afsat i alt 12,6 mio. kr. til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek, der dels skal sikre æstetisk smukke rammer for et moderne bibliotek, dels sikre den fornødne opgradering af den tekniske infrastruktur og teknologi for at skabe grundlaget for et åbent bibliotek, der står rustet til fremtiden. I forhold til sidstnævnte er der forudsat en effektivisering i bibliotekets budget fra 2022.

Kommunalbestyrelsen har bevilget henholdsvis 1,0 mio. kr. til projektering på møde den 4. december 2017, 5,0 mio. kr. til udførsel af ombygning af kælder og stueetage (i tilknytning til udskiftning af sorteringsmaskinen) og videre projektering den 11. november 2019 og de resterende 6,6 mio. kr. den 7. december 2020. Heraf er 4,0 mio. kr. bevilget til fase 1 vedr. etablering af nyt sorteringsanlæg, samt 8,6 til fase 2 vedr. etablering af åbent bibliotek.

Licitationsresultat

Licitationsresultatet for fase 2 viser et resultat på 4,3 mio. kr., hvilket er ca. 1,0 mio. kr. under rådgivers estimat på ca. 5,3 mio. kr. Dette betyder, at der i entreprisekontrakten kan medtages dele af option 1, herunder gulvbokse, teleslyngeanlæg og delvis renovering af gulve.

Med licitationsresultatet udgør udgifterne til projektet:

Etablering af åbent bibliotek

Entreprisekontrakt: 5,3 mio. kr.

Uforudsete udgifter: 1,0 mio. kr.

Bygherreleverancer og rådgivning: 2,3 mio. kr.

I alt 8,6 mio. kr.

Licitationsresultatet er dermed i overensstemmelse med Kommunalbestyrelsens bevilling den 7. december 2020, idet det bemærkes, at 0,4 mio. kr. vedr. betjeningskranke medtages som bygherreleverance og ikke en del af entreprisekontrakten. Derudover indgår udgifter vedr. byggeplads som en del af entreprisekontrakten.

Øvrige arbejder

Det foreslås i sagen at omprioritere driftsmidler til bibliotekets vedligeholdelsesbudgetter for 1,0 mio. kr. til finansiering af maling af vægge samt etablering af den del af gulvene, der ikke medtages i anlægsprojektet.

Finansieringen af gulv- og malerarbejdet foreslås taget fra mindreforbrug vedr. leasingaftalen af Flintholm svømmehal på 0,5 mio. kr. samt omprioritering af 0,5 mio. kr. vedr. den afledte drift til indretning af åbent bibliotek.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Kultur- og fritidsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 40:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at licitationsresultat vedr. modernisering af hovedbiblioteket tages til efterretning,
2. at forslag til udmøntning af entreprisekontrakt (basisløsning Åbent Bibliotek og udvalgte dele af option 1) godkendes, og
3. at forslag til tilkøb af øvrige arbejder på 1,0 mio. kr. (gulve i hele bygningen og maling af vægge) tilkøbes over driften finansieret af dels 0,5 mio. kr. fra den afledte drift til bygherreleverancer knyttet til moderniseringsprojektet, dels 0,5 mio. kr. fra sparet leasingudgift til Flintholm Svømmehal i 2021.

Beslutning fra Kultur og Fritidsudvalget_2018-21, 3. maj 2021, pkt. 40:

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at licitationsresultat vedr. modernisering af hovedbiblioteket tages til efterretning,
2. at forslag til udmøntning af entreprisekontrakt (basisløsning Åbent Bibliotek og udvalgte dele af option 1) godkendes, og
3. at forslag til tilkøb af øvrige arbejder på 1,0 mio. kr. (gulve i hele bygningen og maling af vægge) tilkøbes over driften finansieret af dels 0,5 mio. kr. fra den afledte drift til bygherreleverancer knyttet til moderniseringsprojektet, dels 0,5 mio. kr. fra sparet leasingudgift til Flintholm Svømmehal i 2021.

Kultur- og fritidsudvalget opfordrer Magistraten til at undersøge, om det er muligt at få finansieret alle optionerne nu, samt at undersøge muligheden for tilkøb af yderligere ekvipering (bygherreleverancer) i forbindelse med 3. forventede regnskab 2021 i forhold til de 0,5 mio. kr., som forudsættes finansieret af afledt drift jf. punkt 3. Endelig anmodede udvalget om en særskilt sag, med et samlet overblik over færdiggørelsen af den oprindeligt forudsatte renovering, som oplæg til budget 2023.

Bilag

Bevillingsskema - Modernisering af Hovedbibliotek

Punkt 208: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om pantholdere på kommunens skraldespande

05.00.00-G01-95-21

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe har stillet forslag om opsætning af pantholdere på kommunens skraldespande. Det er forvaltningens vurdering, at pantholdere har en positiv effekt i forbindelse med pantindsamling, og at kommunen med fordel kan indgå i en forsøgsordning med opstilling af pantholdere på udvalgte steder i byen. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller, at forslaget tiltrædes, idet der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande som foreslået i forvaltningens redegørelse.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at forslaget tiltrædes, idet der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande som foreslået i forvaltningens redegørelse.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 15. marts 2021 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om pantholdere på kommunens skraldespande.

"Socialdemokratiet foreslår, at der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande.

Begrundelse:

Pant skal afleveres i pantautomater. Men i dag ryger meget pant på Frederiksberg i en af byens skraldespande. Det betyder, at vores pantsamlere – unge som gamle – må gennemrode vores skraldespande for at få fat i pantflasker. Skraldespande hvor flasker og dåser ligger sammen med brugte mundbind, bananskræller, cigaretskod, glasskår, ulækre hundeposer og andet skidt og møg. Det er ikke værdigt for vores pantsamlere, hvoraf mange er socialt udsatte.

Socialdemokratiet har tidligere stillet forslag om pantholdere, for i andre kommuner som København har man med succes monteret en særlig hylde på skraldespandene og løst noget af problemet med henkastet pant. Erfaringer viser, at pantholdere medfører færre henkastede flasker og dåser i det fælles byrum og mindre skrald på fortove og pladser. Og ikke mindst bedre og mere værdige arbejdsforhold til vores mange pantsamlere. Unge som gamle. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande."

Bemærkninger til forslaget

Den 29. august 2016 behandlede Kommunalbestyrelsen forelagt et lignende beslutningsforslag om montering af pantholdere på affaldskurve på Frederiksberg. På daværende tidspunkt blev det undersøgt, hvad det ville koste at udvikle en pantholder til kommunens affaldskurve. Producenten oplyste, at det ville koste 1300 kr. pr. pantholder ved indkøb af mindst 100 stk. På det tidspunkt var det vurderingen, at hvis pantholderne skulle opsættes langs alle handelsstrøg, parker og pladser, skulle der bruges ca. 150 pantholdere. Indkøb og opsætning af 150 pantholder ville med det indhentede tilbud beløbe sig til 255.000 kr. Den ret høje pris afspejler, at kommunens leverandør af affaldskurve på daværende tidspunkt ikke havde udviklet en pantholder til den type affaldskurve, Frederiksberg anvender.

Det blev dengang besluttet at tage det med videre til budgetdrøftelserne. Forslaget blev imidlertid ikke fremmet ved budgetdrøftelserne. Referatet er vedlagt som bilag.

Forvaltningen har været i dialog med Københavns Kommune, der har haft pantholdere på deres affaldskurve siden 2015. Deres vurdering er, at affaldskurve med pantholdere har haft en god effekt i forhold til at mindske antallet af pantflasker og -dåser i og omkring affaldskurve. En effektmåling foretaget i forbindelse med opsætning af pantholdere har påvist, at der ved affaldskurve med pantholdere er ca. 50 % færre flasker, der smides i affaldskurvene og 76 % færre flasker, der placeres ved eller oven på affaldskurve. Effektmålingen viser desuden, at nogen af pantsamlerne er positive overfor opsætningen, mens andre ikke er.

Der er dog stadig mange flasker, der ryger i affaldskurvene, og pantsamlerne oplyser, at de stadig søger ned i affaldskurvene for at lede efter pant. Derved er det ikke en ordning, der kommer til at gøre op med pantsamlere, der roder

affaldskurvene igennem i byen.

Pantsamlerne giver i målingen også nyttig viden om, hvor der efterlades pant, hvilket typisk er ved trafikknudepunkter, herunder ved metro- og S-togstationer samt ved pladser og i parker, hvorfor det her giver mening med pantholdere. Effektmålingen er vedlagt som bilag.

Københavns Kommune har endvidere oplyst, at de pantholdere, som de benytter koster ca. 300 kr., og at det tager ca. 10 minutter at montere disse. Københavns Kommune har tilbudt, at deres pantholdere kan afprøves på et antal af de frederiksbergske affaldskurve - f.eks. i en størrelsesorden på 50 stk.

På baggrund af de gode erfaringer fra Københavns Kommune, og da prisen på disse pantholdere er væsentlig lavere, foreslås det at forslaget til beslutning tiltrædes, idet det foreslås, at der på forsøgsbasis opsættes pantholdere svarende til dem, de har i Københavns Kommune på udvalgte steder. Det forudsættes herved, at de københavnske pantholdere relativt simpelt kan monteres på de Frederiksbergske affaldskurve.

Da erfaringen er, at affaldskurve med pantholdere har størst effekt ved trafikknudepunkter og parker/pladser, vil forvaltningen opsætte dem i Lindevangsparken, Aksel Møllers Have, Georg Carstensen's Plads og ved metrostationer, hvor kommunens egne affaldskurve er opsat. Det er vurderingen, at prisen for dette vil beløbe sig til 15.000 kr. samt udgifter til opsætning, som kan finansieres af midler til parkrenovering.

Forvaltningen vil evaluere ordningen efter et år med henblik på at vurdere, hvorvidt der er behov for yderligere opsætninger.

By-, Kultur og Miljøområdet vurderer

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, opsætning af pantholdere på byens skraldespande kan være med til at nedbringe mængden af flasker og dåser, der stilles omkring skraldespandene og smides ud. Samtidig vurderes det, at idéen med at opsætte pantholdere kan være en mere værdig måde for pantsamlerne at indsamle pant, idet løsningen dog ikke forhindrer, at pantsamlere gennemgår byens affaldskurve.

Økonomi

Hvis det besluttes, at der skal opsættes affaldskurve med pantholdere på forsøgsbasis, er det forvaltningens vurdering, at det vil koste cirka 15.000 kr. til indkøb, herunder midler til opsætning, der finansieres af midler til parkrenovering, hvilket ikke vil have konsekvenser for allerede planlagte projekter.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 143:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

hvorvidt der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 143:

By- og Miljøudvalget indstiller,

at forslaget tiltrædes, idet der monteres pantholdere på Frederiksberg Kommunes skraldespande som foreslået i forvaltningens redegørelse.

Bilag

bilag. Referat fra kommunalbestyrelsesmøde den 29. august 2016

Bilag. Effektmåling af pantholder i København

Punkt 209: Revideret projektforslag for cykelstier på Platanvej

05.01.00-P20-5-15

Resume

Med baggrund i borgerdialogen besluttede By- og Miljøudvalget den 18. januar 2021, at der skulle udarbejdes et revideret projektforslag, hvor fortovene blev gjort bredere ved at omdanne bilparkeringspladser i den ene side af vejen. By- og Miljøudvalget får hermed forelagt det reviderede projektforslag og skal tage stilling til, om det kan godkendes.

Beslutning

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller,

1. at det reviderede projektforslag for cykelstier på Platanvej godkendes, idet bump udføres, så de ikke medfører unødige gene,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 7,771 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at det reviderede projektforslag for cykelstier på Platanvej godkendes, idet bump udføres, så de ikke medfører unødige gene,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 7,771 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 12. april 2021 sagen.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget har tidligere vedtaget, at Platanvej skal genåbnes for gennemkørende trafik, og at der skal etableres cykelstier i begge sider af vejen. Et flertal i udvalget besluttede i den forbindelse at gå videre med et forslag med flest mulige parkeringspladser. Forvaltningen fik med udgangspunkt i denne beslutning udarbejdet et forslag til detailprojekt med cykelstier og bilparkeringspladser i begge sider af Platanvej. Den 21. september 2020 besluttede By- og Miljøudvalget at sende projektforslaget for cykelstier på Platanvej i borgerdialog. Borgerdialogen foregik i perioden fra den 19. oktober 2020 til den 9. november 2020, og der kom i alt 74 høringsvar. Ved borgerdialogen var borgerne generelt positive over, at de trafikale forhold på Platanvej skal ændres, og at der skal etableres cykelstier, flere træer og hastighedsdæmpende foranstaltninger. Mange borgere gav udtryk for en bekymring over fortovsbredden og om den blev for smal, og at det dermed blev utrygt og svært at færdes som fodgænger. Blandt andet på den baggrund besluttede By- og Miljøudvalget på mødet den 18. januar 2021, at forvaltningen skulle udarbejde et revideret projektforslag, hvor fortovene er bredere ved at omdanne bilparkeringspladserne i den ene side af vejen.

Revideret projektforslag

Forvaltningen har med udgangspunkt i By- og Miljøudvalgets beslutning fået udarbejdet et revideret projektforslag, hvor fortovsbredden i begge sider af vejen er udvidet. Det betyder, at bilparkeringspladserne i den ene side af vejen forsvinder. Det reviderede projektforslag er vedlagt som bilag.

Det reviderede projektforslag med bredere fortove og færre bilparkeringspladser er godkendt af Københavns Politi.

Fortovs- og cykelstibredde

Forvaltningen foreslår, at fortovsbredden i vestsiden bliver 3,1 m, hvilket giver plads til at plante træer i fortovet og samtidig sikre god plads til fodgængerne. Plantehullerne får en bredde på 1,0 m., så den reelle fortovsbredde på dele af strækningen i alt bliver 2,1 m. I østsiden af vejen bliver fortovsbredden 2,1 m. Fortovsbredderne bliver en smule bredere end de nuværende forhold og imødekommer borgernes ønsker om gode og trygge forhold for fodgængerne, og for de borgere som bl.a. bruger rollator eller kørestol. Derudover udvides bredden af cykelstien i begge sider fra 2,0 m. til 2,1 m., hvilket øger komforten og trygheden for cyklisterne.

Bilparkeringspladser

En udvidelse af fortovene medfører, at antallet af bilparkeringspladser nedjusteres med 27 pladser i den vestlige side af vejen i forhold til det først projektforslag. Bilparkeringspladserne bevares i den østlige side af vejen (30 stk). Færre bilparkeringspladser kommer til at betyde, at det bliver sværere at finde en ledig offentlig bilparkeringsplads i området. Dette gælder formentligt primært for parkanter, som ikke har adresse på Platanvej, da hovedparten af ejendommene langs Platanvej har parkering på egen grund, og hvor der vurderes at være ledig kapacitet.

Ved at fjerne bilparkeringspladserne i vestsiden vil det blive lettere og mere sikkert at komme ind og ud fra de private ejendomme, da oversigtsforholdene i denne side bliver forbedret. Ligeledes vil det i denne side af vejen give mere tryghed og sikkerhed for cyklisterne, da oversigtsforholdene forbedres, og fordi konflikten mellem cyklister og åbne bildøre fjernes.

Træer

Forvaltningen foreslår, at der i alt bliver plantet 16 nye træer i vestsiden og 7 nye træer i østsiden (med forbehold for ledninger i jorden), hvilket er 7 ekstra træer sammenlignet med det oprindelige projektforslag. De nye træer betyder, at Platanvej kommer til at fremstå mere grøn sammenlignet med de nuværende forhold. I vestsiden vil der blive plantet træer i selve fortovet, mens der i østsiden vil blive plantet træer i plantehuller mellem parkeringspladserne. Forvaltningen anbefaler, at der ikke plantes træer ud for ejendommene Platanvej 16, 18, 26 og 28, da træerne vil komme for tæt på facaden til gene for beboerne, samtidig med at træerne vil få meget dårlige vækstvilkår. Kronebredden på et fuldvokset platantræ er ca. 8 m., hvilket betyder, at afstanden mellem træerne mindst skal være 8 m, for ikke at trækronerne vokser ind i hinanden. Ved kommunegrænsen ved Vesterbrogade foreslår forvaltningen, at der ud for nr. 30 (i begge sider af vejen) vil blive plantet træer med uplights, som vil få karakter af byport, som det kendes fra andre steder i byen.

For at få plads til cykelstier er det nødvendigt at fælde de fire platantræer ud for 14, hvilket gælder for både det oprindelige og det reviderede projektforslag. By- og Miljøudvalget har den 21. september 2020 givet tilladelse til, at de fire platantræer fældes, idet der i projektet plantes erstatningstræer langs vejforløbet.

Tidsplan

I øjeblikket pågår der en dialog med de tre grundejere vedrørende afståelse af deres forarealer. Når dette arbejde er afsluttet, vil der blive udarbejdet udbudsmateriale for det valgte projektforslag. Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt, at anlægsarbejdet kan igangsættes i løbet af efteråret 2021, og forventer en anlægsperiode på ca. 4 måneder.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at bredere fortove vil gøre det lettere og mere trygt at færdes - særligt for de mange ældre borgere, og de borgere som bruger rollatorer og kørestole. En lille udvidelse af cykelstien øger desuden komforten og trygheden for cyklisterne. Reduktionen af de 27 bilparkeringspladser vil gøre det sværere at finde en ledig bilparkeringsplads - i et område af byen, hvor belægningsgraden for bilparkering er størst. Det er dog forvaltningens vurdering, at en reduktion i antallet af bilparkeringspladser som udgangspunkt primært vil være til gene for parkanter, der ikke er beboere på vejen, men som har brug for at kunne parkere i området, idet der vurderes at være ledig kapacitet på en række af ejendommenes private parkeringspladser, som beboerne i højere grad kan udnytte.

Det er forvaltningens vurdering, at det reviderede projektforslag imødekommer ønskerne fra borgerdialogen om gode adgangsforhold og brede fortove. Da Platanvej er forholdsvis smal, er det ikke muligt at imødekomme alles ønsker fuldt ud, men det er forvaltningens vurdering, at projektet sikrer en tryk og trafikssikker vej med cykelsti, bilparkering og flere træer.

Økonomi

Cykelstiprojektet på Platanvej - både det afsluttede projekt ud for metrostationen og det resterende stykke ned mod Vesterbrogade - har et samlet rådighedsbeløb på i alt 10,841 mio. kr., hvoraf der tidligere er bevilliget i alt 3,070 mio. kr. Såfremt indstillingen tiltrædes, bevilges 7,771 mio. kr. til cykelsti på Platanvej finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2021.

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt følgende udgiftsfordeling:

Arbejdsplads mv.	140.000
Jordarbejder	800.000
Afvanding	450.000
Belægninger	2.600.000
Vejafmærkning	85.000
Disponibelt diverse	400.000
Plantehuller	450.000

Diverse - anlæg	75.000
Projektering, tilsyn mm	271.000
Overtagelse af tre private forarealer	1.500.000
Uforudsete udgifter samt udgifter til nedrivning af garage, murværk, hække/træer, flytte elskabe, brandhane, elmaster mm	1.000.000
I alt	7.771.000

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 12. april 2021, pkt. 123:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at det reviderede projektforslag for cykelstier på Platanvej godkendes
2. at der meddeles anlægsbevilling på 7,771 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 12. april 2021, pkt. 123:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 152:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at det reviderede projektforslag for cykelstier på Platanvej godkendes,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 7,771 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 152:

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at det reviderede projektforslag for cykelstier på Platanvej godkendes, idet bump udføres, så de ikke medfører unødige gene,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 7,771 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021.

Bilag

Geometri- og afmærkningsplan_version 3

Bev. skema Platanvej revideret projekt

Punkt 210: Regulering af udlejningsløbehjul på offentligt areal på Frederiksberg

05.14.00-G01-248-20

Resume

En ændring af færdselsloven bevirker, at der fastsættes egentlige regler for opstilling af udlejningsløbehjul på offentlige arealer. Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet et forslag til krav og vilkår for en tilladelse til opstilling af udlejningsløbehjul til udlejning på offentlige arealer på Frederiksberg. Udvalget skal tage stilling til, hvorvidt der skal gives tilladelse til opstilling af udlejningsløbehjul på offentlige arealer og i fald hvilke vilkår, der skal stilles for en sådan tilladelse.

Beslutning

Sagen blev sendt retur til by-og miljøudvalget.

Indstilling

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasael Rehman og Ruben Kidde) indstiller, at der gives tilladelse til udlejningsløbehjul på offentlige arealer jf. forslaget til reviderede betingelser efter høring under forudsætning af, at der kan indgås aftale med Bycykelfonden om at etablere løbehjulsbokse på samme areal som bycykelstationerne. Ordningen evalueres efter 1/2 år.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen og Gunvor Wibroe) stemte imod, idet der supplerende ønskes forbudszoner, som svarer til forbudszonen i Københavns Kommune.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Balder Mørk Andersen) stemte imod, idet der ikke ønskes udlejningsløbehjul på Frederiksberg.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte den 12. april 2021 sagen, da man ønskede at få belyst, om det er muligt at etablere en forsøgsordning med mulighed for ophævelse af ordningen f.eks. efter et halvt år.

Lovgivningen giver vejmyndighederne mulighed for at give tilladelse til opsætning af udlejningsløbehjul. Kommunerne som vejmyndighed er altså ikke forpligtet til at give tilladelse. Heri ligger også, at en tilladelse kan tidsbegrænses og inddrages, hvis ordningen ikke fungerer.

En forsøgsordning på et halvt år vil imidlertid næppe tiltrække interesserede operatører, ligesom man skal være opmærksom på, at der i forbindelse med tilladelsen pålægges operatøren udgifter til etablering af parkeringshubs og lignende ved opstarten. Derved vil der for operatøren være et forbehold i forhold til, om de kan hente deres investering ind, hvis ordningen ophæves efter et halvt år.

I de foreslåede vilkår er der lagt op til en evaluering efter et halvt år og en genforhandling af tilladelsen efter et år med mulighed for forlængelse. Herudover lægger udkastet til vilkår også op til, at vilkår kan ændres/skærpes med tre måneders varsel. Heri ligger en sikkerhed for, at forvaltningen kan præcisere eller skærpe krav både efter et halvt år ved evalueringen samt helt stoppe samarbejdet efter et år.

Tidligere sagsfremstilling:

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 8. februar 2021 sagen omkring regulering af løbehjul, idet udvalget ønskede en oversigt, der viser de konkrete ændringer i forhold til de oprindelige foreslåede rammebetingelser og vilkår, der blev sendt i høring blandt løbehjulsudbydere m.fl., og de reviderede rammebetingelser og vilkår, som foreslås på baggrund af høringen og input fra henholdsvis Københavns Kommune og Odense Kommune.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet et oversigtsskema, der beskriver disse forskelle (bilag 10).

Forvaltningen har herudover nedenfor beskrevet:

Hvordan løbehjulsboksene efter vejlovgivningen skal markeres på vejareal, hvor meget de forventes at fylde m.v.
En vurdering af behov for forbudszoner
Samt en række forslag til serviceniveau i forhold til tilsyn m.v. og betalingen herfor

Løbehjulsbokse

Set i lyset af det foreslåede øgede antal løbehjul vurderes der også at være behov for at øge antallet af løbehjulsbokse fra 50 til 75.

En løbehjulsboks, som er en vejafmærkning, skal afmærkes med smal ubrudt linje, så løbehjulsboksen fremtræder som et felt, og dette skal forsynes med et løbehjulssymbol., jf. nedenfor. Herudover vil løbehjulsboksene blive forsynet med et gelænder (i ral 6009) på hver side af boksen således, at løbehjulene ikke kan vælte ud af boksen.

Ifølge lovgivningen på området må løbehjul maksimalt være 2 meter langt og 70 centimeter bredt.

I rammebetingelserne for opsætning af løbehjul kan der placeres mellem 3 og 10 løbehjul i løbehjulsboksene. Boksene vil således variere i størrelse fra 1,5 meter x 2 meter op til 8 meter x 2 meter.

Set i lyset af det øgede antal løbehjul er antallet af løbehjulsbokse øget fra 50 til 75.

Placering af løbehjulsbokse udfordrer pladsen i byrummet, herunder også i forhold til de arealer, hvor der kan indtænkes plads til øget bynatur og cykelstativer (hvor der er fastsat et politisk mål om 1200 nye cykelparkeringspladser i 2025) m.v.

Herudover kan ønsket om placering af løbehjulsbokse ved stationer, metrostationer, uddannelsessteder m.v. betyde, at der disse steder skal fjernes cykelparkering for at skabe plads til boksene.

En mulighed kunne være visse steder at anvende bilparkeringspladser hertil.

Forvaltningen vil, når der foreligger en endelig plan for placeringen forelægge dette for udvalget.

Eventuelle forbudszoner

Hidtil har det aktuelle brug af løbehjul de forskellige steder på Frederiksberg ikke givet udfordringer i forhold til trafikafvikling m.v. Det vurderes derfor ikke relevant pt. at indføre forbudszoner på Frederiksberg. Vilklårene kan på et senere tidspunkt suppleres, hvis et behovet for en forbudszone måtte vise sig.

Betaling for administration og tilsyn

I lovgivningen er der lagt op til, at kommunen kan få dækket sine udgifter til administration, tilsyn m.v. i forhold til ordningen.

Der forventes at være en del administration med ordningen, herunder til besvarelse af borgerhenvendelser, møder med løbehjulsejere, behandling af data fra løbehjulsejerne, evaluering af ordningen mv. Det vurderes, at der skal afsættes et halvt årsværk hertil svarende til 250.000 kr.

I forhold til tilsyn afhænger omfanget heraf af det serviceniveau By- og Mijøudvalget ønsker for ordningen.

Som udgangspunkt kan kommunen helt undlade at føre tilsyn. Hermed vil der ikke være udgifter forbundet hermed. Det vil herefter være op til aftaleparten selv at føre tilsyn med, at løbehjul står placeret korrekt.

Et mindre tilsyn kan indføres, så løbehjul, der står til fare for trafikikkerheden løftes ind til siden, så de står sikkert, og med indberetning til aftaleparten. Et sådant tilsyn vil kunne varetages af cityassistenterne i tidsrummet mellem 6.30-23.30 på hverdage og i tidsrummet mellem 7-15 i lige weekender og mellem 9-17 i ulige weekender. Det vurderes, at der skal tilføres et halvt til et helt årsværk hertil (svarende til lønudgifter på mellem 250.000 og 450.000 kr.), hvis der ikke skal ske en nedprioritering i cityassistenternes nuværende arbejdsopgaver. Det er en sådan ordning, der er lagt op til i de foreslåede vilkår.

Der kan indføres et dedikeret tilsyn i dagtimerne 37 timer om ugen, hvor der systematisk følges op i forhold til løbehjul. Det vurderes, at der skal afsættes 1½ årsværk hertil (svarende til lønudgifter på 750.000 kr.), idet der ikke vil være back up i ferier og ved sygdom.

Endelig kan der indføres et dedikeret tilsyn 24 timer alle ugens dage. Det vurderes, at der skal afsættes 3 årsværk til en sådan ordning (svarende til 1,5 mio. kr.), idet der heller ikke her vil være back up i ferier og ved sygdom.

Hvis udvalget finder, at tilsynet skal foretages af cityassistenterne som foreslået, vil der skulle afsættes mellem et halvt til et helt årsværk (250.000 kr- 450.000 kr.) samt et halvt årsværk til administration svarende til 250.000 kr.

Afhængigt af om der afsættes et halvt eller et helt årsværk til cityassistenternes ekstra tilsyn vil de samlede omkostninger beløbe sig til mellem 500.000 kr- og 700.000 kr. Dette svarer til en udgift til hver udbyder på mellem 250.000 kr. og 350.000 kr. Dette svarer til en betaling pr. enhed pr. år på mellem 1.000 kr og 1.400 kr. ved 500 løbehjul.

Tidligere sagsfremstilling:

By- og Miljøudvalget udsatte den 9. november 2020 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at gennemføre en høring af elløbehjulsudlejerne, Cyklistforbundet, Ældrerådet, Handicaprådet og Ungerådet om de påtænkte krav og vilkår.

Efterfølgende er lovgrundlaget blevet endeligt vedtaget og indeholder følgende bestemmelser:

- Kommunen kan som vejmyndighed beslutte om mindre udlejningskøretøjer, såsom elløbehjul, må placeres på vejareal med henblik på udlejning, herunder antallet heraf.
- Opsætning af elløbehjul m.v. på udpegede pladser – løbehjulsbokse - kræver en aftale mellem kommunen og den enkelte udlejningsoperatør.
- Kommunen kan som vilkår fastsætte, at kommunens omkostninger til administration og tilsyn betales af operatøren.
- Udlejningskøretøjet skal stå parkeret i dertil indrettet infrastruktur eller område, og kommunen kan kræve betaling for omkostningerne hertil, herunder vedligeholdelsen heraf.
- Kommunen kan fjerne køretøjer og bringe det til en opbevaringsplads, hvis køretøjet står i strid med reglerne, og hvor det ikke er muligt at placere køretøjet lovligt inden for en rimelig afstand. Kommunens udgifter til transport, opbevaring og administration kan pålægges ejeren af køretøjet. Kommunen skal underrette ejeren om fjernelsen, herunder om tidspunktet for og årsagen til fjernelsen og hvor det opbevares. Der skal gives en frist for afhentning, hvorefter kommunen kan sælge eller bortgive løbehjulet.
- Kommunens ret til at fjerne ulovligt placerede køretøjer gælder ligeledes udlejningskøretøjer, der ikke er omfattet af en aftale, eller hvor aftalen er opsagt.
- Kommunen kan som vejmyndighed fastsætte yderligere saglige vilkår for en eventuel aftale.

Forvaltningen har på baggrund af udvalgets anmodning haft et udkast til regulering af området i høring hos Ældrerådet, Handicapområdet, Cyklistforbundet, Ungerådet samt løbehjulsudlejerne.

Jvf. bilag 5-9 er der modtaget høringssvar fra Ældrerådet, Handicapområdet, Cyklistforbundet, mens Ungerådet har oplyst, at det pt. ikke er i funktion. Herudover er der modtaget høringssvar fra løbehjulsoperatørerne Voi og Tier.

Handicaprådet og Ældrerådet har samstemmende oplyst, at man ikke er begejstrede for løbehjul, men at man glæder sig over, at kommunen lægger op til en ordning. Cyklistforbundet er også enige i, at der er et behov for regulering i forhold til antal af elløbehjul. Voi finder, at Frederiksberg Kommunes tilgang til regulering af løbehjul er fornuftig. Tier har ikke bemærkninger til det fremsendte, men de ser gerne, at der koordineres med Københavns Kommune.

Herudover er der fra de enkelte høringsparter modtaget en række supplerende bemærkninger og forslag. Der er udarbejdet et tematiseret høringsnotat som bilag 2 og et høringsnotat, der indeholder alle høringskommentarerne som bilag 3.

Forvaltningen har endvidere haft dialog med Københavns Kommune. Københavns Kommunens udkast til aftalevilkår i forhold til elløbehjul til udlejning vedlægges som bilag 4. En række af de aftalevilkår, som Købehavns Kommue har fastsat har forvaltningen fundet relevante at indarbejde i de reviderede vilkår, som fremgår nedenfor.

Endvidere har forvaltningen skelet til aftalevilkårene i Odense Kommune.

Efter loven kan kommunen fjerne køretøjer, der står i strid med reglerne, og som ikke er mulige at placere lovligt inden for rimelig afstand. Køretøjet skal bringes til en opbevaringsplads, og udgifter til transport, opbevaring og administration afholdt af kommunen, påhviler ejeren af køretøjet. Kommunen skal underrette ejeren herom, herunder om tidspunktet for og årsagen til fjernelsen, og hvor det opbevares, og der skal gives en frist for afhentning, hvorefter kommunen kan sælge eller bortgive løbehjulet. Købehavns Kommune agter at benytte denne mulighed.

Forvaltningen finder imidlertid, at ordningen bliver meget tung at administrere og dyr for operatørerne. Forvaltningen foreslår derfor, at der ikke indføres en sådan ordning på Frederiksberg. Ordningen vil kunne indføres efterfølgende, hvis

der viser sig et behov herfor.

På baggrund af de indkomne høringssvar, samt med inspiration i aftalevilkår fra Odense Kommune og i udkast til aftalevilkår i Københavns Kommune, foreslår forvaltningen følgende reviderede krav og vilkår til en ordning med udlejningsløbehjul på Frederiksberg:

De opstillede løbehjul skal være forsynet med udskiftelige batterier, så løbehjulene ikke skal indsamles hver aften. Udskiftning af batterier skal ske med brug af el-ladcykel eller elbiler.

Batterilevetiden skal være så god som mulig og med minimum 1.000 opladninger, jf. udvælgelseskriterierne.

Levetiden på løbehjulene skal være så god som mulig og have minimum tre års levetid, jf. udvælgelseskriterierne.

- Løbehjulene må ikke udsende støj, der kan genere naboer m.v., jf. udvælgelseskriterierne.
- Aftalehaveren skal for egen regning afsætte ressourcer til løbende at flytte løbehjul til løbehjulsbokse, hvis de ikke er placeret heri. Aftalehaver forpligter sig til at foretage rundring med tilstrækkelig frekvens med henblik på at sikre lovlig opstilling af løbehjul opstillet med henblik på udlejning.
- Responstiden fra løbehjulsudbyderne på at fjerne løbehjul, der står eller ligger til gene for trafikken, fastsættes til maksimalt 1 time, hvis aftalehaveren modtager henvendelser herom enten fra kommunen eller fra borgere.
- Kommunen kan flytte løbehjul, der står til gene for trafikken, inden for en meget kort radius herfra således, at de står trafiksikkert. Aftalehaveren forudsættes efterfølgende at flytte disse løbehjul til en boks.
- Aftalehaver skal på et varsel på 1 uge flytte løbehjul, hvis et areal skal bruges til andre formål såsom arrangementer, udendørsservering, vejarbejde, og lignende. Aftalehavers eventuelle omkostninger eller tab af omsætning i denne forbindelse er kommunen uvedkommende.
- Aftalehaveren er forpligtet til at dele deres forbrugsdata en gang i kvartalet fordelt pr. måned, herunder

o

Overblik over omfanget af udlejningen, herunder på bestemte steder i kommunen, om aftalehavers løbehjul er i brug eller ej, hvor langt de kører, og hvor fra og til de kører

o

Overblik over hvor mange køretøjer, der ikke placeres i bokse.

o

Dokumentation for responstid i forhold til fjernelse af løbehjul

o

Overblik over personskader, som aftalehaver har kendskab til.

o

Aftalehaver skal sikre, at der ikke indgår personoplysninger som defineret i databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1 i de data, som der leveres til eller gøres tilgængelige for kommunen.

- Der afholdes kvartalsvise møder med forvaltningen, som aftalehaveren er forpligtet til at deltage i, i forhold til vilkårsopfyldelse m.v. og med evaluering af ordningen et halvt år efter aftalens indgåelse. Ældrerådet, Handicaprådet, Cyklistforbundet og Ungerådet vil blive inddraget i evalueringen.
- Aftalehaveren skal sikre kvalitet og vedligehold af materiel, herunder fjerne defekte køretøjer. Aftalehaver skal til enhver tid have en ordning, der sikrer, at aftalehaver løbende kan vedligeholde sine el-løbehjul.
- De anvendte løbehjul skal til hver en tid leve op til gældende lovgivning.
- Aftalen er tidsbegrænset til at gælde indtil videre ét år med mulighed for forlængelse i yderligere to år på baggrund af evalueringen i efteråret 2021, hvorefter der kan ansøges om fornyelse.
- Kommunen kan ændre i vilkårene med tre måneders varsel, hvis der bliver behov herfor.
- Aftalen kan opsiges umiddelbart, hvis vilkårene gentagne gange ikke efterleves.
- Aftalen kan i øvrigt opsiges af aftaleparterne med et varsel på 6 måneder.

Herudover foreslås følgende udvælgelseskræterier for udvælgelse af løbehjulsudlejningsfirmaer:

- Levetid på løbehjul, idet længst mulige levetid tillægges vægt. Oplysningerne herom skal være baseret på en uafhængig livscyklusanalyse.
- Levetid på batterier, idet længst mulige levetid på batterier tillægges vægt
- Støj fra løbehjul, idet det tillægges vægt, at løbehjul ved flytning, parkering, lavbatteritid m.v. støjer mindst muligt.
- Hurtigste responstid i forhold til fjernelse af løbehjul, der er placeret i strid med vilkårene, idet den korteste responstid tillægges vægt.
- Erfaring med drift af udlejningsvirksomhed under tilladelser i sammenlignelige byer, idet erfaring tillægges vægt.

By-, Kultur og Miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at der med de foreslåede vilkår skabes en god ramme for elløbehjulsudlejning på Frederiksberg. Ordningen foreslås evalueret efter et halvt år. Her vil erfaringerne blive vurderet, ligesom det her er muligt at justere på vilkårene, hvis der viser sig behov herfor.

Tidligere sagsfremstilling

Med ændringen af færdselsloven kan kommunerne beslutte, om el-løbehjul til udlejning må placeres på det offentlige vejareal med henblik på udlejning. Kommunerne kan endvidere beslutte, hvor mange køretøjer, der maksimalt må placeres på vejarealet. Hertil kommer, at der kan fastsættes vilkår i forhold til tilladelsen.

Det er med lovændringen op til kommunerne, om de vil give tilladelse til udlejning af løbehjul fra offentlige arealer. Selvom der ikke gives tilladelse hertil, vil det vil fortsat være muligt at køre på udlejningsløbehjul, herunder at udleje løbehjul fra forretninger m.v. Herudover vil det være muligt at parkere løbehjulet under brug, f.eks. hvis der holdes pause.

Lovændringen træder i kraft 1. januar 2021, og det er derfor hensigtsmæssigt, at der allerede nu fastsættes en ramme for, hvordan reguleringen kan foregå på Frederiksberg.

Vejdirektoratet har i den forbindelse sendt et forslag i høring til ny afmærkning af opstillingszoner til løbehjul – en såkaldt løbehjulsboks. Løbehjulsboksen skal afmærkes med en smal, ubrudt linje, så løbehjulsboksen fremtræder som et felt, og heri placeres et løbehjulssymbol.

Forvaltningen igangsatte før sommerferien en dialog med de eksisterende løbehjulsudlejere med henblik på at få deres input til en eventuel regulering, herunder i forhold til antallet af udlejningsløbehjul, antallet af løbehjulsbokse, indsamlingsfrekvens af løbehjul, levetid m.v. Det er alene Voi, Lime og Tier, der har svaret. Dette hænger formentlig sammen med, at antallet af udbydere, der er aktive i København og på Frederiksberg, er reduceret væsentligt, og nu kun består af Voi, Lime og Tier.

Københavns Kommune har tidligere givet tilladelse til udlejning af elløbehjul fra offentlig vej generelt i Københavns Kommune. Den 8. oktober 2020 besluttede Borgerrepræsentationen imidlertid, at forvaltningen skal arbejde videre med at forberede koncepter for aftaler om opstilling af et begrænset antal udlejningsløbehjul fordelt på et begrænset antal udbydere efter en model, hvor forbuddet mod udlejning fra kommunalt areal udvides til at inkludere områder af kommunen kategoriseret som "tæt by". Der vedlægges et kort med forbudszonen i Københavns Kommune i bilag 1.

Kontret betyder det, at udlejningsløbehjul ikke længere må opstilles til udlejning på kommunale arealer i Indre By og de indre brokvarterer. Her er der områder, som grænser op til og omfatter det østlige Frederiksberg. Det vil med ordningen være muligt at krydse kommunegrænsen fra Frederiksberg til København ved de indre brokvarterer med et udlejningsløbehjul, men det kan ikke parkeres efter endt brug (idet løbehjulet herefter står til udlejning) i København i ovennævnte områder. Det vil naturligvis være muligt at udleje fra offentlige arealer og dermed også parkere løbehjul i bydele som Valby, Vanløse mv. En konsekvens af den københavnske beslutning kan være, at mange løbehjul vil blive opsat til udlejning/parkeret på Frederiksbergs østlige side, der grænser til forbudszonen, alternativt at det bliver uattraktivt at benytte løbehjulene.

Udvalget kan overveje, hvorvidt Frederiksberg Kommune skal følge samme beslutning som Københavns Kommune og derved helt at forbyde udlejning af løbehjul på hele eller dele af Frederiksberg. Generne med uhensigtsmæssig opstillede løbehjul mindskes herved. Et forbud kan evt. omfatte den østlige del af Frederiksberg. Et delvis forbud vil imidlertid ikke reducere generne ved uhensigtsmæssig placerede løbehjul i den øvrige del af kommunen.

Hvis udvalget derimod ønsker, at der skal gives tilladelse til udlejning af udlejningsløbehjul på offentligt areal på Frederiksberg vil forvaltningen på baggrund af de indkomne input fra løbehjulsudlejerne anbefale følgende krav og vilkår for en sådan ordning:

- Der gives tilladelse til opstilling af i alt 300 el-løbehjul til udlejning på offentlige arealer på Frederiksberg.
- Tilladelse gives til to udbydere med 150 løbehjul til hver.
- Der stilles krav om, at udlejningsløbehjul skal henstilles i dertil indrettede løbehjulsbokse med eventuelt supplerende skiltning, idet der samtidig stilles krav om, at udbyderne afholder udgifterne hertil.
- Det foreslås i den forbindelse, at der etableres 50 løbehjulsbokse på Frederiksberg, dels ved trafikknudepunkter som S-tog, metro og større busstoppesteder, ved uddannelsesinstitutioner, sportsfaciliteter m.v. med plads til mellem 3-10 løbehjul i hver løbehjulsboks. Der kan stå 2 løbehjul pr. m2.
- At der stilles krav om, at løbehjulene indrettes således, at de ikke kan væltes, når de står i løbehjulsboksen. De adspurgte løbehjulsudlejere ønsker ikke stativer til opsætning, da de forskellige løbehjul har forskellig højde, og de nemt står uden.
- Der stilles krav om, at løbehjulene skal placeres/afleveres i disse løbehjulsbokse, og hvis det ikke sker, at brugeren betaler et ekstra gebyr for ikke at gøre det.
- At de opstillede løbehjul skal være forsynet med udskiftelige batterier, så løbehjulene ikke skal indsamles hver aften.
- At udskiftning af batterier sker med brug af el-ladcykel eller elbiler.
- At batterilevetiden er så lang som mulig og minimum 20.000 opladninger.
- At levetiden på løbehjulene skal være så lang som mulig – f.eks. minimum to år (to af de adspurgte løbehjulsudlejere har løbehjul med en levetid på to år, mens den sidste har på fem år).
- At responstiden fra løbehjulsudbyderne på at fjerne løbehjul, der står eller ligger til gene for trafikken, fastsættes til maksimalt 1 time.
- At kommunen kan fjerne løbehjul, der står til gene for trafikken, således at de står trafiksikkert mod betaling på 100 kr. pr. gang fra tilladelsesindehaveren, idet der tages billeddokumentation, før det flyttes.
- At de, der opnår tilladelse, er forpligtet til at dele deres forbrugsdata en gang i kvartalet.
- At der afholdes kvartalsvise møder med forvaltningen i forhold til vilkårsopfyldelse m.v. og med evaluering af ordningen et halv år efter tilladelsens udstedelse.
- At de anvendte løbehjul til hver en tid lever op til gældende lovgivning.
- At tilladelsen er tidsbegrænset til at gælde indtil videre ét år med mulighed for forlængelse i yderligere to år på baggrund af evalueringen i efteråret 2021, hvorefter der kan ansøges om fornyelse.
- At kommunen kan ændre i vilkårene med tre måneders varsel, hvis der bliver behov herfor.
- At tilladelsen kan inddrages, hvis vilkårene ikke efterleves.

Hvis udvalget ønsker at give tilladelse på disse vilkår, vil forvaltningen annoncere muligheden for at søge om tilladelse til opstilling af elløbehjul til udlejning på offentligt areal, og hvis der kommer mere end to bydere, at de to bydere med bedst levetid på løbehjulene, levetid på batterierne og hurtigste responstid i forhold til fjernelse af løbehjul, der står til gene for trafikken, får tilbud om at operere på Frederiksberg fra 1. januar 2021.

Det bemærkes, at de 50 løbehjulsbokse vil fratage plads til cykelparkering særligt på trafikknudepunkter. Det kan i den forbindelse overvejes, at et antal bilparkeringpladser anvendes hertil.

By-, kultur- og miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at der træffes en beslutning om, hvorledes området skal reguleres på Frederiksberg, og i fald, at der gives tilladelse til udlejning på offentligt areal på hele eller del af Frederiksberg, at der stilles en række vilkår herfor. Med Københavns Kommunes beslutning om ikke at tillade udlejning af el-løbehjul på offentlige arealer i indre by og de indre brokvarterer, er der en usikkerhed ift. konsekvenserne på Frederiksberg, hvis det tillades at opstille elløbehjul her. Det anbefales derfor, at en evt ordningen evalueres efter et halvt år således, at der i denne periode kan opsamles erfaringer med ordningen og den reelle anvendelse af el-løbehjulene samt samarbejdet med udbyderne.

Økonomi

Det er ikke forbundet med økonomiske omkostninger at etablere løbehjulsbokse, skiltning og ved at rejse eller flytte uhensigtsmæssigt placerede løbehjul, da aftalehaveren betaler herfor.

Derimod vil der være administrative omkostninger i forhold til tilbudsindhentning, evaluering, løbende vurdering af data og overholdelse af vilkår, som vil fragå den øvrige opgavevaretagelse.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 9. november 2020, pkt. 325:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

hvorvidt der skal gives tilladelse til opstilling af udlejningsløbehjul på offentlige arealer, og i fald med de foreslåede vilkår for tilladelsen.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 9. november 2020, pkt. 325:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at gennemføre en høring af elløbehjulsudlejere, Cyklistforbundet, Ældrerådet, Handicaprådet og Ungerådet om de påtænkte krav og vilkår.

Indstilling 8. februar 2021, pkt. 47:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

hvorvidt der skal gives tilladelse til opstilling af udlejningsløbehjul på offentlige arealer, og i fald med de foreslåede vilkår for tilladelsen.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. februar 2021, pkt. 47:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 12. april 2021, pkt. 116:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

hvorvidt der skal gives tilladelse til opstilling af udlejningsløbehjul på offentlige arealer, og i fald med de foreslåede vilkår for tilladelsen.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 12. april 2021, pkt. 116:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 151:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

hvorvidt der skal gives tilladelse til opstilling af udlejningsløbehjul på offentlige arealer, og i fald med de foreslåede vilkår for tilladelsen.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 151:

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Brian Holm, Fasael Rehman og Ruben Kidde) indstiller,

at der gives tilladelse til udlejningsløbehjul på offentlige arealer jf. forslaget til reviderede betingelser efter høring under forudsætning af, at der kan indgås aftale med Bycykelfonden om at etablere løbehjulsbokse på samme areal som bycykelstationerne. Ordningen evalueres efter 1/2 år.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen og Gunvor Wibroe) stemte imod, idet der supplerende ønskes forbudszone, som svarer til forbudszone i Københavns Kommune.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Balder Mørk Andersen) stemte imod, idet der ikke ønskes udlejningsløbehjul på Frederiksberg.

Bilag

Bilag 1. Kort over forbudszone mod el-løbehjul i København

Bilag 2. Tematiseret høringsnotat

Bilag 3. Høringsnotat elløbehjul

Bilag 4. Københavns kommunes aftalekoncept vedr løbehjul 26. okt 2020

Bilag 5. Høringssvar fra Tier

Bilag 6. Høringssvar fra Voi

Bilag 7. Høringssvar Ældrerådet

Bilag 8. Høringssvar Cyklistforbundet

Bilag 9. Høringssvar fra Handicaprådet

Bilag 10. Oversigtsskema

Punkt 211: Håndtering af risici på grund af lovændring

05.01.02-G01-3-20

Resume

Med indførelsen af den nye lovgivning om klimatilpasning pr. 1. januar 2021 ophæves medfinansieringsordningen, som hidtil har sikret takstfinansieringen af skybrudsprojekterne. Den indførte overgangsordning medfører en række usikkerheder og risici for de igangsatte skybrudsprojekter, idet der først på et senere tidspunkt vil være klarhed over, hvorvidt de fortsat kan finansieres via taksten (spildevandsafgifterne). I sagen forelægges tre forskellige scenarier for håndtering af risici til udvalgets beslutning.

Beslutning

Magistraten og by- og miljøudvalget indstiller, at der træffes beslutning om scenarie C, så der fortsættes med udvalgte igangsatte skybrudsprojekter, således at de i sagsfremstillingens to første tabeller med projekter til i alt 24,4 mio. kr. etableres, og øvrige projekter sættes i bero.

By- og Miljøudvalget anmodende om en status umiddelbart efter sommerferien.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

at der træffes beslutning om scenarie C, så der fortsættes med udvalgte igangsatte skybrudsprojekter, således at de i sagsfremstillingens to første tabeller med projekter til i alt 24,4 mio. kr. etableres, og øvrige projekter sættes i bero.

By- og Miljøudvalget anmodende om en status umiddelbart efter sommerferien.

Sagsfremstilling

Med ny lov om klimatilpasning pr. 1. januar 2021 ophæves medfinansieringsordningen, som indtil nu er anvendt til at takstfinansiere den primære del af skybrudsindsatsen via Frederiksberg Kloak A/S. For at sikre en smidig overgang til de nye regler og undgå væsentligt investeringsspild er der indført en overgangsordning for klimatilpasningsprojekter. By- og Miljøudvalget tiltrådte 12. april 2021 kommunens høringssvar for vejledningen til overgangsordningen jf. bilag. Vejledningen er blevet offentliggjort 9. april – kun fem dage inden, at Frederiksbergs over 300 skybrudsprojekter skulle anmeldes til Forsyningssekretariatet.

I store træk er vejledningen ikke ændret i forhold til udkastet og vurderes derfor fortsat at føre til en brat (og ikke smidig) overgang til de nye regler for mange af projekterne bl.a. som følge af de omfattende dokumentationskrav, der stilles i vejledningen til projekter på overgangsordningen. Uden ophæng i lovgivningen ser det ud til, at der er sket en opstramning og indsnævring af overgangsordningen i vejledningen. Det har karakter af at være lovgivning med tilbagevirkende kraft. Siden 2013 har Frederiksberg Kommune sammen med Frederiksberg Kloak A/S klimatilpasset byen med en langsigtet investering i et komplekst og sammenhængende skybrudssystem. Frederiksberg har derved bidraget til at indfri målet i den økonomiske aftale mellem regeringen og KL for 2013 om et takstfinansieret investeringsløft i klimatilpasning. Alligevel ændres rammebetingelserne nu fundamentalt uden rimelige betingelser for at overgå til de nye regler. Frederiksberg Kommune er så langt med at klimatilpasse byen – ca. 1/3 del af skybrudsindsatsen er allerede gennemført. Det er derfor heller ikke muligt at stoppe eller markant ændre på indsatsen uden tidsmæssige og økonomiske konsekvenser.

Hvis der gennemføres et anlægsstop nu, vil det således føre til forsinkelser af skybrudsindsatsen resulterende i, at det politiske mål om at skybrudssikre Frederiksberg til 2036 ikke kan efterleves. Imens stiger risikoen for, at Frederiksberg rammes af endnu flere skadevoldende oversvømmelser som følge af for meget regn, hvilket kunne være forhindret ved at fortsætte indsatsen med skybrudssikringen.

Overgangsordningen fungerer i perioden fra 1. januar 2021 til 1. januar 2027 og følger de hidtil gældende regler. Det vil sige, at projekter omfattet af ordningen kan gennemføres uden effektiviseringskrav og krav om samfundsøkonomisk genberegning m.m. Der følger ingen udførelsespligt med anmeldelsen af projekter på ordningen. Forsyningerne har ifølge loven frist for at anmelde projekter til overgangsordningen senest 15. april 2021 til Forsyningssekretariatet. Ordningen omfatter både skybrudsprojekter og spildevandstekniske anlæg, der håndterer tag- og overfladevand. Når overgangsordningen ophører, vil alle projekter omfattet af ordningen, der ikke er fysisk igangsat inden 1. januar 2027, blive omfattet af de nye regler.

I vejledningen til overgangsordningen beskrives to muligheder for at anmelde projekter. Den ene mulighed er at anmelde ønske om, at projekter omfattes af overgangsordningen uden samtidigt at angive ønske om forhåndsgodkendelse af projekterne. Den anden mulighed, som Frederiksberg Kloak A/S har benyttet, er at anmelde ønske om overgangsordning med samtidig angivelse af ønske om forhåndsgodkendelse. Det kræver, at der senest 1. september 2021 skal indsendes ansøgninger om forhåndsgodkendelser for projekterne til Forsyningssekretariatet. Til ansøgningerne skal der vedhæftes dokumentation for, at betingelserne for at være omfattet af overgangsordningen såvel som betingelserne for at få tillæg, er overholdt.

Vejledningen udspecificerer endvidere de krav, der stilles til, at projekter kan indgå på ordningen, og hvilken dokumentation der skal forelægges, før Forsyningssekretariatet kan træffe afgørelse om forhåndsgodkendelse af projekterne.

Projekter, der kan omfattes af overgangsordningen, er følgende:

1. projekter, hvor Forsyningssekretariatet inden 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg
2. projekter, hvor Frederiksberg Kloak A/S eller Frederiksberg Kommune har haft væsentlige irreversible investeringer inden 1. januar 2021
3. projekter, hvor der er en sådan hydraulisk sammenhæng mellem to eller flere projekter, at en væsentlig irreversibel investering i et projekt (såkaldt A-projekt) i væsentligt omfang vil være spildt, hvis et eller flere andre projekter (såkaldt B-projekter) ikke realiseres som planlagt

Ved anmeldelsen til Forsyningssekretariatet den 15. april benyttes alene begrundelse 2 og 3. For Frederiksberg er begrundelse 1 ikke relevant, da alle projekter, hvor Forsyningssekretariatet har truffet afgørelse om at give tillæg, er færdiganlagt og idriftsat.

Begrundelse 2 og 3 er imidlertid uklart beskrevet i vejledningen, hvilket gør det vanskeligt pt. at afgøre, om projekterne vil falde ind under ordningen. I relation til begrundelse 2 er der fx i vejledningen defineret, hvad der forstås ved en væsentlig irreversibel investering med meget yderligtgående eksempler. Alt der imellem kan betragtes som ét stort fortolkningsrum, hvilket efterlader stor usikkerhed hos både kommune og forsyning og overlader i særdeleshed skønnet til den godkendende myndighed – Forsyningssekretariatet. Benyttes begrundelse 3 skal det godtgøres, at B-projekter ikke kan gennemføres efter de nye regler, hvilket er vanskeligt, ressourcekrævende og usikkert, når den samlede vejledning om de nye regler først foreligger i løbet af sommeren 2021.

Forsyningssekretariatet har normalt to måneders sagsbehandlingstid, hvilket betyder, at der tidligst i slutningen af året er truffet afgørelser om projekterne. I den mellemliggende periode er det kommunen som bygherre, der bærer den økonomiske risiko for de igangsatte projekter. Risikoen består i, at der evt. ikke opnås takstfinansiering under hverken overgangsordning eller den nye lovgivning, hvormed projekterne skal skattefinansieres.

På trods af risikoen for, at projekterne helt eller delvist skal finansieres via skattemidler afsat på kommunens anlægsbudget (og ikke takstmidler), vurderer forvaltningen, at det fortsat er muligt og lovligt for kommunen at udføre skybrudsindsatsen gennem de udvalgte projekter i år, da projekterne helt overordnet set er af almen og kommunal interesse.

Status for kommunens projekter

Kommunalbestyrelsens beslutning den 19. april 2021 om 1. revision af skybrudspakke 2021 er indtil nu blevet fulgt, men den betydelige usikkerhed, der nu følger med den ny lovgivning – og ikke mindst offentliggørelsen af den nye vejledning om overgangsordningen den 9. april 2021 – fører til en nødvendig revurdering af, hvordan og hvorvidt skybrudsindsatsen skal fortsætte i den nærmeste fremtid.

Der er på nuværende tidspunkt 24 igangsatte projekter med en samlet projektsum på 82 mio. kr. (takst), der endnu ikke er idriftsat. Heraf er fire af projekterne enten færdiganlagt eller tæt på færdiganlagt med en samlet projektsum på 21,9 mio. kr. Det må forventes, at de fire projekter med rimelig sandsynlighed kan indgå på overgangsordningen, da projekterne er tæt på at være færdiganlagt. Endvidere kan det dokumenteres, at langt størstedelen af de samlede projektomkostninger for de konkrete projekter, er afholdt inden 2021 (14,6 mio.kr. af 21,9 mio. kr.).

For de 20 øvrige projekter – med en samlet projektsum på takst på 60 mio. kr. – kan der opsættes forskellige scenarier for håndteringen af den økonomiske risici, der følger af den nye lovgivning.

Tre mulige scenarier til håndtering af risici

Forvaltningen kan fremlægge følgende tre scenarier for håndtering af risikoen for, at projekter skal (helt eller delvist) finansieres via skattemidler:

Scenarie a: fortsætte som planlagt med at implementere igangsatte skybrudsprojekter

Scenarie b: Indføre anlægstop for alle igangsatte skybrudsprojekter

Scenarie c: fortsætte med udvalgte igangsatte skybrudsprojekter og sætte øvrige projekter i bero

I beskrivelsen nedenfor er den økonomiske risiko anslået. Risikoen består i, at der evt. ikke opnås takstfinansiering hverken under overgangsordningen eller de nye regler, hvormed projekterne skal skattefinansieres. Til alle scenarierne skal tillægges den risiko, der er beskrevet ovenfor på 21,9 mio. kr. vedrørende færdiganlagte projekter, som derfor ikke kan stoppes.

Scenarie a: fortsætte som planlagt med at implementere igangsatte skybrudsprojekter

Scenariet indebærer at opretholde fremdriften i skybrudsindsatsen for at fastholde det politiske mål om at skybrudsikre byen frem til 2037 til at håndtere 10 cm vand på terræn ved en 100 års hændelse i 2110.

Den økonomiske risiko i scenarie a er i værste fald merudgifter på ca. 60 mio. kr., som kommunen skal skattefinansiere. Forvaltningen vurderer det dog meget usandsynligt, at ingen af projekterne skulle kunne omfattes af overgangsordningen som tidligere beskrevet.

Det skal bemærkes, at der i scenariet opnås den planlagte hydrauliske effekt af de 20 igangsatte projekter.

Scenarie b: anlægstop for alle igangsatte skybrudsprojekter

I scenariet sættes alle igangsatte anlægsprojekter i bero svarende til projekter med en samlet projektbudget på 60 mio. kr. (takst). Scenariet vil få store konsekvenser for fremdriften af de planlagte skybrudsprojekter, og det vil blive vanskeligt at indhente det efterfølgende, hvis den planlagte slutdato i 2037 skal fastholdes. Samtidigt øges risikoen for skadevoldende oversvømmelser som følge af kraftig regn og skybrud i byen.

Et anlægsstop vil konkret indebære forsinkelser i den planlagte klimatilpasning på forventeligt et år, og der vil være tab af synergi med de andre byrumsprojekter, der gennemføres, mens skybrudsindsatsen er sat i bero. Disse synergier er uddybet i scenarie c.

Der vil være umiddelbare udgifter forbundet med et anlægsstop. Det drejer sig om udbetaling af ca. 3 mio. kr. til entreprenører vedr. indgående aftaler, der skal ophæves. Dertil kommer yderligere 5 mio. kr. til forundersøgelser og projektering, som er afholdt, eller der er bindende aftaler om.

Den økonomiske risiko i scenarie b er i værste fald merudgifter på ca. 8 mio. kr., som kommunen skal skattefinansiere. I scenarie b opnås der ingen hydraulisk effekt for de 8 mio. kr. på nuværende tidspunkt.

Scenarie c: fortsætte med udvalgte igangsatte skybrudsprojekter og sætte øvrige projekter i bero

I scenarie c foreslås det at fortsætte med at anlægge tre skybrudsprojekter og at sætte de øvrige projekter i bero. Det sikre en vis fremdrift i skybrudsindsatsen, synergieffekter med andre byrumsprojekter vil blive udnyttet og den økonomiske risiko reduceres.

Det anbefales, at følgende projekter fortsætter:

Projekt:	Begrundelse:	Økonomi, takst:
Frederiksberg Allé, sydlig del	Udføres sammen med cykelstisprojekt, og det vil ikke efterfølgende være muligt at anlægge skybrudsprojektet, hvis anlægget stoppes.	2,7 mio.kr.
Pelargonievej	Er i jorden, og merudgiften forbundet med at stoppe anlægget svarer til den udgift, der er nødvendig for at færdiggøre anlægget.	2,4 mio.kr.
Pladsen bag Rådhuset	Det vil formentlig ikke være muligt at anlægge et skybrudsprojekt på arealet efter, at p-kælderen og den nye plads er færdiganlagt. Derfor bør forundersøgelser fortsætte.	0,1 mio. kr.

Det bemærkes, at de 0,1 mio. kr., der pt. er afsat, dækker udgifter til forundersøgelser, og at der i efteråret vil skulle bevilges yderligere budget til

forundersøgelser. Samlet forventes der afholdt 1 mio. kr. til forundersøgelser.

FV 01 Grundet synergi effekter med legepladsrenovering, 0,5 mio. kr
Egernvejsanlægget samt planer om etablering af motionsplads på området, bør forundersøgelserne fortsættes.

I alt 5,7 mio.
kr.

Den samlede risiko på igangværende projekter er 5,7 mio. kr. (takst), som kommunen i værste fald vil skulle finansiere via skatten.

Ligesom i scenarie b vil der være umiddelbare udgifter forbundet med at sætte de øvrige projekter i bero. Det drejer sig om udbetaling af ca. 1 mio. kr. til en entreprenør. Dertil kommer yderligere ca. 4 mio. kr. til forundersøgelser og projektering, som er afholdt, eller der er bindende aftaler om. Den økonomiske risiko i scenarie c er i værste fald udgifter på i alt ca. 10 mio. kr., som kommunen skal skattefinansiere. Det bemærkes dog, at scenarie c - modsat scenarie b – indebærer, at tre skybrudsprojekter gennemføres, og at der dermed opnås en hydraulisk funktion via projekterne. Forvaltningens anbefaling af scenarie c begrundes primært i anlægsøkonomi og –teknik. Der kan derudover være andre hensyn, så som afgivne løfter til beboer og brugere, eller hvor forsyningen har planlagt og budgetteret med renoveringer i forbindelse med projekterne.

I dette lys kan det være hensigtsmæssigt at fortsætte følgende fire projekter:

Projekt:	Begrundelse:	Økonomi, takst
Skolen på Bülowvej	Projektet er planlagt sammen med skolen, og skybrudsprojektet er den sidste del af renovering af skolegården, som det er aftalt skal stå færdig i 2021	1,6 mio. kr.
Ane Katrines vej , Nitivej, Priovej	Der har været en forudgående dialog med beboere og foreninger i området, som udover skybrudssikring også forventer en optimering af parkeringsforholdene i området inden udgangen af 2021	5,0 mio. kr.
Frydendalsvej	Dette projekt er så langt i projekteringsfasen, at der allerede er givet påbud til forsyningen om at de skal flytte deres ledninger, samt at der er behov for renovering af drikkevandsledningen i vejen	9,5 mio. kr.
Vagtelvej	Beboerne er tidligere blevet lovet, at der i forbindelse med skybrudsanlægget også udføres trafiksikkerhedstiltag på vejen	2,6 mio. kr.
I alt		18,7 mio. kr

Gennemførelse af ovenstående sikrer en vis fremdrift i skybrudsindsatsen, synergieffekter med andre byrumsprojekter vil blive udnyttet, og den økonomiske risiko reduceres. Den samlede risiko på igangværende projekter er yderligere 18,7 mio. kr. (takst), ud over de 5,7 mio. kr. i scenarie c, i alt 24,4 mio.kr., som kommunen i værste fald vil skulle finansiere via anlægsbudgettet (skat).

Følgende projekter anbefales det at sætte i bero:

Projekt:	Begrundelse:	Økonomi, takst
Nyvej	Projektet er i projekteringsfasen og kan derfor godt stoppes. Der vil dog være udgifter til bl.a. rådgiver ved anlægsstop.	7,6 mio. kr.
FØ26 Pile Allé	Projektet er i forundersøgelserfasen men kan stoppes med få udgifter forbundet hermed	0,5 mio. kr.
FØ24 Frederiksberg Allé, dækningsgrav	Projektet er i projekteringsfasen og kan derfor godt stoppes. Der vil dog være udgifter til bl.a. rådgiver	5,1 mio. kr

	ved anlægsstop	
FV24 Betty Nansens Allé	Projektet er i projekteringsfasen og kan derfor godt stoppes. Der vil dog være udgifter til bl.a. rådgiver ved anlægsstop	5,7 mio. kr.
Kastanievej, Lindevej, Uraniavej	Projektet er i projekteringsfasen og kan derfor godt stoppes. Der vil dog være udgifter til bl.a. rådgiver ved anlægsstop.	4,8 mio. kr.
I.L.Brandes Allé, N.J.Fjords Allé -	Projektet er i projekteringsfasen og kan derfor godt stoppes. Der vil dog være udgifter til bl.a. rådgiver ved anlægsstop	4,0 mio. kr.
Edisonvej (tilkobling)	Projektet er i forundersøgelserfasen men kan stoppes med få udgifter forbundet hermed.	1,0 mio. kr.
Bakkegårds Allé	Projektet er i projekteringsfasen og kan derfor godt stoppes. Der vil dog være udgifter til bl.a. rådgiver ved anlægsstop	3,4 mio. kr.
Betty Nansens Allé. Mat 49c + 71 f (kilen)	Projektet skal stoppes, da det ikke har vist sig muligt for kommunen at overtage arealet, og derfor kan der ikke anlægges kommunalt skybrudsprojekt på ejendommen.	1,3 mio. kr.
Forundersøgelser øst 2021	Forundersøgelserne er igangsat men kan stoppes med få udgifter forbundet hermed	1,0 mio. kr.
Forundersøgelser vest 2021	Forundersøgelserne er igangsat men kan stoppes med få udgifter forbundet hermed.	1,0 mio. kr.
FV12 Peter Bangs vej, etape II	Projektet er i forundersøgelserfasen men kan stoppes med få udgifter forbundet hermed	0,3 mio. kr.
I alt:		35,6 mio. kr.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at der er så væsentlig usikkerhed om, hvor stor en andel af de igangsatte skybrudsprojekter, som kan indgå i overgangsordningen, at det er nødvendigt at sætte størstedelen af skybrudsprojekterne i bero og anbefaler derfor scenarie c.

Ved at vælge scenarie c sikres synergi med andre byrumsprojekter, der er i gang, samtidig med at kommunen minimerer risikoen for at skulle skattefinansiere en stor del af projekterne samt udbetale unødige merudgifter til entreprenører. Det taler for, at kommunen færdiggør udvalgte igangsatte projekter og derved opnår hydraulisk effekt samt undgår forsinkelser på minimum et år.

Den uklare implementering af lovgivningen udgør efter By-, Kultur- og Miljørådets vurdering en væsentlig risiko for kommunens arbejde med at skybrudssikre Frederiksberg. Forvaltningen vurderer, at væsentlige udskydelser indebærer uacceptabel risiko for, at større skybrudshændelser medfører betydelige tab.

Økonomi

Scenarie a, b og c ovenfor beskriver forskellige niveauer af økonomiske risici, som der med sagen træffes beslutning om. Til hvert af scenarierne skal tillægges risikoen på 21,9 mio. kr. på færdiganlagte projekter, som kommunen i værste fald skal skattefinansiere, hvilket dog anses for meget lidt sandsynligt.

Ved valg af scenarie b og c vil forvaltningen vende tilbage med en sag vedrørende de nødvendige bevillingsmæssige tilpasninger af projekterne som følge af beslutningen. Herunder vil der skulle anvises finansiering af de merudgifter forbundet med scenarierne, som umiddelbart skal afholdes af kommunen, og som dermed skal skattefinansieres. Det drejer sig om henholdsvis ca. 3 mio. kr. i scenarie b og 1 mio. kr. i scenarie c, som umiddelbart skal udbetales til entreprenører.

Uanset hvilket scenarie, der besluttet, vil forvaltningen vende tilbage, når der er overblik over konsekvenserne for de konkrete projekter som følge af Forsyningssekretariatets afgørelser om, hvorvidt projekterne på samlet 82 mio. kr. på takst kan omfattes af overgangsordningen eller ej. Denne afgørelse forventes tidligst i efteråret 2021.

I mellemtiden forventes eventuelle finansierings- og rammemæssige udfordringer håndteret således, at eventuelle (skattefinansierede) merudgifter i 2021 og 2022 midlertidigt dækkes af kassebeholdningen, idet finansieringen findes indenfor den samlede (skattefinansierede) anlægssum for skybrudsprojekterne i budget 2021-22 gennem en prioritering eller reperiodisering af eksisterende skybrudsprojekter. Anlægsrammen i 2021 og 2022 håndteres i forbindelse med den løbende anlægsstyring og udmøntningen af den negative anlægspulje i forventet regnskaber. For den fremadrettet skybrudsplan fra 2023 må en revurdering af behov og finansiering tages op i forbindelse med budgetforhandlingerne til Budget 2023-24.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 148:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at der træffes beslutning om valg af scenarie til håndteringen af risici:

- Scenarie a: fortsætte som planlagt med at implementere igangsatte skybrudsprojekter
- Scenarie b: Indføre anlægstop for alle igangsatte skybrudsprojekter
- Scenarie c: fortsætte med udvalgte igangsatte skybrudsprojekter og sætte øvrige projekter i bero

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 148:

By- og Miljøudvalget indstiller,

at der træffes beslutning om scenarie C, så der fortsættes med udvalgte igangsatte skybrudsprojekter, således at de i sagsfremstillingens to første tabeller med projekter til i alt 24,4 mio. kr. etableres, og øvrige projekter sættes i bero.

By- og Miljøudvalget anmodende om en status umiddelbart efter sommerferien.

Bilag

Dagsordenspunkt Høringssvar til vejledning om overgangsordningen som følge af ny lovgivning om .docx

Punkt 212: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Malte Mathies Løcke om akutte vedligeholdelsesarbejder på kommunens ejendomme

82.00.00-G01-13-20

Resume

Rådmandene Mette Bang Larsen og Malte Mathies Løcke har stillet forslag om akutte vedligeholdelsesarbejder på kommunens ejendomme. Det beskrives i sagen, at Kommunalbestyrelsen på møde den 15. marts 2021 tiltrådte en foreløbig vedligeholdelsesplan, hvoraf det bl.a. fremgår, at majoriteten af de mest presserende arbejder vil blive udført i perioden 2021-2025, idet de arbejder, som kan udgøre sikkerhedsmæssige risiko, vil blive prioriteret først. Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen efter drøftelse på møde den 12. april 2021, idet forvaltningen blev anmodet om yderligere baggrundsoplysninger. Disse oplysninger fremgår af aktuelle sag, som hermed genforelægges til udvalgets afgørelse.

Beslutning

Et flertal i magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Laura Lindahl, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og et flertal i bolig- og ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm og Carina Høedt) indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forvaltningen allerede gennemgår ejendommene årligt og udfører de mest akutte og sikkerhedsmæssige arbejder løbende via den daglige drift, ligesom prioriterede projekter er udmøntet i en pulje på 64 mio. kr., som er tiltænkt de arbejder, der ikke kan finansieres af ejendommens økonomier.

Et mindretal i magistraten (Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen og Lone Loklindt) og et mindretal i bolig- og ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke og David Munis Zepernick) stemte for beslutningsforslaget.

Indstilling

Et flertal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm og Carina Høedt) indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forvaltningen allerede gennemgår ejendommene årligt og udfører de mest akutte og sikkerhedsmæssige arbejder løbende via den daglige drift, ligesom prioriterede projekter er udmøntet i en pulje på 64 mio. kr., som er tiltænkt de arbejder, der ikke kan finansieres af ejendommens økonomier.

Et mindretal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke og David Munis Zepernick) stemte for beslutningsforslaget.

Sagsfremstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen efter drøftelse på møde den 12. april 2021, idet forvaltningen blev anmodet om at fremlægge eksempler på de i sagen omtalte afrapporteringer fra bygningsgennemgange (i den form de forefindes).

Den kan i den sammenhæng oplyses, at bygningsgennemgangene blev gennemført af henholdsvis Niras (8 ejendomme) og CBC (Carsten Borchorst Consulting) (7 ejendomme) i 2017-2018.

Data fra bygningsgennemgangene er journaliseret direkte i forvaltningens driftsdatabase, og der er således er ikke udarbejdet egentlige statistiske rapporter på baggrund af gennemgangene. Dataerne er de efterfølgende år løbende blevet tilrettet i forbindelse med de årlige gennemgange, hvilket betyder, at databasens informationer er i konstant udvikling. Der er således for nuværende kun statistiske informationer for de ejendomme, der har dannet en beboerrepræsentation. Informationen fra gennemgangene af disse ejendomme er nemlig blevet forelagt repræsentationerne på de årlige lovpligtige møder (der afholdes inden 30. juni) i form af vedligeholdsplaner.

Vedligeholdsplaner indeholder primært opgaver over ca. 10.000 kr., idet mindre opgaver indgår i løbende og akut vedligehold, hvortil der er afsat årligt budget. Opgaverne i vedligeholdsplanerne afspejler udelukkende dét, der i lejeretlig forstand er udvendigt vedligehold. Det vil sige de udgifter, der påhviler ejendommen.

Budgetterne skal læses sådan, at opgaver med beløb i det aktuelle år, er de opgaver der påtænkes gennemført i det pågældende år. De efterfølgende 9 år er det registrerede økonomiske og tekniske behov, der opretholder bygningens værdi.

Eksempler på afrapporteringsplaner tilknyttet ejendommen Gustav Johansens vej 50-60 i årene 2018-2020, samt et aktuelt udtræk fra vedligeholdsdatabase i programmet Dalux Fm, er vedlagt sagen som bilag. Det bemærkes, at alle priser er estimeret ekskl. moms og ekskl. evt. rådgivningshonorar.

Tidligere sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 16. november 2020 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Mette Bang Larsen og Malte Mathies Løcke om akutte vedligeholdelsesarbejder på kommunens beboelsesejendomme

"Forslag om akutte vedligeholdelsesarbejder på kommunens beboelsesejendomme

Enhedslisten og Socialdemokratiet foreslår:

At der hurtigst muligt foretages en besigtigelse og gennemgang af de kommunale beboelsesejendomme (samt tilhørende udearealer) med henblik på at registrere de mest akutte vedligeholdelsesmangler.

At de mest nødvendige vedligeholdelsesarbejder igangsættes, umiddelbart efter at registreringen på den pågældende ejendom har fundet sted.

At de akutte vedligeholdelsesmangler, der kan være til direkte fare for beboernes sikkerhed og sundhed, prioriteres som de første.

Begrundelse

Som udlejer har Frederiksberg Kommune et særligt ansvar for at de bygnings- og vedligeholdelsesmæssige forhold i vores egne ejendomme er forsvarlige. Dette ansvar gælder i særlig høj grad de kommunale beboelsesejendomme – som er rammen for mange hundrede borgeres liv og hjem.

Det kan dog konstateres, at der gennem en årrække ikke har været prioriteret de ressourcer, der skal til for løbende at holde ejendommene i en vedligeholdelsesmæssig forsvarlig stand.

Der er ofte tale om vedligeholdelsesmangler og forhold, som burde have været afhjulpet og løst løbende i forbindelse med den løbende drift af kommunens beboelsesejendomme. Dette udgør en potentiel sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko for de borgere, der bor og færdes på kommunens ejendomme.

Derfor foreslår Enhedslisten og Socialdemokratiet, at der tages hånd om disse mangler og forhold straks."

Bemærkninger til forslaget

I forbindelse med forvaltningens løbende drift af de 19 beboelsesejendomme, der udlejes efter lejeloven, afholder By-, Kultur- og Miljøområdet som bygningsejer/udlejer årlige møder med beboerrepræsentationer i de 10 ejendomme, der har etableret en beboerrepræsentation. Det bemærkes, at fire af de 19 ejendomme anvendes til permanente botilbud til flygtninge.

Budgetterne og dermed også vedligeholdsplanerne for ejendommene revideres forud for disse årlige møder, idet forvaltningen gennemgår den enkelte ejendom med de respektive viceværter. Vedligeholdelsesmangler samt indkomne beboerforslag og observationer bliver i den forbindelse registreret, ligesom inputs fra den løbende dialog med beboerrepræsentanterne tages til efterretning og indarbejdes hvis muligt. Gennemgangene tager således udgangspunkt i tidligere bygningsgennemgange samt inputs fra viceværter og beboere.

By-, Kultur- og Miljøområdet udfører de årlige besigtigelser og bygningsgennemgange af de kommunale beboelsesejendomme i lighed med tidligere år. Forvaltningen har i 2017 og 2018 anvendt eksterne rådgivere til at udføre disse visuelle gennemgange. Disse gennemgange har dannet grundlag for forvaltningens arbejde de efterfølgende år. Skulle der gennemføres en ny ekstern bygningsgennemgang på de 57.000 m², som udgør de kommunale beboelsesejendomme, der udlejes efter lejeloven, anslås udgiften at være i omegnen af 0,4-0,6 mio. kr.

Møderne med beboerrepræsentanterne skal afholdes årligt og inden den 30. juni. Møderne afholdes dog typisk i starten af året, hvor repræsentanterne præsenteres for de lovpligtige 10-års-vedligeholdelsesplaner, som er blevet opdateret ifm. bygningsgennemgangene. På møderne gennemgår bygningsejer, hvilke opgaver det påtænkes at igangsætte i det kommende år inden for de enkelte ejendommers økonomi. Ud over det lovmæssige i at fremlægge vedligeholdelsesplanerne ses møderne også som et forum, der skaber mulighed for at føre en uformel dialog med beboerrepræsentationerne om centrale emner tilknyttet de enkelte ejendomme. Emnerne kan eksempelvis tælle drøftelse af dårlig adfærd blandt nogle beboere eller ønsker til ren- og vedligehold. Emnerne varierer meget fra ejendom til ejendom.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2021-22 blev der, som en del af et markant løft af vedligeholdelsesbudgettet til de kommunale beboelsesejendomme, afsat 64 mio. kr. til vedligehold i perioden 2021-2025 med henblik på at vitale bygningsdele på ejendommene reoveres. Dette skal ses som en langsigtet indsats for at opretholde tilstanden på et tilfredsstillende niveau for både beboere og kommunen som bygningsejer. Det indgik supplerende i budgetaftalen, at renoveringsplanen fortsat skulle udarbejdes i dialog med beboerne.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet en foreløbig plan for prioritering af vedligeholdelsesarbejderne i perioden 2021-2025. Der bliver med de afsatte midler mulighed for at gennemføre en række større og tiltrængte renoveringer på ejendommene, herunder udskiftning af taget på de fire ejendomme, hvor behovet er mest påtrængende.

Forvaltningen har, med udgangspunkt i en byggeteknisk gennemgang af ejendommene og estimerede omkostninger til vedligeholdelsesarbejder, skitseret de mest presserende vedligeholdsbehov på de enkelte ejendomme. jf. nedenstående oversigt. Planen blev forelagt Kommunalbestyrelsen på møde den 15. marts 2021.

Adresse

Vedligehold

År for
renovering

Fuglevangsvej/ Bülowsvej	Udskiftning af tag og vinduer samt gennemgang af fuger	2021
Lauritz Sørensens Vej 1	Tagudskiftning	2021
Gustav Johannsens Vej 50-60	Levetidsforlængelse af tag	2021
Flintholm Alle 25- 54, 35-43, 45-51	Renovering af altaner	2021-2022
Storm Petersens Vej 4	Renovering af altaner	2021-2022
Bille Brahes Vej 2/ H.C. Ørsteds Vej	Udskiftning af tag og ruder samt facadegennemgang	2022
Gustav Johannsens Vej 37	Levetidsforlængelse af tag	2022
Eversvej 2-10	Tag, vinduer, faldstammer, stistreng og facaderenovering	2022-2024
Gustav Johannsens Vej 50-60	Renovering af tag og etablering af ventilation	2024-2025
Godthåbsvej 21-27 m.fl.	Facaderenovering på Godthåbsvej 21-27 udføres for GI-midler. Der bliver løbende udført vedligehold på en række ejendomme for de opsparede GI-midler.	2021-2025

I forvaltningens forslag til prioritering (som også har været drøftet med beboerrepræsentanterne) lægges der op til, at vedligeholdelsesbehov, der har betydning for sikkerheden i ejendommen, prioriteres allerhøjest. Ved den seneste byggetekniske gennemgang blev det f.eks. konstateret, at tilstanden af altanerne på to af ejendommene har udviklet sig på en måde, så en istandsættelse er absolut påkrævet. Derfor er disse prioriteret først.

Som anden prioritet anbefaler forvaltningen arbejder, der - hvis de ikke gennemføres - medfører betydelig risiko for større og bekostelige følgeskader på andre dele af ejendommen. Det drejer sig bl.a. om renovering af tag og af vandførende installationer. Dernæst er fokus at forbedre indeklima f.eks. ved etablering af ventilation, der kan forebygge forekomsten af skimmel i lejligheder, hvor der er en særlig risiko herfor. Endelig er der fokus på at køble påtrængende vedligeholdelsesarbejder, så flere større arbejder på en ejendom så vidt muligt gennemføres samtidig.

Ud over de 64 mio. kr. der er afsat i budgettet, vedligeholdes ejendommene løbende af de midler, der indbetales sammen med huslejen af beboerne. En del af disse midler opspares i Grundejernens Investeringsfond (GI) til senere at kunne lave større vedligeholdelsesarbejder. Eksempelvis påregnes det, at der kan renoveres facader på ejendommen Godthåbsvej 21-27 inden for den nærmeste fremtid. En del af ejendommene har dog haft en stor andel af akut vedligehold dels pga. nedslidning og alder, dels pga. høje udgifter forbundet med beboerens til tider hårdhændede brug af ejendommene, hvilket har resulteret i meget små eller ingen opsparinger.

By-, Kultur og Miljøområdet vurderer

By-, Kultur og Miljøområdet vurderer, at den af Kommunalbestyrelsen tiltrådte sag (på møde den 15. marts 2021) vedrørende udmøntning af de afsatte midler i budget 2021/22 vil understøtte, at de mest akutte og presserende vedligeholdelsesmangler udføres inden for det afsatte budget på 64 mio. De akutte vedligeholdelsesmangler, der kan være til direkte fare for beboernes sikkerhed og sundhed, vil i den sammenhæng prioriteres først og udføres i hhv. 2021-'22. Det er således forvaltningens vurdering, at indholdet i beslutningsforslaget allerede indgår i den eksisterende praksis, og det indstilles på den baggrund, at forslaget ikke bør tiltrædes.

Forvaltningen bemærker supplerende, at der efter 2025 fortsat vil være behov for fokus på vedligehold af den kommunale bygningsmasse, hvorfor der løbende vil blive udarbejdet vedligeholdelsesplaner for de kommunale ejendomme, der i lighed med tidligere kan indgå som datagrundlag ifm. kommende budgetforhandlinger.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Bolig- og ejendomsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 12. april 2021, pkt. 21:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forvaltningen allerede gennemgår ejendommene årligt og udfører de mest akutte og sikkerhedsmæssige arbejder løbende via den daglige drift, ligesom prioriterede projekter er udmøntet i en pulje på 64 mio. kr., som er tiltænkt de arbejder, der ikke kan finansieres af ejendommens økonomier.

Beslutning fra Bolig- og Ejendomsudvalget 2018-21, 12. april 2021, pkt. 21:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 29:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forvaltningen allerede gennemgår ejendommene årligt og udfører de mest akutte og sikkerhedsmæssige arbejder løbende via den daglige drift, ligesom prioriterede projekter er udmøntet i en pulje på 64 mio. kr., som er tiltænkt de arbejder, der ikke kan finansieres af ejendommens økonomier.

Beslutning fra Bolig- og Ejendomsudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 29:

Et flertal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Helle Sjelle, Brian Holm og Carina Høedt) indstiller,

at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forvaltningen allerede gennemgår ejendommene årligt og udfører de mest akutte og sikkerhedsmæssige arbejder løbende via den daglige drift, ligesom prioriterede projekter er udmøntet i en pulje på 64 mio. kr., som er tiltænkt de arbejder, der ikke kan finansieres af ejendommens økonomier.

Et mindretal i Bolig- og Ejendomsudvalget (Malte Mathies Løcke og David Munis Zepernick) stemte for beslutningsforslaget.

Bilag

Gustav Johannsens Vej 50-60 - Udtræk af 20.04.2021

Gustav Johannsens Vej 50-60 - Vedligeholdelsesplan 2020

Gustav Johannsens Vej 50-60 - Vedligeholdelsesplan 2019

Gustav Johannsens Vej 50-60 - Vedligeholdelsesplan 2018

Punkt 213: Anlægsbevilling til fælles gårdanlæg Niels Ebbesens Vej 24-28

01.11.00-G01-7-18

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 11. juni 2018 at igangsætte forundersøgelser samt udarbejdelse af projektforslag til et fælles gårdanlæg ved Niels Ebbesens Vej 24-28. Landskabsarkitektfirmaet Schul har efterfølgende i samarbejde med beboerne i Niels Ebbesens Vej 24-28 udarbejdet projektforslag. Kommunalbestyrelsen bedes på den baggrund træffe beslutning om byfornyelse af friarealet og meddele anlægsbevilling på i alt 1.636.799 kr. til anlæggets udførelse. Byfornyelsen sker for så vidt angår 1.200.000 kr. med 50 procent finansiering fra henholdsvis stat og kommune samt for restbeløbet - svarende til 436.799 kr. - med 100 procent finansiering fra Frederiksberg Kommune. Gårdanlægget ønskes udført i 2021.

Beslutning

Magistraten og bolig- og ejendomsudvalget indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer ved Niels Ebbesens Vej afgrænset af Niels Ebbesens Vej 24-28 mod syd og Lykkesholms Allé 29 mod øst, der består af matriklerne 20bu og 20bh, der tinglyses ejendommene,
2. at der disponeres 1.636.799 kr. af den udisponerede pulje til byfornyelse og områdeudvikling,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 1.636.799 kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021 - og
4. at der meddeles indtægtsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 600.000 kr. vedr. refusionsindtægter i 2021.

David Munis Zepernick deltog ikke i punktets behandling på grund af inhabilitet.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer ved Niels Ebbesens Vej afgrænset af Niels Ebbesens Vej 24-28 mod syd og Lykkesholms Allé 29 mod øst, der består af matriklerne 20bu og 20bh, der tinglyses ejendommene,
2. at der disponeres 1.636.799 kr. af den udisponerede pulje til byfornyelse og områdeudvikling,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 1.636.799 kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021 - og
4. at der meddeles indtægtsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 600.000 kr. vedr. refusionsindtægter i 2021.

David Munis Zepernick deltog ikke i punktets behandling på grund af inhabilitet.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune fik frem til udgangen af 2018 årligt tildelt statslig ramme til byfornyelse, og frederiksbergborgere kunne som udgangspunkt hvert år ansøge om støtte til etablering af fælles gårdanlæg som en del af kommunens byfornyelsesindsats. Således blev der i 2017 ansøgt om etablering af et fælles gårdanlæg ved Niels Ebbesens Vej 24-28. Kommunalbestyrelsen besluttede i 2018 at bevilge 250.000 kr. til udarbejdelse af et projektforslag, idet karréen opfylder byfornyelseskriterierne, herunder utidssvarende opholdsarealer og affaldshåndtering, vanskelige adgangsforhold, klimatilpasning af opholdsarealer samt ulige fordelt opholdsarealer.

Karréen ved Niels Ebbesens Vej 24-28 består af matriklerne 20bu og 20bh. Friarealet udgør ca. 460 m². Området indeholder i alt 30 boliger (to andelsboligforeninger) og to erhvervslejemål.

Karréen består af to gårde, der er adskilt af hegn og skure. Gårdene fremstår nedslidte med en belægning af ringe kvalitet. Gårdene er uden reelle opholdsarealer, og afhentning af affald i gårdene foregår via to separate porte.

Samskabelse

Landskabsarkitektfirmaet Schul Landskabsarkitekter ApS blev i 2020 hyret til at udarbejde projektforslag i samarbejde med karréens beboere.

Processen blev igangsat på et beboerudvalgsmøde den 3. september 2020, hvor der blev orienteret om byfornyelse af fælles friarealer. Under mødet blev der endvidere etableret et gårdudvalg bestående af to repræsentanter fra hver af andelsforeningerne. Gårdudvalget har efterfølgende deltaget i flere skitseringsmøder faciliteret af Schul

Landskabsarkitekter. Et skitseforslag udarbejdet på grundlag heraf har efterfølgende været fremlagt til høring for beboerne i fire uger, hvor der har været mulighed for at komme med bemærkninger og ændringsforslag. Resultatet af denne kommenteringsfase er blevet medtaget og indarbejdet i forslaget. Beboerne har herefter den 31. marts 2021 fået det endelige projektforslag til høring i yderligere fire uger.

Projektforslag

Ejendommene får adgang til den fælles gård via åbningen mod Niels Ebbesens Vej, hvor der vil blive opsat en ny aflåselig port. Bag porten vil der blive plads til cykelparkering i den ene side, idet der samtidig sikres passage for afhentning af

affaldscontainere. Affaldscontainerne vil blive placeret samlet i den fælles gård i ét overdækket skur. Projektforslaget har taget udgangspunkt i et "samlende greb", der giver plads til både leg, afslapning og tilfældige møder i én gårdhave, hvor man kan færdes overalt.

Den nye gård vil komme til at fremstå langt mere grøn, end det er tilfældet i dag, hvilket vil skabe gode og større opholdsmuligheder (fælles såvel som individuelle). Der skabes ligeledes rum for beplantning og aktiviteter for børn og haveinteresserede.

Plantebede og plantekasser samt ny belægning vil binde gårdhaven sammen og fungere som ramme for både lege- og opholdsfaciliteter - og som en del af klimasikringen. Opholdsmulighederne vil blive skabt med udgangspunkt i solforhold, så der vil være mulighed for ophold i solen både om for- og eftermiddagen. Langs alle facader etableres cykelparkering samt arealer til privat ophold. Som centrum anlægges et stort fælles opholdssted, der er tiltænkt rollen som samlingssted til gårdfester, fødselsdage osv.

Håndtering af regnvand vil ske gennem regnvandsbede på langs af gården samt ved grønt tag på affaldsskuret. Der vil desuden blive etableret små næropholdarealer langs facaderne, hvor der placeres store plantekrukker med forskellige dyrkningsmuligheder. Her kan beboerne eventuelt selv placere mindre borde og stole samt småbørnslegeredskaber.

Der er udarbejdet en plan for renovations håndtering, således at den opsamles i et begrønnet skur ved indgang fra Niels Ebbesens Vej.

Cykler vil opbevares både i gården og langs kanten af bygningerne på gadeplan. Barnevogne vil parkeres under halvtage/pergola i gårdrummet, og de køretøjer (motorcykler), som p.t. er parkeret i gårdrummet, vil efter gårdrenovering parkeres langs Niels Ebbesens Vej i to afmærkede pladser.

Projektforslaget er vedlagt som bilag.

Høring

Beboernes ændringsforslag fra første høringsfase er indarbejdet i projektforslaget så vidt muligt. Beboerne har som nævnt deltaget i hele skitseringsprocessen og herved også haft mulighed for at komme med tilkendegivelser løbende under udarbejdelsesprocessen.

Den videre proces

Afgørelse om byfornyelse vil blive sendt til orientering blandt ejere og lejere i karréen i henhold til Kommunalbestyrelsens beslutning. Herefter vil anlæggelse af den fælles gård blive udbudt til 4-5 anlægsgartnere, jf. udbudsloven. Det bemærkes, at udbud først vil iværksættes efter udløb af en klagefrist på seks uger, hvor beslutning om fælles gårdanlæg vil kunne indbringes for Byfornyelsesnævnet. Frederiksberg Kommune er bygherre. Eventuelle ændringer i projektet efter licitationen vil blive godkendt af By-, Kultur- og Miljøområdet samt beboergruppen. Beboergruppen vil fortsat blive inddraget i anlæggelsesperioden. Ved aflevering af det færdige gårdanlæg etableres et gårdlaug bestående af karréens ejere og lejere. Gårdlaugets bestyrelse indkaldes til afleveringsforretning og får ved denne lejlighed overdraget ansvaret for gårdanlægget. Drift og vedligeholdelse af anlægget påhviler alene ejere og lejere af ejendommene, og udgifter hertil håndteres af gårdlaugets bestyrelse og vil ske efter en fordelingsnøgle. Vedtægter for det fælles gårdanlæg tinglyses ejendommene i karréen. Frederiksberg Kommune er påtaleberettiget og vil således kunne påtale mishold af gårdanlægget og kræve genoprettet på ejere og lejerers regning.

Lovgrundlag

Ifølge byfornyelseslovens kapitel 6 om friarealer kan Kommunalbestyrelsen træffe beslutning om etablering af fælles friarealer for flere ejendomme.

Ejere, lejere og andelshavere kan i samarbejde med kommunen udarbejde et forslag. Efter udløb af en fastsat høringsfrist kan Kommunalbestyrelsen vedtage at gennemføre projektforslaget. Forinden skal ejere, andelshavere og lejere skriftligt orienteres om projektforslaget.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at Schul Landskabsarkitekter har formået at samle ejere og andelshaveres ønsker og behov, som de er fremkommet ved fællesmøder, gårdudvalgsmøder og høringer. Forslaget bidrager til Frederiksbergstrategiens mål om at være klar til fremtidens klima, ligesom det understøtter forslaget til Kommuneplan 2021 ved at øge kvaliteten af de nær-rekreative opholdsarealer. Det forelagte projektforlag vurderes at give karréen en tidsvarende gård med velindrettede opholdsarealer, der kan udgøre et naturligt samlingspunkt for alle beboere i karréen. Samtidig indebærer forslaget etablering af en varierende grøn beplantning og flere regnvandsbede.

Økonomi

Byfornyelse blev tidligere finansieret 50/50 af kommunens anlægsramme og statens ramme til byfornyelse. På grund af en politisk beslutning har Frederiksberg Kommune ikke længere mulighed for at få tildelt statslig ramme til byfornyelse, og By- og Miljøområdet reserverede således i 2018 det sidst tildelte rammebeløb på i alt 1.200.000 kr. til anlæggelse af fælles gårdanlæg Niels Ebbesens Vej 24-28. Såfremt der ikke træffes beslutning om at gennemføre projektet, vil beløbet falde tilbage til statens samlede ramme til andet brug.

Udgifterne er beregnet i henhold til bestemmelserne i lov om byfornyelse og udvikling af byer, og udgør 1.636.799 kr. inklusive tillæg til rydninger, terrænforskelle samt overslagsbeløb for forurenninger og skybrudssikring. Rammen er udregnet efter gårdarealets størrelse og det antal lejligheder, der indgår i det fælles gårdanlæg jf. projektforslaget, som er vedhæftet som bilag.

Såfremt der sker overskridelser af den afsatte ramme, vil det som udgangspunkt betyde besparelser i projektet, så projektet kan holdes inden for det afsatte beløb.

Staten yder refusion med 50 procent for så vidt angår kr. 1.200.000, mens restbeløbet på kr. 436.799 finansieres 100 procent af kommunen. Statens andel kan holdes inden for den udmeldte udgiftsramme, og kommunens andel holdes inden for det på budgettet afsatte rådighedsbeløb til byfornyelse for årene 2019-2022.

Der er afsat 5,7 mio. kr. til byfornyelse og områdefornyelse i 2021

Såfremt indstillingen tiltrædes, vil der blive disponeret 1,6 mio. kr. af denne udisponerede pulje til byfornyelse og områdefornyelse samt meddeles anlægsbevilling på tilsvarende beløb. Desuden meddeles der indtægtsbevilling på 0,6 mio. kr. og der afsættes tilsvarende rådighedsbeløb i 2021.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Bolig- og ejendomsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 3. maj 2021, pkt. 27:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer ved Niels Ebbesens Vej afgrænset af Niels Ebbesens Vej 24-28 mod syd og Lykkesholms Allé 29 mod øst, der består af matriklerne 20bu og 20bh, der tinglyses ejendommene,
2. at der disponeres 1.636.799 kr. af den udisponerede pulje til byfornyelse og områdeudvikling,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 1.636.799 kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021 - og
4. at der meddeles indtægtsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 600.000 kr. vedr. refusionsindtægter i 2021.

Beslutning fra Bolig- og Ejendomsudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 27:

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer ved Niels Ebbesens Vej af-grænset af Niels Ebbesens Vej 24-28 mod syd og Lykkesholms Allé 29 mod øst, der består af matriklerne 20bu og 20bh, der tinglyses ejendommene,
2. at der disponeres 1.636.799 kr. af den udisponerede pulje til byfornyelse og områdeudvikling,
3. at der meddeles anlægsbevilling på 1.636.799 kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021 - og
4. at der meddeles indtægtsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 600.000 kr. vedr. refusionsindtægter i 2021.

David Munis Zepernick deltog ikke i punktets behandling på grund af inhabilitet.

Bilag

Beslutning i KB af 11.06.2018

Høringsforslag_Niels Ebbesens Vej (002)

Bevillingskema - Niels Ebbesensvej 24-28

Punkt 214: Lukket

88.00.04-G01-2-20

Punkt 215: Lukket

02.00.00-Ø54-1-20

Punkt 216: Lukket

82.06.00-P20-52-16